TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
SVERIGES SCHACKFÖRBUND
NR 8 ÅRGÅNG 97 1991

Grattis Hector!

Hela Schack-Sverige gratulerar Jonny Hector – kallad Sveriges modigaste schackspelare – som nu har tagit den tredje inteckningen i stormästartiteln. I en intervju berättar han hur det gick till, vad titeln betyder och hur han ser på sitt liv som schackproffs!

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi: Zenita Andersson, Slåttervägen 5 A, 3 vån, 222 38 Lund, tel 046/18 48 62.

Prenumerationer: Bo Aurell, Krutvägen 3, 281 44 Hässleholm, tel 0451/364 11.

SSF:s TfS-kommitté: Hakon Persson, Ingvar Persson, Bo Plato, Zenita Andersson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1991 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 245:–, för övriga 295:–.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Särspel 341
Jonny Hector stormästare 342
World Cup i Reykjavik 344
Läsarbrev: Hur ska SM spelas? 348
Landskampen mot Finland 349
Jolanta Dahlin död 352
Distriktsnytt 353
Hellers trea i Herning 354
Aleksej Sjirov kommenterar 355
Korrschack 359
Vad är ett schackparti? 360
Kombinationen 361
Täby Open 362
Thomas Ernst kommenterar 364
Dam-VM 368
Ungdomssidorna 369
Wessman i Moskva 375
Rödeby Open 379
Enköpingsturneringen 380
Problem 382
Baltikum i OS 384
Studier 385
Politiken Cup 386
Nya böcker 387

Omslagsfoto: Lennart Friberg

Nästa nummer

beräknas vara ute i slutet av november. Ur innehållet: Fyrnationskampen för damer i Eksjö, Skol-SM, World Cup i Reykjavik, damernas VM-match m m. Manusstopp för nr 9: 25 oktober, för nr 10 20 november!

Inbetalningskort medföljer.

Särspelen

■ I anslutning till Allhelgonahelgen äger särspel om tre SM-titlar – seniortiteln, juniortiteln och kadettiteln – rum i Helsingborg. Kanske blir dessa de sista i sitt slag.

❑ I en sensommarhälsning till klubbar och distrikt inför starten av den nya säsongen skriver Sveriges Schackförbunds ordförande Christer Wänéus:

– Det torde måhända vara aktuellt att se över tävlingsbestämmelserna så att vi i fortsättningen kan kora våra svenska mästare vid SM-tävlingarna. För min del anser jag detta vara en självklarhet och nödvändigt bl a med hänsyn till SM-tävlingarnas status liksom med tanke på SM-arrangörerna och då allt det arbete man lagt ner på sitt SM-arrangemang.

❑ Enligt tävlingsbestämmelserna ska särspel äga rum då det är fråga om en SM-titel. Så har det varit sedan urminnes tid. Förr var det kutym att särspel skedde i omedelbar anslutning till en avslutad turnering. Det har haft sina sidor – spelare som har kämpat i mer än två veckor har sällan varit intresserade av att genast kasta sig in i en ny tävling med andra förutsättningar än den man just har avslutat.

❑ Den synpunkten är förståelig. Men den har också ställt till problem: När segern hade delats i SM-gruppen år 1978 kunde spelare och förbund inte komma överens om särspelet och därför står både Harry Schüssler och Nils-Gustaf Renman som Sverigemästare för detta år.

❑ Om man har tävlat i 16 dagar kan det tyckas märkligt att en mästare inte koras. I Helsingborg 1991 gick det inte, i Sundsvall 1989 gick det inte heller. För två år sedan arrangerades två olika särspel, dels om SM-titeln och dels om JSM-titeln. 1987 blev det särspel om kadettiteln – men sedan måste man faktiskt gå tillbaka till 1978...

❑ Arrangemanget i Helsingborg har en budget på 25 000 kronor. Sveriges Schackförbund täcker närmare hälften av kostnaderna. För pengarna får man ett intressant schackligt evenemang som har ett värde i sig.

❑ Det man måste diskutera är den sportsliga principen. Man kan använda olika vedertagna särskiljningsmetoder, inbördes möte, Sonneborn-Berger etc. Så skedde 1986 då veteranmästerskapet avgjordes genom inbördes möte.

❑ Däremot bör man tänka sig noga för innan man övergår till andra modeller. De schackliga kvaliteterna måste beaktas och titelvärdet får inte devalveras.

☆ ☆ ☆

❑ Med detta nummer följer ett inbetalningskort för 1992 – betala gärna i god tid och glöm inte att ange namn och adress! Prenumerationspriset är detsamma som för 1991. För nästa år, tidskriftens 98:e, planerar vi tio nummer om minst 48 sidor.

1. Jonny Hector, Sverige	**m**	–	½	½	1	½	0	1	1	½	1	6
2. Bent Larsen, Danmark	**g**	½	–	½	½	½	1	½	½	1	1	6
3. Lothar Vogt, Tyskland	**g**	½	½	–	½	½	½	1	½	1	1	6
4. Sergej Smagin, Sovjet	**g**	0	½	½	–	½	1	½	1	1	1	6
5. Jurij Razuvajev, Sovjet	**g**	½	½	½	½	–	½	½	½	1	1	5½
6. Pia Cramling, Sverige	**m**	1	0	½	0	½	–	½	1	1	0	4½
7. Henrik Danielsen, Danmark		0	½	0	½	½	½	–	½	0	1	3½
8. Wolfgang Uhlmann, Tyskland	**g**	0	½	½	0	½	0	½	–	1	½	3½
9. Peter Heine Nielsen, Danmark		½	0	0	0	0	0	1	0	–	½	2
10. Roland Greger, Danmark		0	0	0	0	0	1	0	½	½	–	2

Jonny Hector stormästare:

– JAG ÄR VÄLDIGT GLAD!

Jonny Hector, 27, Kirsebergs SK, Malmö blev i slutet av september Sveriges sjätte stormästare genom att i en turnering i Valby, Köpenhamn erövra den tredje och sista av de erforderliga inteckningarna i titeln. I denna intervju berättar han bl a hur det gick till.

– Vad betyder titeln rent praktiskt?

– Jag hoppas få titeln då FIDE sammanträder i Berlin någon månad före jul. Rent praktiskt ger stormästartiteln större ekonomisk säkerhet. Man får bättre villkor och man kan också hoppas på att bli inbjuden till bättre turneringar.

– Det innebär bl a att man inte blir lika beroende av att spela ihop prispengar. Jag har levt på schack i sex år nu och det har naturligtvis varit kämpigt ibland. Man har tvingats ligga i hela tiden.

– Men det har samtidigt varit roligt. Stormästartiteln har man drömt om, och jag måste säga att det har varit värt besväret!

– Du har mest tävlat utanför Sverige. Har du aldrig funderat på att bosätta dig utomlands?

– Jo, tanken har funnits, särskilt för två–tre år sedan då jag spelade mycket i Spanien och Frankrike. Men det kom alltid något emellan, en turnering i Ungern eller liknande, och det blev liksom inte av.

– Det senaste året har jag spelat bra, och det hänger kanske samman med att jag har tävlat så att säga på närmare håll. Bl a har jag enbart det här året deltagit i åtta "riktiga" turneringar i Danmark, fyra slutna och fyra öppna. Det innebär att jag har sluppit mycket av resandet som kan bli tröttsamt.

– En gång låg jag ute tre månader i sträck och det har sina sidor att bo på hotell under så lång tid. Nu har jag kunnat åka hem mellan turneringarna. Det är enkelt att spela i Danmark. Folk tänker och reagerar ungefär på samma sätt som här…

– Du har alltså inte gått in för att ändra din spelstil?

– Nej, jag har försökt spela ungefär som tidigare. Men det senaste året har jag inte haft lika många "dumma" partier. Det har väl i varje fall delvis att göra med att jag har spelat i bättre tävlingar och fått rätta mig efter motståndet. Före Haningeturneringen i fjol hade jag fruktansvärt dåliga resultat mot spelare med 2550 och däromkring, ungefär 1½ poäng på 10 partier.

– Samtidigt har det naturligtvis varit inspirerande att få möta bra motståndare. Men man orkar inte spela hur komplicerat som helst när man tävlar så mycket som jag.

– Du inledde din karriär i Kirsebergs SK. Har inga andra klubbar varit och ryckt i dig?

– Jo, det har hänt. Men Kirseberg, där jag började 1978, är en bra klubb för mig och jag trivs. Jag fick mycket hjälp och uppmuntran när jag var junior och om jag hade tillhört en annan förening hade jag kanske slutat spela schack för länge sen…

– Du blev IM 1987. Har du hållit räkning på de turneringar du har spelat sedan dess?

– Nej, men som mest var det nog 20 turneringar om året. Kanske blir det lite annorlunda i framtiden.

– Fast jag tror inte man ska inbilla sig att allt är serverat bara för att man blir stormästare. Man får göra lite själv också, hålla reda på turneringar och så…

– Av landets sex stormästare har fyra fostrats i Malmö. Vad kan det bero på?

– Malmö Schackförbund är mycket aktivt och det ordnats mängder av tävlingar, Öppna SM, Malmö Open, DM och en massa annat. Hela tiden försöker man hitta på nya saker. Och man ska inte glömma bort att det finns många schackklubbar i Malmö.

– I början av 1985 vistades jag ett halvår i Stockholm, där det ju bor massor av starka spelare. Men aktiviteten var mycket mindre än i Malmö.

– Vad är att säga om turneringen i Valby?

– Jag började bra med vinster mot Uhlmann och Smagin. Det fanns de som tyckte att det var lite tursamt och det stämmer nog att det fanns remimöjligheter. Men jag stod bättre och man ska ju spela partierna till remi också…

– Jag hade bara en dålig ställning under turneringen och det var mot Pia som jag förlorade mot i femte ronden. Hon var som vanligt väl förberedd och jag lurade nog mig själv lite grand i det partiet.

– Psykologiskt sett var förlusten antagligen nyttig, för den tog bort en del av den press som trots allt finns även om man försöker låta bli att tänka på titeln.

– I sjätte ronden spelade jag remi som svart mot Razuvajev och det var nog mitt bästa parti med ett kvalitetsoffer i mittspelet.

– I sista ronden behövde jag en halv poäng och bjöd remi som vit mot Larsen efter 12 drag. Jag trodde inte han skulle acceptera men det gjorde han. Kanske var det bra för honom att dela turneringssegern, och kanske fanns det också andra orsaker. Vi hade mötts två gånger tidigare med en remi och en vinst för mig som resultat.

– Vad har du för synpunkter på schacket i Sverige just nu?

– Som jag nämnde har jag bara i år spelat åtta turneringar i Danmark. I Sverige finns ingenting. Jag vet inte varför och jag har ingen mirakelmedicin.

– Det tycks vara lättare att åstadkomma något i Danmark. Man har en mer avslappad attityd och tar hand om problemen efterhand som de uppkommer. I Sverige finns en tendens att först göra en lista med alla problem och sedan konstatera att de inte går att lösa…

– Jag tycker inte att Schackakademin har arbetat på rätt sätt. Det är fel att satsa så mycket som man har gjort på en enda turnering, alltså den i Haninge. Den har visserligen fångat intresset för någon vecka men sedan har det varit tyst.

– Om man i stället hade ordnat flera mindre turneringar hade man väl fått avstå från TV men i gengäld skapat mer publicitet i tidningarna. Samtidigt hade fler inhemska spelare beretts tävlingstillfällen.

– Ditt nästa mål?

–Jag har inte hunnit fundera så mycket. Men det är en lättnad att ha kommit så här långt och nu bör man kanske i första hand försöka stadga sig på den här nivån.

– På den senaste elolistan hade du 2500. Var står du nu?

– En bra bit över 2500, skulle jag tro. Någonstans kring 2540.

– Får vi se dig i SM under den närmaste framtiden?

– Som SM ser ut just nu är det inte aktuellt. Sett ur sportslig synpunkt är SM inte intressant och dessutom finns det ekonomiska aspekter. SM går under en mycket aktiv period då det finns många turneringar att välja bland.

– Någonting måste vara fel när bara en eller två av de högst rankade spelarna deltar i det nationella mästerskapet…

– Tack för pratstunden – är det något mer du vill ha sagt?

– Ja, en sak… Jag är väldigt glad!

FOTNOT: Även Pia Cramling hade chansen att erövra sin tredje GM-inteckning i Köpenhamn. Ödet ville annorlunda – i första ronden förbiseg hon en forcerad pjäsvinst mot Bent Larsen och förlorade och i näst sista ronden satte hon i god ställning en pjäs i slag mot Roland Greger…

Öppna SM i Växjö

Öppna SM och Öppna JSM spelas nästa år i Växjö med Växjö SK som arrangör. Spelet startar på långfredagen, den 17 april. Arrangörerna förutskickar förmånliga logierbjudanden.

RIVSTART FÖR KARPOV I REYKJAVIKS WORLD CUP

Exvärldsmästaren Anatolij Karpov, som ingalunda övertygade i VM-kvalet, rivstartade i den första World Cup-turneringen som inleddes i Reykjavik den 23 september. Med 5 poäng på de sex första ronderna var han en hel poäng före de närmaste konkurrenterna.

Ende nordbon i turneringen är Ulf Andersson. Ursprungligen var det meningen att även Simen Agdestein skulle starta i Reykjavik men han lyckades med hänvisning till sitt fotbollsspelande få detta ändrat. Några dagar efter GMA:s beslut i ärendet råkade den norske stormästaren ut för en knäskada och fick hela säsongen spolierad.

Andersson inledde med att som vit spela remi mot Yasser Seirawan efter 17 drag. Så följde ytterligare tre remier innan han förgäves försökte få grepp om Murray Chandler (nummer 13!). I mittspelet blev svensken av med en pjäs och trots att han kämpade ända fram till avbrottet gick partiet inte att hålla.

Näst efter Karpov har Vasilij Ivantjuk och Ljubomir Ljubojević startat bäst. Medan Karpov har vunnit sina fyra partier som vit har Ivantjuk tagit två segrar med de svarta pjäserna, mot Chandler och Lajos Portisch. Den jugoslaviske stormästaren inledde med att slå Jan Timman som då detta skrivs fortfarande är utan vinstparti.

Ställningen efter sex ronder:

Karpov 5, Ljubojević och Ivantjuk 4, Seirawan, Nikolić och Chandler 3½, Salov och Chalifman 3, Beljavskij, Andersson, Ehlvest, Speelman och Portisch 2½, Gulko, Timman och Hjartarson 2.

TfS' partikommentator Kjell Krantz har tittat på partierna från de båda första ronderna:

DAMGAMBIT (D 39)

Ljubomir Ljubojević (Jugoslavien) – **Jan Timman** (Holland)

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 d5 4. Sc3 dxc4 5. e4 Lb4 6. Lg5 c5 7. Lxc4 cxd4 8. Sxd4 Lxc3† 9. bxc3 Da5 10. Lb5† Sbd7 11. Lxf6 Dxc3†

Den här ställningen i Wienervarianten har säkerligen uppkommit i hundratals mästarpartier under senare år (se t ex två partier i TfS nr 6/1991, sid 275). I alla dessa har följt reflexsvaret 12. Kf1 och (måste man säga) oklart spel. Men kungen har ju faktiskt en möjlig ruta till...

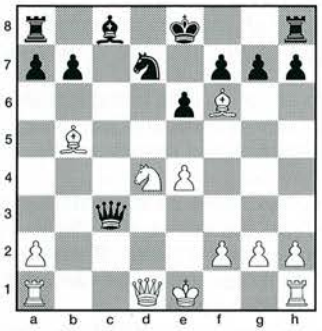

12. Ke2! gxf6 13. Tc1!

Såvitt bekant har teorin (hitintills) nöjt sig med att ange 13. Da4 Db2† och svart står bättre. Ljubos torndrag är så klart sunt och bra. Faktum är att svarts dam har det lite trångt.

13. – Db4

Om 13. – Da3/Da5 så 14. Txc8†! Txc8 15. Lxd7† med avgörande fördel för vit.

14. Tc4 De7?

Ett svårt val, men textdraget ger ett alltför instängt spel. Därför borde 14. – Dd6 ha testats. Efter ytterligare 15. Dc1 0–0 16. Td1 Se5 förefaller det hela något oklart; om 17. Tc3 Sg6 respektive 17. Sf5 Db6 eller 17. Sc6 Dc7.

Som partiet gestaltar sig kommer Timman aldrig loss på damflygeln.

15. Dc1 0–0 16. Tc7 a6 17. La4 Dd6

På 17. – b5 var sannolikt 18. Lb3 avsett. Mindre klart är 18. Sc6?! Dc5.

18. Td1

Naturligtvis innebär detta en väsentlig fördel jämfört med 12. Kf1-varianten, där tornet brukar få aktiveras via h4 och Th3. Troligen kan vits spel betraktas som vunnet redan här.

Två av förgrundsfigurerna i Reykjavik, Vasilij Ivantjuk, Sovjet (kanske snart Ukraina), t v, och Jaan Ehlvest, f d Sovjet, numera Estland. Foto: Jens Ormslev.

18. – Se5 19. Sf5 Db4 20. Td4 Db6 21. Se7† Kg7

Eller 21. – Kh8 22. Dh6† + -.

22. Dc3 Sg6

Hopplöst var 22. – Sc6 23. Dg3† Kh8 24. Sxc6 bxc6 25. Dd6 Lb7 26. Tb4 + -.

23. Sxg6 hxg6

24. e5!

Svart är i stort sett pattställd. Vit öppnar därför linjerna för att snabbt avgöra med ett kungsangrepp.

24. – fxe5 25. Td3 Kg8 26. Dxe5 Db4

En tragikomisk pjäs?!

27. Th3 f6 28. De3 Db2† 29. Kf3 g5

Vit hotade bl a 30. Th8† och 30. Tg7†.

30. Thh7 Td8 31. Tcg7† Kf8 32. Dc5† uppgivet.

Tänk så mycket teori det redan har skrivits om 12. Kf1. Och så kanske alltihop kan kastas i soptunnan!?

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FRANSKT PARTI (C 10)

Anatolij Karpov (Sovjet) – **Jonathan Speelman** (England)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4

Den franska lathunden. Speelman har med förtröstan axlat sin landsman Amos Burns mantel.

4. Sxe4 Sd7 5. Sf3 Sgf6 6. Sxf6† Sxf6 7. Ld3 c5

Bättre än alternativet 7. – b6/Le7.

8. dxc5 Lxc5

I äldre teori ansågs det här ge vit för bra angreppschanser: 9. Lg5 Le7 10. De2 0–0 11.

0–0–0 etc. Senare hittades motmedlet 9. – Db6!.

9. De2 0–0 10. Lg5 Da5† 11. c3 Le7 12. Se5 h6!?

Speelmans eget patent. I partiet Tal – Rogers, San Francisco 1991, testades 12. – b6?! Häxmästaren var inte sen att lägga in 13. Lb5! och svarts dam befann sig snabbt i stort nödläge. Se närmare Inf. 51/270.

13. Lh4 Td8 14. 0–0

Den tuffe spelaren rockerar åt andra hållet.

14. – Dc7 15. Tad1 b6 16. Tfe1 Lb7

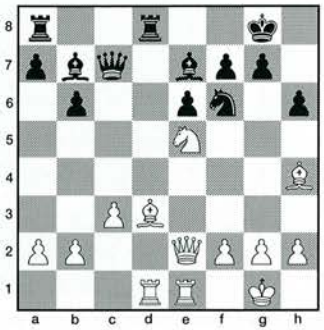

17. Sxf7!?

Inte helt likt Karpov, men allt var kanske preparerat. Offret kan inte antas: 17. – Kxf7? 18. Dxe6† Kf8 19. Lxf6 jämte 20. Lc4.

17. – Dc6! 18. Le4!

Annars faller springaren.

18. – Dxe4

Också tvunget, eftersom 18. – Sxe4 19. Sxd8 ger vit stor materialövervikt.

19. Dxe4

Ett besvärligt avvecklingsläge har uppkommit. Att Speelman väljer den enligt min mening felaktiga vägen har nog att göra med hans allmänna kynne. Han gillar uppenbarligen spel med sned pjäsfördelning.

Min egen analys ger följande huvudvariant: 19. – Sxe4 20. Sxd8 (om 20. Txd8† Txd8! 21. Sxd8 Lxh4) Lxh4 21. Sxb7 Lxf2† 22. Kf1 Lxe1 23. Txe1 Sd2† 24. Kg1 Sc4 25. b3 Tb8! 26. bxc4 Txb7 27. Txe6 Tc7 och tornslutspelet är helt lugnt för svarts del: 28. Te4 Tc5 jämte 29. – Ta5.

Vi får se vad experterna säger så småningom!

19. – Txd1? 20. Sxh6† Kf8 21. Dxe6 Txe1† 22. Dxe1 gxh6 23. Lxf6

Avvecklingen är strax över och ger Karpov ett klart plus. Bra tycks för övrigt även 23. De3 (!).

23. – Lxf6 24. De6 Lg7 25. Dd6† Ke8

Spelbart tycks även 25. – Kg8. Efter 26. Dd7 Tb8 27. Dc7 Te8 klaras pjäsförlusten, men damflygelbönderna lär inte gå att bevara här heller.

26. Dg6† Kf8 27. Dd6† Ke8 28. Dc7 Td8 29. f3

Ovanlig ställningsbild. Dessvärre är svarts löparpar föga aktivt.

29. – Td1† 30. Kf2 Td2† 31. Kg1 Td1† 32. Kf2 Td2† 33. Ke3 Td7 34. Db8† Kf7 35. Dxa7 Te7† 36. Kf2 Lxf3

Nu får Karpov tre fria damflygelbönder. 36. – Ld5 var kanske lite bättre.

37. Dxb6 Ld5 38. Da5 Te5 39. g3 Lf6 40. h4 Le6 41. Dc7† Kg6 42. a4 Lg4 43. Dc4 h5 44. Da6 Tf5† 45. Ke1 Td5 46. Db7 Td7 47. Db5 Ld8

Äntligen ser det ut som om svart fått lite motspel. Som fortsättningen visar är det hela inte så farligt.

48. a5 Lc7 49. Kf2 Tf7† 50. Ke3 Te7†

Svart borde ha tagit g3-bonden, t ex 50. – Lxg3 51. Dg5† Kh7 52. a6 etc. I längden går det emellertid inte att stå emot alla bönderna. Speelman tröttnar…

51. Kd2 Lxg3?? 52. Dd3† uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

DAMGAMBIT (D 36)

Valerij Salov	**Aleksander Beljavskij**
Sovjet	Sovjet

1. c4 e6 2. Sc3 d5 3. d4 Sf6 4. cxd5 exd5 5. Lg5 Le7 6. e3 c6 7. Ld3 0–0 8. Dc2 Sbd7 9. Sge2 Te8 10. 0–0 Sf8 11. a3 a5 12. f3

Med extradragen a3–a5 inskjutna har vi samma ställning som i 3:e matchpartiet Ivantjuk – Jusupov (TfS 6/1991, sid 299–300). I stället för 12. – Sh5 jämte byte av svartfältslöparna väljer Beljavskij en annan strategi.

12. – Sg6 13. e4 dxe4 14. fxe4 Lg4?!

Huvudvarianten torde förbli 14. – Le6.

15. Lxf6! Lxf6 16. e5 Lg5 17. Lc4 Le6

Det finns knappast något bättre. Bronstein hade kanske försökt med det originella 17. – Sh8. Efter 18. De4 Lh5 19. Sf4 har dock vit stor övervikt.

18. Lxe6 Txe6 19. Se4 Le7

Till snabb förlust leder 19. – Le3† 20. Kh1 Lxd4? 21. Tad1 c5 22. Sxc5 + -.

20. Tad1 Dd5

Förbereder motstöten c6–c5.

21. S2c3 Dc4 22. b3 Da6 23. Sa4 b6 24. Tf3 c5!?

Äntligen händer något i centrum. Förberedelsedraget 24. – Tad8 var möjligt, däremot knappast bonderovet 24. – Lxa3 25. Sg5 etc.

25. dxc5 bxc5

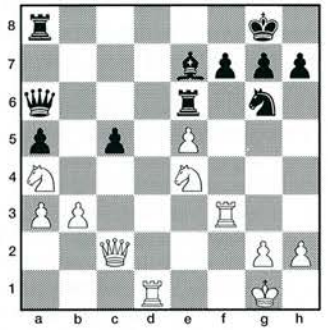

26. Saxc5?!

Enligt min bedömning är det andra slaget vassare, alltså 26. Sexc5 (!). Två exempel:

a) 26. – Dc8 27. Tc3 Tc6 28. Td5 Sf4 29. Td4 Se6 30. Tdc4 och vit behåller merbonden; detsamma efter

b) 26. – Lxc5† 27. Sxc5 Db6 28. Txf7! Tc8 29. b4 axb4 30. axb4 Sxe5 31. Df5 Tee8 32. Te7!.

Här finns annars mycket att analysera för den intresserade.

26. – Db6 27. Kh1 Tc6 28. Tc3 Sxe5

Vits fördel är nu minimal – terrängövervikt och potentiell fribonde på damflygeln.

29. Td5 Dc7 30. h3 Tc8

Enklare tycks 30. – Td8, t ex 31. Dd1 f5!? 32. Sg3 Tcd6.

31. b4! axb4 32. axb4 Ta8

Det märks redan att Beljavskij har ont om tid. Han hittar ingen ordentlig spelplan.

33. Td1 Lxc5 34. Sxc5 De7 35. De4 Tac8

Vit hotade 36. b5.

36. Te3 f6 37. Td7

Ett skönt drag att lägga in i motståndarens tidsnöd.

37. – Df8 38. Tb7 Kh8 39. Tg3

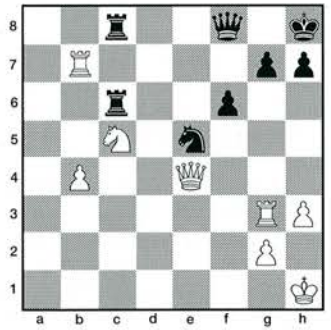

39. – T6c7??

(Tids-)nöden har ingen lag. Att vit stod bra är klart, men kunde han ha vunnit efter t ex 39. – Sg6 40. h4 f5!? Svaret på den frågan får vi tyvärr aldrig veta.

40. Se6 Tc1† 41. Kh2 uppgivet.

Efter 41. – Dd6 42. Tcxg7 hotar 43. Txh7†.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Fler partier från World Cup-turneringen i Reykjavik följer i nästa nummer.

Berliner Sommer

Stellan Brynell och Rikard Winsnes gjorde goda insatser i årets upplaga av Berliner Sommer, den stora öppna turneringen som i år samlade 526 deltagare, däribland 30 GM och 64 IM. Brynell slog bl a den sovjetiske stormästaren Jurij Balasjov och tog 5½ poäng. Winsnes fick ihop 5 mot starkt motstånd. Men de hamnade liksom många andra långt från prisplatserna – 60:e man med 6 poäng var den polske stormästaren Alexander Wojtkiewicz.

Vereslav Eingorn, Sovjet, som vann i fjol, delade segern med den holländske sensationsmannen Loek van Wely. Båda tog 7/9 och var därmed en halva före en klunga om nio man, bland dem Efim Geller. Åtta av dessa nio kom från Sovjet som hade 57 deltagare.

Hur ska SM spelas?

Med största intresse avvaktade jag utgången av omröstningen vid årets kongress. Motionen från Stockholms SF, stödd av Cs, om klassindelning efter ranking föll som bekant med rösterna 16–16.

I just denna fråga har jag agerat alltsedan vårt SM i Uppsala 1985. På Rainer Mathiesens tid kom mina förslag inför förbundets och regelkommitténs ögon, dock alltid utan framgång. Men så står man nu plötsligt vid skiljevägen...

Min gode vän Bo Nyberg, med så många viktiga funktioner inom Uppsalas och Upplands schackliv, har sin uppfattning, redovisad i TfS nr 6. Kloka synpunkter, som jag hoppas kunna komplettera.

Läsarbrev

På en punkt tycks Bosse ha tagit miste. Huvudmotivet för motionen var givetvis inte att undvika att spelare (medvetet) anmäler sig i fel klass. Nej, tanken är, som jag ser det, att samla spelare med ungefär samma spelstyrka i rätt "fålla".

Vi tar ett exempel från klass I, av oss revolterande tänkt inom en ram av 1800–2000 i ranking. Se på slutresultatet i grupp 1, vecka 1, 10-manna: Vinnaren hade 2061, spelarna på de sista platserna 1660 respektive 1679. Ingen av dem borde ha spelat här. 2061 platsar i klass M, de övriga i klass II.

Men hur ska man då komma till rätta med dem som anmäler sig i fel klass? Det är samma sorts utövare av spelet som söker dölja dåliga resultat på bortaplan. Dessa manipulerare (= fuskare) hör inte hemma i schacket.

Nej, låt allt ske under kontroll av respektive klubbar. Resultat av tävlingar med inslag från andra klubbar meddelas snarast sekreteraren i dessa varefter alla uppgifter tillställs rankingföraren i likhet med vad som sker i t ex allsvenskan. I vår klubb med drygt 100 medlemmar fungerar detta utmärkt.

Viktigt är att anmälan till SM sker via personlig kontakt mellan spelaren och en ansvarig inom klubben som sedan gör en lista för vidare befordran till SM-kansliet. Detta fann Christer Wänéus vettigt redan 1985.

Visst är SM i sin koncentrerade form en både rolig och viktig tävling (vad säger landslaget?). Men SM är faktiskt en mönstring för enbart cirka 5 procent av förbundets medlemmar, nämligen de som har tid och råd att kosta på sig denna svettiga semestersysselsättning!

Tyngre väger allsvenskan, nu breddad med ytterligare en division och med klubbarnas bästa spelare vid brädet. För merparten av oss är mästerskapen inom klubb och region årets tävling, allt med ranking i botten. KM lockar vanligen hälften av medlemmarna.

I SM spelar redan de viktigaste grupperna med ranking som rättesnöre. Tvisten gäller klasserna I – III och i viss mån klass M. Hur länge ska man spjärna emot?!

Jag tror för övrigt att flera av de gamla mästarna skulle återkomma om klass M spelades i 10-mannagrupper!

Haltande grupper är ett otyg; vi vet hur olika den s k frironden kan drabba. Låt mig ta ett exempel ur mina förslag:

I dåvarande preliminärlottning i en klass med 63 deltagare gjordes sju grupper om 9 man. Jag ville ha 5 grupper om 10 plus en grupp om 13 spelare – den senare med 9 ronder Monrad. Med plock ur den stora gruppen kan man med lätthet bemöta ändringar i sista stund. Därjämte borde arrangörsdistriktet ha ett antal frivilliga för tillägg eller avgång.

Detta togs faktiskt upp av regelkommittén vid ett Cs-sammanträde men i protokollet får jag en rejäl avhyvling: Låt bli den preliminära lottningen! *Spelarna vill givetvis i god tid känna sina blivande motståndare!*

Vi känner utvecklingen. Under 80-talets senare år kom inga preliminära listor (stort gny i klubbarna). Nu har det gått därhän, att arrangörerna verkställer lottning först sedan de har alla deltagare säkerställda, i regel kvällen före start. Detta är i och för sig enkelt med de sofistikerade hjälpmedel som står till buds.

Jag accepterar ändringen, särskilt som man tämligen väl har kommit till rätta med problemen i mitt exempel. Men reformen måste ha skett med regelkommitténs goda minne. Så jag väntar absolut en förklaring till hur vederbörande lagkloka idag ser på ordalydelsen, kursiverad ovan.

Sven Hagberg (20 SM)
Uppsala

■ Finland				■ Sverige		
1. Jouni Yrjölä	**1**	**1**	–	**Ulf Andersson**	**0**	**0**
2. Yrjö Rantanen	**0**	**0**	–	**Ferdinand Hellers**	**1**	**1**
3. Heikki Westerinen	**½**	**0**	–	**Thomas Ernst**	**½**	**1**
4. Kimmo Välkesalmi	**½**	**½**	–	**Lars Karlsson**	**½**	**½**
5. Antti Pyhälä	**½**	**1**	–	**Tom Wedberg**	**½**	**0**
6. Eero Raaste	**½**	**½**	–	**Richard Wessman**	**½**	**½**
7. Antti Nokso-Koivisto	**½**	**0**	–	**Axel Ornstein**	**½**	**1**
8. Mika Ebeling	**½**	**0**	–	**Dan Cramling**	**½**	**1**
	4	**3**			**4**	**5**

KNAPP SVENSK SEGER
i landskampen mot Finland

Den årligen återkommande landskampen mot Finland spelades den 7–8 september i stadsdelen Södra Haga i Helsingfors. Hemmalaget hade revansch att fordra för fjolårets stora nederlag i Eksjö och efter första ronden såg det ljust ut – 4–4. I andra omgången visade sig dock gästerna vara stabilare och slutresultatet fastställdes till 9–7 i svensk favör.

Glädjande nog kunde båda sidorna stoltsera med förnämliga laguppställningar. När såg man sju stormästare på plats i en internordisk landskamp? Och när såg man Ulf Andersson förlora båda partierna? Något sådant har aldrig tidigare hänt.

Yrjölä fick stryk av Ulf i OS i Thessaloniki 1988. Han var illa ute även i det första partiet men vann efter en närmast osannolik vändning då en vinstställning för vit i ett slag förvandlades till förlust:

ENGELSKT PARTI (A 26)

Ulf Andersson (Sverige) – **Jouni Yrjölä** (Finland)

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0–0 5. 0–0 d6 6. Sc3 Sc6 7. d3 e5 8. Tb1

Vits plan i denna variant är att ta initiativet på damflygeln genom bondeframryckningen b2–b4–b5. Samtidigt stärker han sitt grepp om den långa vita diagonalen.

8. – a5 9. a3 Sd4

Svart flyttar undan springaren ett par drag innan den blivit hotad. Ett intressant alternativ var 9. – Te8, med e5–e4 i beredskap.

10. b4 axb4 11. axb4 c6 12. b5 Lg4 13. Lg5!

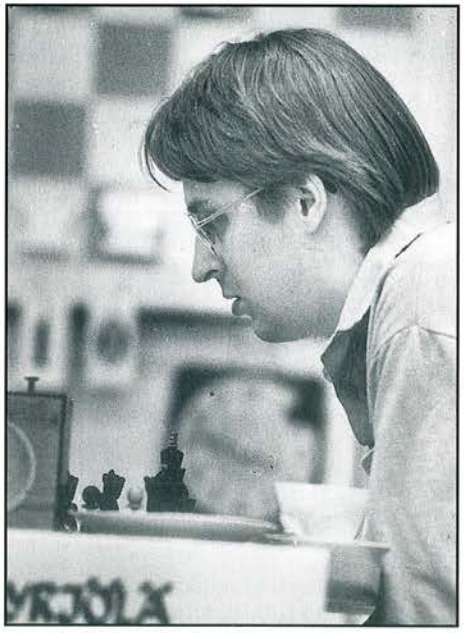

Jouni Yrjölä är den ende som har vunnit två partier mot Ulf Andersson i en landskamp.

Andersson ger här prov på sin utmärkta positionskänsla. Han ser att löparen på g7 kan bli ett problem för svart och byter på f6 för att förhindra utbrytningsförsök med d6–d5 och e5–e4. Vits springare kommer att kontrollera d5 och e4 och svartfältslöparen blir instängd bakom bondekedjan.

13. – Lxf3 14. Lxf3 h6 15. Lxf6 Sxf3† 16. exf3 Lxf6 17. bxc6 bxc6 18. Tb7

Vit står klart bättre. Kungen har en säker plats, tornet blir genast aktivt på sjunde raden, de båda andra tunga pjäserna kan sättas in på b-linjen (Db3 och Tb1) och, framför allt, springaren är löparen överlägsen.

18. – Ta3 19. Dc2

Hittills har vi följt partiet Andersson – Nunn, Johannesburg 1981. Nunn spelade nu 19. – d5, ett drag som försågs med ett frågetecken av Bagirov. Han rekommenderade i stället 19. – Da8 20. Tfb1 Ta7 med goda utjämningschanser för svart, ett omdöme som nog är en smula optimistiskt.

Partiet mot Nunn fortsatte: 19. – d5 20. cxd5 cxd5 21. Sb5 Ta5 22. Dc6 Lg7 23. Tb1 Ta2 24. Sd6 e4 25. Sxf7 uppgivet. En märklig parallell till partiet mot Yrjölä...

19. – Da8 20. Tfb1 e4?!?

Ett bondeoffer på rekommendation av Pyhälä som dock inte kom som någon överraskning för vit.

21. Sxe4 Ld4 22. Dc1!

Neutraliserar hotet mot f2 efter 22. – Ta2 och 23. – d5.

22. – d5 23. cxd5 cxd5 24. Sd6 Da6

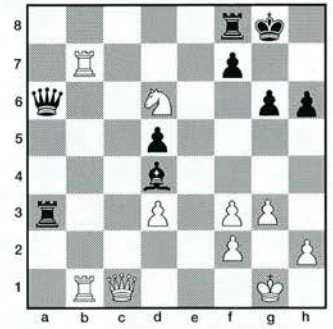

25. Df4??

I denna till synes hopplösa ställning hittar Yrjölä ett direkt dödande drag. Vit kunde ha vunnit med 25. Sxf7! Txf7 26. Dc8† Tf8 (26. – Kg7 27. Txf7† Kxf7 28. Tb7† är förödande) 27. Dc7!.

25. – Ta4!

Plötsligt är hotet Lxf2† akut. Eftersom 26. T1b4 bemöts med 26. – Txb4 27. Txb4 Lc5! finns ingen parad. Andersson kämpar tappert vidare men i det långa loppet finns ingenting att göra åt det materiella underläget.

26. Sxf7 Lxf2† 27. Kxf2 Txf4 28. Sxh6† Kh8 29. gxf4 Df6 30. T1b4

Springaren gick inte att rädda: 30. Sg4 Dxf4 och f3 faller.

30. – Dh4† 31. Kg2 Dxh6 32. Td7 Dh4 33. Txd5 Ta8 34. Tb2 Dxf4 35. Tc5 Tf8 36. Tf2 Dd4 37. Tg5 Kh7 38. Tg4 Dxd3 39. Th4† Kg7 40. Tg4

Vit försöker bygga ett ointagligt fort och med torn mot dam hade detta varit möjligt. Nu faller idén på den starkare sidans angreppschanser, exempelvis med torn och dam på första raden.

40. – Tf5 41. h4 Kh6 42. Kg3 Te5 43. Kg2 och vit gav samtidigt upp.

Den svenske superstormästaren kom aldrig riktigt in i det andra partiet som Yrjölä vann på tid. Då var ställningen hopplös för Ulf även om vinstplanen inte var så lätt att finna.

Ferdinand Hellers förlorade ett av partierna mot Rantanen i fjol. Den här gången tog han i med hårdhandskarna redan från början:

DAMBONDESPEL (A 48)

Yrjö Rantanen Finland — **Ferdinand Hellers** Sverige

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. b4!?

Efter partiet frågade Ferdinand sin motståndare om det fanns någon teori på det här draget.

– Javisst, jag har ju spelat det! svarade Rantanen och berättade att han besegrat bl a Margeir Pétursson med denna udda variant.

Det kan tilläggas att Nana Aleksandrija provade 3. b4 i ett parti mot Maja Tjiburdanidze i slutet av 70-talet.

3. – Lg7 4. e3 0–0 5. Le2 b6 (!)

Ett drag med dubbla poänger. Löparen ges möjlighet att arbeta på den långa diagonalen och framstöten c7–c5 förbereds. Rantanen förklarade att han tidigare bara mött standardplanen d7–d6 och Sb8–d7.

6. a4 c5 7. c3 d6 8. 0–0 a6 9. La3 Sbd7 10. Db3 Dc7 11. c4 Se4 12. Lb2 Lb7

Vits tama öppningsbehandling har inte gett svart några som helst problem. Alla pjäser är sunt utvecklade och det är svårt att hitta någon plan för vit.

13. Sbd2 Sxd2 14. Sxd2 e6 15. Tfc1 Tab8 16. Lc3 e5!?

Svart flyttar fram positionerna. Hellers planerade säkert redan här den kommande frammarschen med f-bonden. Han är alltid farlig när har får terrängövervikt och angreppschanser.

17. dxc5 dxc5 18. b5 a5 19. Db2 f6 20. Td1 Tbe8 21. Sb3?!

Här uträttar springaren inte särskilt mycket. Den hade behövts i försvaret av kungsflygeln, t ex 21. Sf1 med samma idé som i partiet, dvs torndubblering på d-linjen.

21. – f5! 22. Td2 Sf6 23. Tad1 Tf7 24. f3

Vit måste dra på sig en allvarligt försvagning för att undvika Se4.

24. – Lh6!

Svagheten på e3 är redan märkbar.

25. Kf2 De7 26. Td6 Sh5 27. Dd2

Katastrofen är fullständig efter 27. Txb6 Dh4† 28. Kg1 Lxe3† 29. Kh1 Sg3† matt. Damdraget är alltså nödvändigt för att gardera e3.

27. – e4 28. f4

Tvunget, annars faller e3.

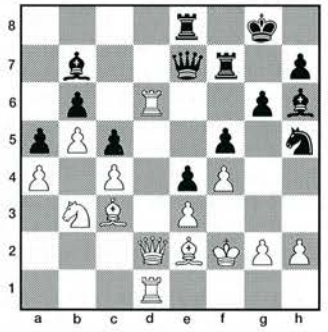

28. – Lxf4!

Den positionella trycket resulterar i en kombination som inbringar kvalitet och bonde.

29. Lxh5 gxh5 30. g3

Efter 30. Txb6 Lxh2 jämte 31. – f4 dukar vit snabbt under.

30. – Lxd6 31. Dxd6 f4!

Trots det materiella överläget måste svart fortsätta att spela aktivt. I en blockerad ställning finns inte mycket svängrum för torn och löpare, men nu öppnas alla linjer och diagonaler.

32. exf4

Varken 32. gxf4 Dh4† eller 32. Dxe7 fxe3†† 33. Kxe3 Tf3† 34. Kd2 Txe7 räddar vit.

32. – e3† 33. Ke1 De4

Hotet 34. – Dh1† 35. Ke2 Lf3† tvingar fram ännu ett kvalitetsoffer.

34. Td5 Lxd5 35. Dxd5 Dxd5 36. cxd5 Td7

Vit hade förmodligen gett slaget förlorat här om det inte varit för tidsnöden.

37. Ke2 Txd5 38. Sc1 c4 39. Le1 Kf7 40. Sa2 Td3 41. Sc3 Kg6 42. h3 Kf5 43. uppgivet.

Det andra partiet blev nästan en miniatyr:

SPANSKT PARTI (C 70)

Ferdinand Hellers Sverige — **Yrjö Rantanen** Finland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sge7 5. c3 d6 6. d4 Ld7 7. Lb3 h6 8. Sa3 exd4 9. cxd4 Sa5 10. Lc2 c5 11. 0–0 Sec6 12. d5 Sb4 13. Lb1 Df6 14. Te1 Le7 15. e5 dxe5 16. Sxe5 0–0–0 17. Ld2 Le8 18. Lc3 Dd6 19. Sec4 uppgivet.

De övriga partierna:

Ernst vann i andra ronden en Kungsgambit sedan hans löpare och två förenade fribönder visat sig vara betydligt starkare än Westerinens torn:

KUNGSGAMBIT (C 33)

Heikki Westerinen Finland — **Thomas Ernst** Sverige

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Lc4 Sf6 4. Sc3 c6 5. d4 Lb4 6. e5 Se4 7. Dh5 g6 8. Df3 Dh4† 9. g3 fxg3 10. Lxf7† Ke7 11. hxg3 Dxg3† 12. Dxg3 Sxg3 13. Th3 Kxf7 14. Txg3 d5 15. Lh6 Lf5 16. Sf3 Sd7 17. 0–0–0 Lf8 18. Sg5† Kg8 19. Lxf8 Txf8 20. e6 Sf6 21. Sf7

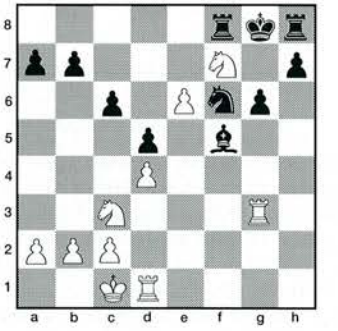

21. – Txf7 22. exf7† Kxf7 23. Tf1 h5 25. Sd1 Sg4 25. Sc3 Kf6 26. Se2 Te8 27. Kd2 Kg5 28. Sg1 Te4 29. Sf3† Kh6 30. Te1 g5 31. Txe4 dxe4

32. Se5 Sxe5 33. dxe5 h4 34. Tg1 g4 35. Ke3 Kg5 36. Td1 g3 37. Td8 h3 38. Tg8† Lg6 39. uppgivet.

Karlsson var nära att vinna sitt andra parti men Välkesalmi höll remi efter 73 drag trots att han bara hade två bönder för pjäs i slutspelet. Ett av Karlssons problem var att han hela tiden riskerade att få kvar två springare mot kung vilket ju är remi.

Pyhälä spelade starkt i andra ronden och besegrade Wedberg som blev för passiv i en Damgambit-liknande ställning.

Själv fick jag remi i sämre ställning på lördagen men spelade å andra sidan bort en klart fördelaktig ställning till remi under söndagen.

Ornstein vann i andra ronden ett tornslutspel, i vilket Nokso-Koivisto hade vissa remichanser.

Cramling spelade ut sin motståndare i båda partierna. I första ronden lyckades Ebeling rädda en halv poäng tack vare en studieartad pattvändning:

Cramling

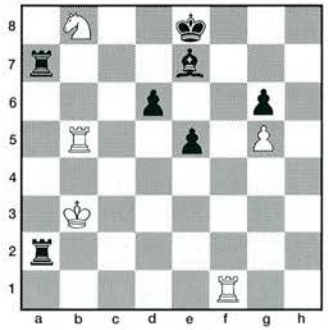

Ebeling

Hodgson mästare

Julian Hodgson, 28, vann årets brittiska mästerskap – hans första titel – som spelades med 70 deltagare. Efter 7½ poäng på de 8 första ronderna kunde han slå av på takten och gå i mål med 9/11. Tvåa var Peter Wells 8½, en halv mer än indiern Dibyendu Barua och och James Howell. Titelförsvararen James Plaskett delade femtonde plats.

38. – T7a3†?

Ett misstag som får skrivas på tidsnödens konto. Efter 38. – d5! vinner svart, t ex 39. Txd5 T7a3† 40. Kc4 Tc2† 41. Kb5 Tb3† eller 39. Kc3 T7a3† 40. Tb3 d4† 41. Kc4 Tc2†.

39. Kc4 Td2 40. Sc6! Tc2† 41. Kd5 Td3† 42. Ke6 Txc6 43. Tb8† Ld8 44. Tf8†! Kxf8 45. Txd8† Kg7 46. remi.

Richard Wessman

Jolanta Dahlin död

Jolanta Dahlin, 51, Uddevalla har avlidit efter en tids sjukdom.

Dahlin var född i Polen och kom till Sverige i början av 70-talet. Hon slog sig ner i Göteborg där hon representerade SK Kamraterna. Sedan några år tillbaka var hon även registrerad för Uddevalla SS.

Vid SM i Bollnäs år 1973 vann hon dammästerskapet i god konkurrens. Under de närmast följande åren bidrog hon tillsammans med i första hand Solveig Haraldsson och Ingrid Svensson till att svenskt damschack fick ett starkt uppsving.

Jolanta Dahlin, som år 1967 blev tvåa i det polska dammästerskapet, representerade Sverige i fyra olympiader – 1974, 1976, 1978 samt 1984. I Haifa år 1976 spelade hon på första bord och blev lagets bästa poängplockare.

1975 placerade hon sig på sjunde plats i zonturneringen i Karlovy Vary och var endast en halv poäng från att gå vidare till interzonspel. Tio år senare blev hon fyra i den subzonturnering som arrangerades i Eksjö och som vanns av Pia Cramling före Nina Høiberg.

Trots att Jolanta Dahlin var föga aktiv under 80-talet platsade hon ändå i det damlandslag som 1987 deltog i fyrnationsturneringen i Kerteminde.

Hennes bästa period inföll i mitten av 1970-talet. 1975–77 återfanns hon sålunda på dambordet i det svenska herrlandslaget. Insatsen var utomordentlig: 6 segrar, 2 remier, 0 förluster.

Totalt spelade Jolanta Dahlin 53 landskampspartier med resultatet +19 =19 -15.

Jolanta Dahlin arbetade som sekreterare och översättare åt företag med affärer i Östeuropa. Hon var tystlåten och tillbakadragen men de som lärde känna henne vårdar minnet av en behaglig och positiv personlighet.

Distriktsnytt

Dalarna

❑ Dalarna har återupplivat traditionen med en match mot Gästrikland och i början av september möttes 35 juniorer från vardera distriktet i Hedemora. För första gången tävlade man individuellt i en Bergerturnering och poängen för varje spelare räknades sedan in i matchen.

Dalarna segrade med 164–142 efter nio ronder uppdelade på två dagar. Hemmalaget vann tack vare sin jämnhet – det skilde endast 2 poäng mellan förste och 35:e man. Bäst blev Lars Karlsson, Avesta SS och Tony Hysing, Borlänge SK med vardera 6 poäng. Enda flickan, Katarina Andersson, Horndals SK tog 5½, det fjärde bästa resultatet.

Gästrikland levde högt på ett fåtal spelare. Sålunda tog Roger Sjöberg 9 poäng, Erik Lundell, Anders Westlin och Mats Olsson 8 samt Marcus Bergqvist 7½.

Göteborg

❑ DM för klubblag fick en överraskande utgång. I sista rondens avgörande finalmatch kunde Lundby fullt rättvist besegra favoriten Manhem med 5–3 och därmed lägga beslag på DM-tecknen.

Resultatet var inte ologiskt: Manhem hade tidigare i tävlingen svårigheter att vinna matcherna och Lundby har vid upprepade tillfällen tidigare år haft Manhem i säcken utan att riktigt kunna knyta till. Nedflyttade Göteborgs SS ersätts nästa år av Lerum i högsta serien.

Klass I: Lundby SS 8/27, 2) SS Manhem 8/24, 3) Majornas SS 6/22, 4) SK Kamraterna 5/21, 5) AK-77 3/18, 6) Göteborgs SS 0/8.

Klass II: 1) Lerums SK 9/26½, 2) SS Manhem II 8/27½, 3) SS Manhem IV 6/21, 4) Majornas SS II 4/20, 5) Angereds SS 2/13½, 6) SS Manhem III 1/11½.

Klass III: 1) SK Kamraterna II 10/32, 2) Majornas SS III 6/25½, 3) SS Manhem V 6/22½, 4) SS Manhem VI 4/17, 5) Kortedala SK 4/15½, 6) Länsmansgårdens SS 0/7½.

Klass IV: 1) Lundby SS II 8/26, 2) Angereds SS II 6/19½, 3) SS Manhem VIII 2/16½, 4) Majornas SS IV 2/11, 5) SS Manhem VII 2/7.

❑ Individuella DM, Mästare B, grupp 1: 1) Raoul Abrahamsson, AK-77 och Björn Holmgren, SS Manhem 7½ (särspel om plats i DM-gruppen), 3) Bernt Lundgren, SS Manhem 6.

Grupp 2: 1) Daniel Ronneland, AK-77 6½ (uppflyttad till DM-gruppen), 2) Leif Lindén, SS Manhem 6, 3) Mikael Gilljam, Majornas SS 6.

Klass I, grupp 1: 1) Anders Adolfsson, SS Manhem 7 (uppflyttad), 2) Dennis Björklund, Länsmansgårdens SS 6½, 3) Anders Bäcklund, SS Manhem 5½.

Sanktionerad (SSF:s I–II): 1) Joachim Bergré, SS Manhem 6½ (uppflyttad), 2) Kent Jägerflod, SK Kamraterna 4½, 3) Sven Amundsson, SS Manhem 3½.

Klass II, grupp 1: 1) Lennart Hansson, SS Manhem 8 (uppflyttad), 2) Henrik Enström, Majornas SS 7, 3) Henrik Axelsson, SS Manhem 7.

Grupp 2: 1) Jesper Ampiainen, AK-77 7 (uppflyttad), 2) Patrik Ericsson, SS Manhem 7, 3) Johannes Lindvall, Majornas SS 6½.

Klass III, grupp 1: 1) Martin Norbäck, SS Manhem 7½ (uppflyttad), 2) Johan Kåreby, Majornas SS 7, 3) Jan Ekbrand, Angereds SS 6½.

Grupp 2: 1) Jakob Melchior, SS Manhem 7 (uppflyttad), 2) Tommy Fallesen, Angereds SS 6½, 3) Per-Olov Edfeldt, SK Kamraterna 6½.

Sanktionerad (SSF:s III): 1) Stefan Stamgren, Lundby SS 5½ (uppflyttad), 2) Mikael Arnelind, Lundby SS 4½, 3) Claes R Nilsheden, SS Manhem 3½.

❑ Lagblixt-DM: 1) SS Manhem 32/84, 2) SS Manhem II 24/59, 3) Lundby SS 23/63.

❑ Individuella blixt-DM: 1) Rikard Winsnes, SS Manhem 9½, 2) Johan Hultin, AK-77 8½, 3) Jörgen Dircks, SS Manhem 7, 4) Björn Andersson, SS Manhem 7, 5) Ture Lehtonen, Lundby SS 6.

B-final: 1) Ove Alfredsson, SS Manhem 8, 2) Lennart Voigt, SS Manhem 7½, 3) Anders Ebenfelt, SS Manhem 7½.

Malmö

❑ Höstupptakten i Malmö innehöll bl a den årliga vänskapsmatchen mellan Kirsebergs SK och Limhamns SK. Den spelades över 24

bord och resultatet blev en smula oväntat oavgjort, 12–12. Resultat i toppen: Jonny Hector – Ferdinand Hellers remi, Esam Mohamed – Stellan Brynell remi, Kent Olsson – Saevar Bjarnason 0–1, Peter Petković – Magnus Eriksson 1–0, Ulf Karlsson – Dan Östergaard 0–1, Adnan Abedinov – Johan Hellsten 0–1.

Nordskåne

❑ Christian Jepson, Lunds ASK gav i mitten av september simultan i Vinslöv mot ett lag bestående av 39 juniorer från Nordskåne, ett arrangemang i regi av Vanneberga SK. Resultat: 33 vinster, 3 remier och 3 förluster.

Johan Jersblad, Åhus SK, Henrik Noberius, Kristianstads SK och Jens Tufvesson, Hässleholms SK vann medan Martin Nilsson, Kristianstads SK, Magnus Nilsson, Åhus SK och Björn Mårtensson, Åhus SK klarade var sin halva.

Södra Småland

❑ Lagblixt-DM i Lenhovda vanns av Växjö som segrade i samtliga matcher:

1) Växjö SK 12, 2) Ölands SS 10, 3) Uppvidinge SK 8, 4) Nybro SS 5, 5) Lessebo SK 5, 6) Uppvidinge SK II 2, 7) Ingelstad/Uråsa SK 0. Utom tävlan deltog ett åttonde lag med spelare från olika klubbar. Detta placerade sig på tredje plats.

Juniorer: 1) Alvesta SS 9, 2) Ingelstad/Uråsa SK 8, 3)Uppvidinge SK 6, 4) Ljungby SK 5, 5) Uppvidinge SK II 1, 6) Uppvidinge SK III 0.

❑ Individuellt tog Stefan Björklund sin sjätte seger tack vare vinst i det inbördes partiet mot Franko Lukez:

1) Stefan Björklund, Kalmar SK 7, 2) Franko Lukez, Växjö SK 7, 3) Johan Haag, Ölands SS 6, 4) Patrick Fransson, Lessebo SK 6, 5) Ronald Heidenfors, Växjö SK 5.

Klass I vanns av Ulf Hedvall, Kosta SK, klass II av Per-Åke Johansson, Uppvidinge SK och klass III av Jean Lilja, Nybro SS.

I juniortävlingen segrade Conny Olsson, Ölands SS på maximala 7 poäng före Patrik Lindborg, Alvesta SS 6 och Kristian Stålne, Växjö SK 5.

Klass I vanns av Mikael Blixt, Uppvidinge SK, klass II av Cody Salomonsson, Ljungby SK och klass III av Martin Pettersson, Ingelstad/Uråsa SK.

I tävlingarna deltog totalt nästan 70 spelare.

Hellers trea i Herning

❑ Ferdinand Hellers, som i höst har börjat studera juridik vid Lunds universitet, delade tredje plats i en stormästarturnering i danska Herning i början av augusti. Han vann bl a ett fint parti mot den topprankade jugoslaviske stormästaren Miso Cebalo:

SICILIANSKT PARTI (B 89)

Ferdinand Hellers Sverige — **Miso Cebalo** Jugoslavien

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sc6 5. Sc3 d6 6. Le3 Sf6 7. Lc4 Le7 8. De2 a6 9. 0–0–0 Dc7 10. Lb3 0–0 11. Thg1 Sd7 12. g4 Sxd4 13. Lxd4 Sc5 14. g5 Te8 15. Tg3 Sxb3† 16. axb3 Da5 (16. – g6!?)**17. Kb1 e5 18. b4! Dd8** (18. – Dxb4 19. Sd5 Db5 20. Dxb5 axb5 21. Sc7 Ld7 22. Sxa8) **19. Lxe5 Le6 20. f4 Lf8 21. Df3 Dc7 22. Ld4 d5 23. f5 dxe4 24. Sxe4 Ld7 25. g6 fxg6 26. fxg6 Tac8 27. Lc3 Lc6**

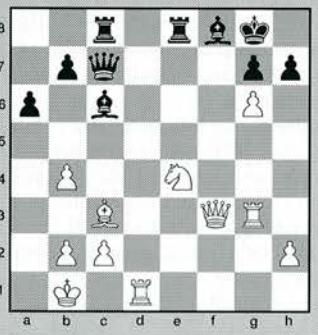

28. Sf6†! uppgivet.

Resultat: 1) William Watson, England 6½ (av 9), 2) Alex Fishbein, USA 6½, 3) Ferdinand Hellers, Sverige 6, 4) Miso Cebalo, Jugoslavien 6, 5) Jørn Sloth, Danmark 4, 6) Klaus Berg, Danmark 4, 7) Vlastimil Jansa, Tjeckoslovakien 3½, 8) Erling Mortensen, Danmark 3½, 9) Jan Sørensen, Danmark 3, 10) Finn Pedersen, Danmark 2.

1. Aleksej Sjirov, Sovjet	**2610**	––	½½	0½	1 1	½ 1	1 1	½½	½ 1	9 ½
2. Jevgenij Barejev, Sovjet	**2680**	½½	––	1½	½½	0½	1 1	1½	0 1	8 ½
3. Ulf Andersson, Sverige	**2625**	1½	0½	––	½½	½½	1½	½½	½½	7 ½
4. Joël Lautier, Frankrike	**2560**	0 0	½½	½½	––	1 1	½ 0	½½	1 1	7 ½
5. Larry Christiansen, USA	**2600**	½ 0	1½	½½	0 0	––	0½	½ 1	1 1	7
6. Michael Adams, England	**2615**	0 0	0 0	0½	½ 1	1½	––	0½	1 1	6
7. Viktor Gavrikov, Sovjet	**2585**	½½	0½	½½	½½	½ 0	1½	––	0 0	5 ½
8. Zdenko Kozul, Jugoslavien	**2580**	½ 0	1 0	½½	0 0	0 0	0 0	1 1	––	4 ½

■ I detta nummer gör den lettiske stormästaren Aleksej Sjirov, 19, debut som partikommentator i TfS. Han berättar här hur det gick till när han vann turneringen i Biel (refererad av Lennart Hansson i nr 7).

Aleksej Sjirov kommenterar:
TURNERINGEN I BIEL

Den högst rankade spelaren, Jevgenij Barejev (2680!), vann enkelt de tre första partierna och jag trodde det var omöjligt att konkurrera med honom. Hans resultat i den senaste Hastingsturneringen var tillräckligt övertygande (10½ av 15 i en tävling av kategori XIV).

Men i den fjärde ronden förlorade han plötsligt mot Zdenko Kozul medan jag vann mot Michael Adams:

SICILIANSKT PARTI (B 70)

Michael Adams England — **Aleksej Sjirov** Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6!?

Jag hade beslutat mig för draken som jag spelar ganska sällan. Anledningen var att jag använde mitt vanliga Rauzersystem mot Adams i Groningen. Den gången spelade jag ut honom men lyckades ändå inte vinna.

6. Lc4 Lg7 7. 0–0!?

En överraskning. Vanligen spelar Adams huvudvarianten med f3, Le3 och 0–0–0.

7. – 0–0 8. h3 Sc6 9. Le3 Sxe4!?

Den mest principiella lösningen.

10. Lxf7†

10. – Kxf7!

Jag vet inte om detta har spelats tidigare. Såvitt jag känner till fann Alexander Wojtkiewicz idén, en utmärkt sådan, medan han satt i fängelse (A W vägrade för en del år sedan att göra värnplikt i Sovjet. Han sattes då i läger och blev slutligen utvisad. A W spelar nu för Polen).

Nyligen berättade Boris Gelfand några intressanta historier om hur spelare har funnit sina idéer. Förmodligen kan man skriva en hel artikel enbart om detta.

11. Sxe4 Sxd4 12. Lxd4 e5

Poängen. Om jag spelat 10. – Txf7 så kunde 12. – e5 ha följts av 13. Lc5 d5 14. Sd6 med vinstspel för vit.

Kamsky USA-mästare

Gata Kamsky, 17, vann årets USA-mästerskap, vilket liksom i fjol spelades i form av en cupturnering. Favoriten Yasser Seirawan fick stryk av Joel Benjamin i kvartsfinalen. Kamsky, som slog ut bl a John Fedorowicz, besegrade i finalen Benjamin med 2½–1½. 16 spelare deltog.

13. Le3 d5 14. Sg3!

Uppenbarligen det bästa. Den finns ingen bra fortsättning för vit efter 14. Sg5† Kg8 eller 14. Lg5 Dd7 15. Sc3 h6 16. Lh4 d4 17. Se4 Kg8 och Adams vill attackera.

14. – Kg8

Även 14. – d4 var värt att beakta, men jag tror att ställningen efter 15. Ld2 Kg8 16. Se4 Db6 17. b3 Lf5 18. Te1 Tac8 19. Tc1! är OK för vit.

15. c3 Le6?!

Efteråt insåg jag att jag borde ha spelat 15. – b6! varefter svart står klart bättre.

16. Se2!

Ett utmärkt drag. 16. f4 var omöjligt på grund av 16. – d4 17. cxd4 exf4. Nu är 17. f4 ett farligt positionellt hot.

16. – g5!?

Som vanligt spelar jag på vinst. Utjämning uppstår annars efter 16. – Te8 17. Dd2 (17. f4? d4! 18. cxd4 exd4 19. Lxd4 Lc4 20. Lxg7 Kxg7! med klar fördel för svart) Tc8 18. Lh6.

17. Dd2

Jag väntade 17. Sg3 och hade planerat 17. – h6 18. Sh5 Lh8 med en liten fördel eftersom 19. h4 är dåligt på grund av 19. – Dd7! 20. f3 Lf7.

17. – h6 18. h4 gxh4 19. Lxh6 Df6!

Jag var tvungen att offra en bonde eftersom 19. – Lxh6 20. Dxh6 Df6 21. Dxf6 Txf6 22. f4! inte passade mig, dvs inte gav några vinstchanser…

20. Lg5?

Adams ger sig på en förgiftad bonde. Vit var här tvungen att byta löpare med 20. Lxg7 Dxg7 21. f4!. Jag hade planerat 21. – h3! med två olika möjligheter:

a) 22. g3?! h2† 23. Kxh2 d4! 24. cxd4 Ld5 25. dxe5 Tad8 26. Kg1 Dh7! och svart verkar ha kompensation för de tre bönderna, eller

b) 22. Tf2! (utjämnar) Tf6 23. g3 exf4 24. Sxf4 Dxg3† 25. Kh1 Lf5! 26. Dxd5† Le6! 27. Dd2!. Här ser jag inget bättre än 27. – Lf5 som leder till remi (28. Dd5†).

20. – Dg6 21. Lxh4 Tf5!

Nu har svart ett förkrossande angrepp. 22. – Th5 hotar.

22. f4

Omöjligt var 22. Sg3 på grund av 22. – Tf4.

22. – Dg4!

Inte 22. – Th5 23. Lg5! eller 22. – Lf8 23. b4 med oklar ställning.

23. Lg5

Under partiet övervägde jag främst 23. Le7 Kf7?! 24. Ld6. Ställningen är då fortfarande oklar, eftersom 24. – Tg8 bemöts med 25. fxe5! Dxg2† 26. Kxg2 Lxe5† (eller 26. – Lh6† och lika slutspel) 27. Kh1 Th8† med trolig remi.

Men nu ser jag att svart i stället för 27. – Kf7 kan spela 23. – Te8! 24. Ld6 d4! varefter vit är nära förlust: 24. Lxe5 Ld5! 25. Sxd4 Tfxe5 26. fxe5 Lh6! och svart vinner.

23. – Taf8 24. Tf2

Ingenting ändras av 24. Tf3 Txg5 25. Tg3 Dxg3 26. Sxg3 Txg3.

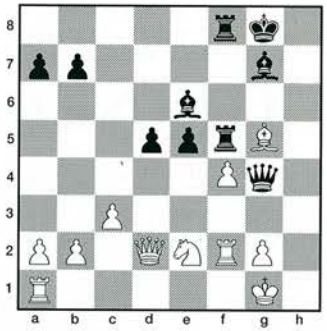

24. – d4! 25. cxd4

Jag kan inte hitta något bättre.

25. – exf4! 26. Lxf4

Lika hopplöst är 26. Le7 T8f7 27. Ld6 f3.

26. – Lc4 27. Le3 Txf2 28. Lxf2 Lxe2 29. uppgivet.

Ingenting varar för evigt och i ronden därpå förlorade jag mot Andersson, som visade sin vackra teknik. Men den egentliga orsaken till förlusten var vansinnigt spel från min sida i ett slutspel som trots en minusbonde var remibetonat.

Samtidigt förlorade Barejev, som delade ledningen med mig, igen, nu mot Larry Christiansen. I sjätte omgången blev amerikanen "nersparkad" av Adams och i sjunde fick han ytterligare en nolla mot turneringens yngste deltagare, Joël Lautier. Eftersom Andersson besegrade Adams såg ställningen ut så här efter första halvlek:

Andersson, Barejev, Lautier och Sjirov 4, Christiansen 3½, Gavrikov och Kozul 3, Adams 2½.

Naturligtvis var jag besviken för jag hade kommit till Biel för att vinna. Men jag intalade mig att allt ännu inte var förlorat. Det enda jag behövde göra var ju "bara" att spela bättre än de andra under den andra halvan av turneringen…

Mitt parti mot Lautier i den åttonde ronden visar att man omöjligt kan vinna en turnering utan att ha tur:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 38)

Aleksej Sjirov Sovjet — **Joël Lautier** Frankrike

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 c5 5. dxc5 Sa6 6. a3 Lxc3† 7. Dxc3 Sxc5 8. b4 Sce4 9. Dd4 d5 10. c5 b6 11. f3 bxc5 12. bxc5 Da5† 13. Db4 Dc7 14. fxe4 Tb8 15. Da4† Ld7 16. c6 0–0 17. Ld2 Lxc6 18. Da5 De5 19. Lc3

Det nya draget. Självklart kände jag till partiet Gurevitj – Timman, Linares 1991, som fortsatte med 19. Tc1 men jag försökte hitta något nytt och bra vid brädet. En, det måste jag erkänna, farlig metod. Alltså höll jag redan här på att komma i tidsnöd.

19. – Dxe4 20. Lxf6 gxf6 21. Sf3 d4 22. Dd2

Efter 22. Dxa7 e5 23. De7 Df5! har vit inte längre några nyttiga drag.

22. – e5

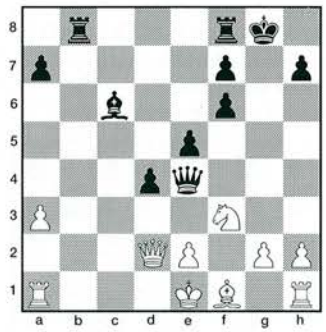

Den kritiska ställningen. Först ville jag spela det logiska 23. g3, men sedan räknade jag på 23. – Tb1† 24. Txb1 Dxb1† 25. Kf2 e4 26. Dxd4! (enda draget) exf3 27. Lg2! som leder till remi (efter t ex 27. – Db6). Jag var inte inställd på remi och hade knappt någon tid kvar (18 minuter)…

23. h4!!??

Det dubbla utropstecknet för att draget vann partiet, det dubbla frågetecknet för dragets objektiva styrka.

23. – Dg6?

Klassiskt utbildade spelare står inte ut med drag som 23. h4 och Lautier gör omedelbart ett misstag. Christiansens förslag var 23. – Tb3 24. Th3 (24. Dh6 Dg6! med klar fördel för svart) Te3! (detta hade jag inte sett) och svart har nästan vinstställning…

24. Kf2 Kh8 25. h5 Dg7 26. Tc1 Tb6 27. g4!

Nu står vit klart bättre. 27. – Dxg4 bemöts med 28. Lh3 Dxh5 29. Ld7 med vinst.

27. – e4 28. Dxd4 exf3 29. h6!

På 29. exf3? följer 29. – f5! med motspel.

29. – Dg6

Ännu sämre var 29. – Dg5 30. Th5!

30. exf3

Vit står redan på vinst, men jag hade bara 5–6 minuter kvar så Lautier spelade…

30. – Lb7

… och bjöd optimistiskt remi!

31. Ld3 Dg5 32. Tb1!

Nu borde partiet vara över, men här hade jag bara 3 minuter kvar för de sista åtta dragen. Lautier hade mer än en halvtimme och föll i djupa tankar medan jag försökte förbereda ett svar på hans nästa drag.

På 32. – De5 leder 33. Dxe5 fxe5 34. Txb6 axb6 35. Tb1 enkelt till vinst. Även efter det förberedande 32. – Txb1 33. Lxb1 är 33. – De5 hopplöst: 34. Dd3! f5 35. Dxf5 Dxf5 36. Lxf5 och vit vinner. Jag räknade också på en rad andra varianter medan jag väntade på min motståndares drag.

Så tog han plötsligt mitt torn…

32. – Txb1

… och efter…

33. Lxb1

… drog han snabbt…

Spelarövergångar

Det har varit ganska lugnt hos Elitserielagen inför seriestarten i höst. Några intressanta spelarövergångar kan dock noteras:

Schack 08 får förstärkning av Per Vernersson, Linköpings ASS och av Ingemar Schütz, SS Allians.

SS Manhem kan räkna med spel av Anders Ebenfelt, som nu har flyttat till Göteborg från Uddevalla.

Limhamns SK har fått IM Saevar Bjarnason från Malmö SS och Dan Östergaard från SK Rockaden.

Malmö SS har också mist Jón G Vidarsson som flyttat tillbaka till Island men har i gengäld kontrakterat isländske IM Hannes Stefánsson.

33. – De5

Här vet jag inte riktigt vad som hände med mig. 34. Dd3 hade jag helt glömt bort; jag rörde ihop allting och spelade...

34. Dxe5?? fxe5 35. Lf5

Lautier började tänka igen och jag satt och ångrade mig. Det uppkomna slutspelet är inte lätt att vinna, särskilt inte i tidsnöd. Trots allt lyckades jag behålla koncentrationen och jag tror att jag fann de rätta dragen.

35. – Lc8 36. Tc1 Lxf5 37. gxf5 Tb8 38. Tc7 Kg8 39. Ke3! Kf8 40. f6!

Ett viktigt ögonblick. Vit tar inte bonden förrän svart spelar 40. – Ke8.

40. – Ke8

Ett bättre försök var kanske 40. – a6 eller 40. – a5 men svart måste i alla fall vara förlorad, t ex 40. – a6 41. Ke4 Ke8 42. Te7† Kf8 43. Ta7 Ke8 44. Txa6 osv.

41. Te7† Kf8 42. Txa7 Ke8 43. Ke4

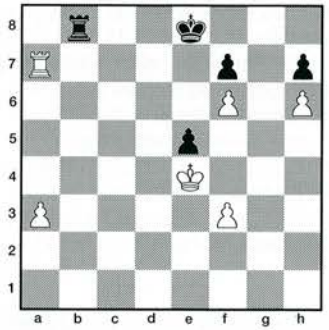

43. – Tb1?

Förlorar omedelbart. Vits uppgift är mer komplicerad efter 43. – Tb6 44. Kxe5 Tb5†. Jag tror att den bästa fortsättningen är 45. Kf4 Tb6 46. Te7† Kf8 47. Kf5! och nu:

a) 47. – Tb3 48. Ta7! Txf3† 49. Ke5 Ke8 50. a4! Tf1 (50. – Te3† 51. Kf4 Th3 52. a5 Txh6 53. Ke5 vinner ungefär som i partiet) 51. Te7†! (51. a5? Te1† 52. Kd4 Td1† 53. Ke3 Tf1 54. Te7† Kf8 55. a6 Txf6 56. a7 Kxe7 57. a8D Txh6 är inte så klart) Kf8 52. Tb7 Ke8 (52. – Te1† 53. Kd6 Td1† [53. – Te6† 54. Kd7] 54. Kc7 Tc1† 55. Kb6 Ke8 56. a5 Tf1 57. a6! Txf6† 58. Ka5 och vinner) 53. a5 Te1† 54. Kd6 Te6† 55. Kc7 Txf6 56. Tb6! och vit vinner;

b) 47. – Ta6! 48. Td7! Ke8 49. Td3 Ta5† 50. Ke4 Ta6 51. Ke5 Ta5† 52. Kd6 Ta6† 53. Kc7 Txf6 54. a4 Txh6 55. a5 med vinst.

44. a4!

Nu är det helt slut.

44. – Th1 45. a5 Txh6 46. Kxe5 Th1 47. a6 uppgivet.

I och med den här segern ledde jag ensam och skulle göra så till slut. I nionde ronden vann jag mot Christiansen och i elfte mot Adams. Enda hotet var Barejev som låg en halva efter.

I tolfte ronden höll jag lätt remi mot Andersson trots att jag hade svart. Under tiden höll Barejev på att slå Christiansen i ett spännande parti:

DAMGAMBIT (D 47)

Larry Christiansen	**Jevgenij Barejev**
USA	Sovjet

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sc3 Sf6 4. e3 e6 5. Sf3 Sbd7 6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5 8. Ld3 Lb7 9. e4 b4 10. Sa4 c5 11. e5 Sd5 12. 0–0 cxd4 13. Sxd4 (?) Sxe5 14. Lb5† Sd7

När jag såg de här dragen spelas kände jag mig illa till mods. Vit har inga möjligheter att få fördel och alla från Sovjet vet hur svarts spel ska skötas.

15. Sc6!??

Detta har jag aldrig sett.

15. – Dc7 16. Dxd5!??

Va, skänker han bort partiet?

16. – Ld6!??

Varför tar inte Barejev damen!? Kanske är det inte så klart men jag undrar ändå vad Christiansen hade tänkt sig efter 16. – exd5 17. Te1† Le7 18. Txe7† Kf8, eller 18. Sxe7 Kd8!.

17. Te1 0–0 18. Dc4 Tfc8! 19. Lg5 Lxc6 20. Tac1 Sb8!

Lugnt, solitt och starkt. Nu är vit bonde under utan någon riktig kompensation.

21. Dg4 a6 22. Lf6 Lf8 23. Ld3 Sd7 24. Ld4 Dd6 25. Sc5 Sxc5 26. Txc5 f5?!

Enligt min åsikt var 26. – Ld5 27. Tec1 Dd7 enklare och starkare.

27. De2 Lb5 28. Txc8 Txc8 29. Lxb5 axb5 30. g3!

Vit är fortfarande på gränsen till förlust, men Barejev hade bara två minuter kvar. Christiansen brukar alltid hitta på något obehagligt i sådana situationer.

30. – Tc4 31. Le5 Dc5

Jag hade föredragit 31. – Dc6.

32. Df3 Tc2 33. Kg2 g5! 34. Lf6 g4 35. Df4 Lh6! 36. Lg5 Lg7?

Ett typiskt tidsnödsmisstag. Efter 35. – Dd5† 37. Kg1 Lg7 kan vit nästan ge upp.

37. Db8† Kf7 38. Db7† Kg8 39. Db8† Lf8 40. Le3 Dc6† 41. Kg1

Tidskontrollen är passerad, men spelarna fortsätter i blixtrande tempo.

41. – Txb2?

Bättre var 41. – Kf7.

42. Ld4 Tc2 43. Dd8!

Blixtspelet är över och det står klart att vit har fått chanser.

43. – Dc7 44. Df6 De7 45. Dh8† Kf7 46. Dxh7† Ke8 47. Dg6† Df7 48. Txe6† Le7 49. Dh6 Tc1† 50. Kg2 Kd7 51. Txe7† Dxe7 52. Dxc1 De4† 53. Kg1 Dxd4 54. Dc2 Dd5 55. Db3! De4 56. a3 De1† 57. Kg2 De4† 58. Kg1 bxa3 59. Dxb5† Dc6 60. Dxf5† De6 61. Db5†

Här avbröts partiet. När jag frågade Larry hur ställningen var svarade han "död remi". Men remin var ett faktum först dagen efter vilodagen (det förseglade draget var **61. – Dc6**).

I trettonde ronden slog jag Zdenko Kozul medan Barejev än en gång släppte en vunnen ställning till remi, nu mot Lautier. Före sista ronden var jag alltså en poäng före Barejev men ingenting var klart eftersom jag skulle möta honom som svart. Det var ett mycket svårt parti. Jag var totalt förlorad men lyckades ändå remisera och kunde därmed vinna min första kategori XV-turnering.

Ulf Andersson verkade vara i dålig form. Han hade en vunnen ställning mot Christiansen men fick bara remi och missade dessutom några andra bra chanser. Det är väl känt att Ulf inte tar stora risker men jag tror att han skulle kunna pressa svagare spelare hårdare. Hur som helst, hans spel och resultat visar att han efter 20 år i de här sammanhangen fortfarande är en spelare av världsklass.

Barejev var extremt otursförföljd och ibland också mycket nervös. Men han förtjänar uppenbarligen sin höga ranking (2680).

Själv hoppas jag bli inbjuden till den 25:e turneringen i Biel nästa år och att jag då kan spela ännu bättre.

Aleksej Sjirov

Korrschack

Linköping leder Lag-SM 1990

Lag-SM 1990, som startade i april förra året, är ännu inte avgjort. I skrivande stund leder Linköpings ASS men SK Rockaden, Umeå har faktiskt chansen att bli den första klubben som tar tre titlar sedan premiären för denna tävling ägde rum år 1960.

Ställningen, med antalet resterande partier inom parentes):

Linköpings ASS 20½ (2), SK Rockaden, Stockholm 18½ (4), AK-77, Göteborg och SK Rockaden, Umeå 17½ (8), SK City, Eskilstuna 9½ (5), Schack-47, Mariestad 8½ (7), Vällingby SS 8½ (4), SK Örnen, Örnsköldsvik 8 (7), Tibro SK 7½ (11).

Nu är det för övrigt snart tid att samla styrkorna inför Lag-SM 1992, den artonde turneringen. Starten sker i början av nästa år.

SM 1990

Senast tillgängliga siffror för SM 90 visar att Rune Holmberg, Mölndal har tagit ledningen före Mats Hylén, Helsingborg. Dessa båda tar endast tappat tre remier, två för Holmberg och en för Hylén.

Ställningen (med antalet återstående partier inom parentes): Holmberg 7 (5), Hylén 6½ (6), Johnny Becker, Eskilstuna och Anders Eriksson, Västerås 6 (5), Gunnar Hjorth, Sundsbruk 5½ (1), Christer Thörnros, Söderhamn 5 (5), R G Hagelin, Solna 4½ (4), Thomas Bydén, Sundsvall 4½ (3), Lennart Rydholm, Göteborg 4 (7), Mikael Bäckström, Karlstad 3½ (4), Mikael Jönsson, Grimslöv 3 (9), Krister Lagerborg, Johanneshov 2½ (3), Sven Rosell, Lund 2 (5).

VAD ÄR ETT SCHACKPARTI?

■ Under många år har jag funderat över schacket, vad det är och hur vi förhåller oss till det. När jag senast bläddrade igenom några bulletiner fick jag anledning att gå tillbaka till mina tidigare idéer om förhållandet parti – spelare (– arrangör – publik).

Det finns en självklar consensus om begreppet "spela schack", men räcker det? Det finns ju allmänt accepterade regler för hur schack skall spelas och från denna gemensamma uppfattning – och utan att ge sig in på schackets idé (eller själ) – kan man tänka sig en enkel definition av följande lydelse:

Schack spelas i enlighet med FIDE:s regelsystem.

Därmed har man gjort klart att det finns ett institutionaliserat regelsystem som den som gör anspråk på att "spela schack" måste följa. Dessutom har man avgränsat spelet – inte allt som spelas med schackpjäser på ett schackbräde är schack. Inbegripna i ovanstående definition ligger några sekundärkrav:

Spelarna måste vara överens och medvetna om att det är schack de spelar, att de följer FIDE:s regler samt att det föreligger en spelsituation, t ex en turnering. Hur spelsituationen ser ut är i och för sig inte så viktigt. Ingen kan ju t ex veta huruvida något av partierna som publiceras i TfS är spelat hemma vid köksbordet med tändstickor på en handritad pappersbit...

Men om nu dessa förutsättningar är uppfyllda, är då "schack" resultatet av spelarnas gemensamma ansträngningar? Innan ni svarar, begrunda det här urvalet hämtat från Dam-OS i Novi Sad 1990:

Trabert, Västtyskland – Peng, Kina: 1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. Sc3 c6 5. Ld3 Ld6 6. Df3 remi.

Qin, Kina – Lauterbach, Västtyskland: 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Le3 Lg7 5. f3 remi.

Dahl, Norge – Mira, Österrike: 1. e4 c5 2. c3 d5 3. exd5 Dxd5 4. d4 Sf6 5. Sf3 e6 remi.

Det förefaller svårt utifrån ovanstående förutsättningar att inte kalla detta schack. Det är dåligt schack – men schack. Hur är det då med följande miniatyr från den senaste Hallsbergsturneringen? Två svenska juniorer presterade en sicilianare:

NN – NN: 1. e4 c5 2. c3 Sf6 3. remi (Tid: 0.01 – 0.03).

Om detta kan man (övriga turneringsdeltagare, arrangörer, publik och icke minst sponsorer) ha åsikter och uppenbarligen är den första enkla definitionen av begreppet "spela schack" inte längre självklar. Utryckt ur sitt sammanhang kan man inte veta om spelarna faktiskt kan spela schack eller ej. Det kan ju vara helt slumpmässigt eller ett efterapande som gjort att dragen har uppkommit.

Och då rör det sig inte om ett schackparti eftersom i varje fall sekundärkravet på medvetenhet inte är uppfyllt. Men om de här dragen uppkommer i en turnering kan man lätt förvissa sig om spelarnas kunskaper.

För tävlingsschack är det nödvändigt – med hänsyn till ovanstående prestationer – att ställa ännu några krav:

Den som startar i en turnering accepterar turneringens förutsättningar och krav (t ex att spelarna inte i förväg har kommit överens om resultatet) samt har en vilja att följa de regler som gäller. En självklar förutsättning för varje tävling, oavsett om det handlar om fotboll, bandy, schack eller vad det vara må.

Så har vi äntligen kommit till mitt favoritexempel på icke-schack, spelat i Student-VM i Graz 1972:

Hübner, Västtyskland – Rogoff, USA: 1. c4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Sg1 Lg7 4. Da4 0–0 5. Dxd7 Dxd7 6. g4 Dxd2† 7. Kxd2 Sxg4 8. b4 a5 9. a4 Lxa1 10. Lb2 Sc6 11. Lh8 Lg7 12. h4 axb4 13. remi.

Här tycks alla förutsättningar för ett schackparti vara uppfyllda:

Två spelare som känner till reglerna, de deltar frivilligt i en tävling, dragen som utförs sker enligt fastställda och allmänt accepterade regler. Det borde alltså vara ett parti schack. Men så är det inte.

Man skall inte onödigtvis dra paralleller mellan schack och andra företeelser – och särskilt inte med konst. Schack är inte konst och schackspelare följaktligen heller inte konstnärer. Men just här kan en definitionsmässig jämförelse med konst göras:

Det banala hötorgsmotivet "gråtande barn" är inte konst trots att det är en bild, trots att bilden är målad, trots att den säljs som konst på en marknad, trots att den uppskattas av en viss publik etc. En hel rad ögonskenligen relevanta kriterier finns, men det är likväl fråga om icke-konst. Och partiet Hübner – Rogoff är icke-schack.

Som vi sett av det ovanstående går det inte att definiera begreppet "spela schack" på något enkelt sätt utan att ta hänsyn till det komplicerade förhållande som varje enskild schackspelare har till schacket. Då kommer man också in på det avsnitt jag inledningsvis försökte undvika, nämligen schackets idé (eller "själ" för den som har en romantisk uppfattning om vad schack är). Men mer om det en annan gång.

Sthig Jonasson

Kombinationen

Dags för en ny liten kombinationstävling med sex förhoppningsvis inte alltför svåra uppgifter. Som vanligt gäller det att hitta en avgörande fortsättning för den som är vid draget.

Skicka in lösningarna till **Tidskrift för Schack, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm senast den 2 december.** Märk kuvertet **Kombinationen.**

Tre trevliga schackböcker lottas ut bland dem som sänder in de rätta lösningarna.

1) Vit drar

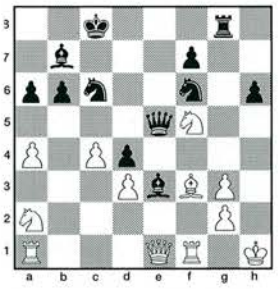

2) Svart drar

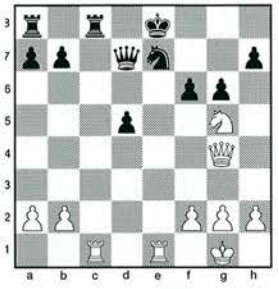

3) Vit drar

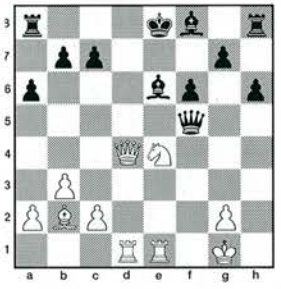

4) Vit drar

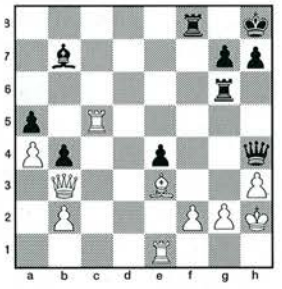

5) Svart drar

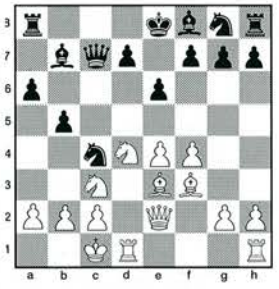

6) Svart drar

SOVJETISK SEGER
i 20-årsjubilerande Täby Open

21-årige IM Ruslan Sjerbakov från Tjeljabinsk i Sibirien blev lycklig ägare till ett förstapris på 10 000 kronor – numera en gigantisk summa i rubel – genom att hålla 161 spelare bakom sig i den tjugonde upplagan av Täby Open. Egentligen borde han tacka Wasa SK för att han blev en förmögen man...

Sjerbakov ingick nämligen i Poliot, det sovjetiska lag som några dagar före Täby Open besegrade Wasa i första omgången av Europacupen för klubblag. Poliot hade lottats som hemmalag men accepterade en inbjudan att spela i Sverige i stället. Utan den hade Sjerbakov knappast deltagit i turneringen.

Men han tog, liksom tre av sina lagkamrater, tillfället i akt. Åt det gladde sig förstås arrangörerna som dessutom kunde notera ett nytt prydligt deltagarrekord med spelare från ett halvt dussin nationer.

En stormästare, trefaldige Täby Open-vinnaren Lars Karlsson, och sju IM fanns på plats då startskottet gick. Högst rankad var Sjerbakov (2525) före Karlsson (2480) och efter fem ronder var dessa båda ensamma om att vara utan poängförlust.

Finalpartiet i sjätte ronden vanns av Sjerbakov som därmed gick loss med en poäng till godo på en klunga om elva spelare. I sjunde ronden tog han sig an en annan sovjetisk IM, Pavel Martynov från Leningrad som i våras presenterade sig för svensk publik genom att bli tvåa i Öppna SM i Malmö. Så här gick det:

SLAVISKT FÖRSVAR (D 11)

Pavel Martynov	**Ruslan Sjerbakov**
Sovjet	Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 c6 3. Sf3 d5 4. Db3 e6 5. g3 Sbd7 6. Lg2 Le7 7. 0–0 0–0 8. Sc3 Sb6 9. c5 Sbd7 10. Dc2 b6 11. b4 a5 12. b5 Lb7 13. cxb6 cxb5 14. Sxb5 Dxb6 15. Tb1 Tfc8 16. Dd3 La6 17. a4 Lb4 18. Ld2 Lxb5 19. axb5 Tc4 20. e3 Se4 21. Tfc1 Sxd2 22. Sxd2 Txc1† 23. Txc1 Lxd2 24. Dxd2 Dxb5 25. Tc7 Sf6 26. Lf1 Db6 27. Dc2 g6 28. Tc6 Db4 29. Tc7 Db6 30. Tc6 Db4 31. Tc7 Se8 32. Td7 Db6 33. Da4 Sf6 34. Te7 Ta7 35.Txa7 Dxa7 36. f3 Dc7 37. Da3 h5 38. Lb5 Kg7 39. Kh1 Dc2 40. Kg1 Dd2 41. La4 De1† 42. Kg2 De2† 43. uppgivet.

Det satsades över huvud taget friskt av de sovjetiska spelarna, vilket bevisades av det här Poliot-derbyt i sjunde ronden:

SPANSKT PARTI (C 61)

Vjatjeslav Bazjkov	**Jakov Meister**
Sovjet	Sovjet

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sd4 4. Sxd4 exd4 5. 0–0 Lc5 6. d3 c6 7. Lc4 d6 8. f4 Sf6 9. e5 Sg4 10. Lxf7† Kxf7 11. e6† Lxe6 12. f5

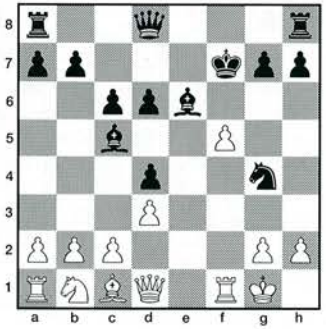

12. – Dh4 13. fxe6†† Ke7 14. h3 Se3 15. Tf7† Kxe6 16. Df3 Dg5 17. g4 d5 18. Tf5 Thf8 19. Lxe3 Dxe3† 20. Kg2 g6 21. uppgivet.

I näst sista ronden slog Sjerbakov äntligen av på takten med remi mot Meister. Flitigt tävlande Thomas Engqvist, som i andra ronden förlorade mot Ralf Åkesson, tog sin sjätte seger i följd genom att som svart vinna ett väl genomfört parti mot Robert Bator:

SLAVISKT FÖRSVAR (D 15)

Robert Bator	**Thomas Engqvist**
SK Rockaden	Örebro SS

1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. c4 c6 4. Sc3 a6 5. a4 g6 6. cxd5 cxd5 7. Db3 Sc6 8. Lg5 Sa5 9. Da2 h6 10. Lh4 g5 11. Lg3 Lf5 12. e3 e6 13. Le2 Db6 14. 0–0 Db3 15. Sd2 Dxa2 16. Sxa2 Sc6 17. Tfc1 Kd7 18. f3 h5 19. Sb3 h4 20. Le1 g4 21. Sc5† Lxc5 22. Txc5 h3 23. Sb4 Sxb4 24. Lxb4 gxf3 25. Lxf3 Tac8 26. Tac1 Txc5 27. Txc5 b6 28. Tc1 Le4 29. Le1 hxg2 30. Lxe4 dxe4 31. Lg3 Sd5 32. Lf2 Tg8 33. Tc2 f6 34. h3 Sb4 35. Te2 Sd3 36. Lh4 Th8 37. Lxf6 Txh3 38. Kxg2 Tf3 39. Lh4 Tf8 40. Le1

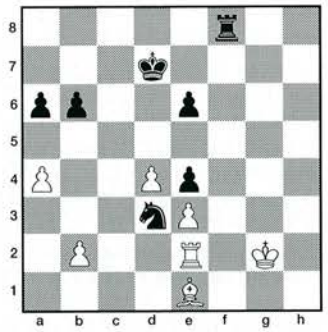

40. – Tc8 41. Lc3 Tc4 42. Kg3 Txa4 43. Th2 b5 44. d5 e5 45. Th6 b4 46. Lxe5 Sxe5 47. Kf4 Sd3† 48. Kxe4 Sxb2 49. Kd4 Ta3 50. e4 Td3† 51. Kc5 b3 52. Txa6 Tc3† 53. Kd4 Tc4† 54. Ke3 Sd1† 55. Kd2 Td4† 56. Kc1 b2† 57. Kb1 Tc4 58. Tb6 Tc1† 59. Ka2 Ta1† 60. uppgivet.

Före sista ronden ledde Sjerbakov med en halv poäng före Engqvist och Karlsson. Som vit accepterade Engqvist ett remianbud från Sjerbakov efter bara tre drag och det gav Karlsson chans att dela slutsegern. För det krävdes att han besegrade klubbkamraten Ralf Åkesson och det med de svarta pjäserna.

Därav blev dock intet – i nionde draget rockerade Karlsson långt vilket gav Åkesson utmärkta angreppsmöjligheter. Dessa förvaltades på bästa sätt:

PILLSBURYS FÖRSVAR (A 41)

Ralf Åkesson	**Lars Karlsson**
Södra SASS	Södra SASS

1. Sf3 d6 2. d4 Lg4 3. e4 e6 4. Ld3 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Sbd2 Sbd7 7. Te1 c6 8. c3 Dc7 9. Sf1 0–0–0 10. b4 Kb8 11. a4 Ka8 12. b5 c5 13. a5 Dc8 14. Se3 Lxf3 15. Dxf3 cxd4 16. cxd4 d5 17. e5 Se4 18. Lb2 f5 19. Tec1 Db8 20. b6 Tc8 21. Lb5 Txc1† 22. Txc1 Dd8 23. Tc7 Sb8

Ruslan Sjerbakov (t v) vann toppmötet mot Lars Karlsson. Foto: Hans Svedbark.

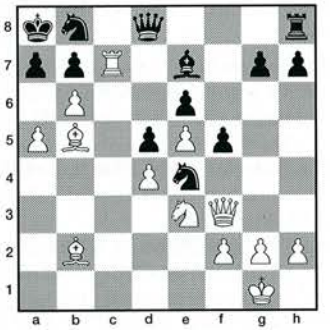

24. a6 axb6 25. axb7† Ka7 26. Tc8 Dxc8 27. bxc8D Txc8 28. Dd1 Kb7 29. Sf1 g6 30. Db3 Lh4 31. g3 Le7 32. f3 Sg5 33. La3 Lxa3 34. Dxa3 Tc7 35. h4 Sf7 36. Df8 g5 37. De8 f4 38. Dxe6 fxg3 39. Dxd5† Kc8 40. hxg5 uppgivet.

Därmed nåddes följande slutställning:

1) Ruslan Sjerbakov, Sovjet 8, 2) Ralf Åkesson, Södra SASS 7½, 3) Thomas Engqvist, Örebro SS 7½, 4) Jakov Meister, Sovjet 7½, 5) Vjatjeslav Bazjkov, Sovjet 7, 6) Lars Karlsson, Södra SASS 7, 7) Vlamidir Polej, Sovjet 7, 8) Eduard Rajski, Sovjet 7, 9) Göran Åström, Wasa SK 7, 10) Vladimir Vodicka, Tjeckoslovakien 6½, 11) Malte Burwick, SK Passanten 6½, 12) Christer Hartman och Thore Ångvist, båda SK Rockaden 6½, 14) Rune Ljungberg, Wasa SK 6½, 15) Stefan Winge, Södra SASS 6½.

16 spelare stannade på 6 poäng. Två av dessa hade inte mer än drygt 1900 i ranking: ▶

Thomas Ernst kommenterar:

VM-KVARTSFINALERNA

Världstvåan Vasilij Ivantjuk och världsfemman Boris Gelfand blev, som framgick av förra numret av TfS, utslagna i VM-kvartsfinalerna i Bryssel och världstrean Anatolij Karpov hade all möda i världen att ta sig vidare till semifinal.

Thomas Ernst har tittat närmare på dessa matcher. Han har valt ut och kommenterat fem partier som speglar en del av dramatiken i mötena Short – Gelfand, Karpov – Anand samt Jusupov – Ivantjuk:

TREDJE MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 23)

Nigel Short England — **Boris Gelfand** Sovjet

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. f4!

Vit väljer samma uppställning som i Ferdinand Hellers' parti mot Gelfand i OS i Novi Sad 1990 (se TfS 1/91).

3. – Sc6 4. Sf3 g6 5. Lc4 Lg7 6. 0–0 e6 7. d3!

Starkare än 7. f5, som Ferdinand spelade.

7. – Sge7 8. De1 Sd4

I partiet Nikola Mitkov – Karim Amir, Junior-VM i Santiago de Chile 1990 följde 8. – 0–0 9. f5! (samma tema som i partiet Saidy – Fischer 1969, i vilket Fischer med ett tempo mindre än i det citerade partiet genomförde samma bondeframstöt) d5 (i partiet Sam Lindgren – Christer Bergström, SM i Bollnäs 1973, följde 9. – exf5 10. Dh4 a6 11. Lg5! och vit vann i 20 drag, se TfS nr 8/1973) 10. Lb3 c4 11. dxc4 dxe4 12. f6 Lxf6 13. Sxe4 Lg7 14. Lg5 och nu skulle svart ha kunnat få en spelbar ställning genom 14. – f6 15. Td1 Dc7.

I stället följde 14. – h6 15. Dh4 och vit vann efter 31 drag. Nämnas kan även partiet Mitkov – A Huzman, Vrnjacka Banja 1991, där det följde 8. – h6 9. a4 Sd4 10. Sxd4 cxd4 11. Se2 0–0 12. Lb3 Kh7 och svart stod säkert.

9. Sxd4 cxd4 10. Se2 0–0 11. Lb3 Sc6 12. Ld2 d5

En tvivelaktig plan. Svart får för många svagheter på kungsflygeln.

13. e5 f6 14. exf6 Lxf6 15. Kh1 a5 16. a4 Dd6 17. Sg1 Ld7

Möjlighet till aktivt motspel erbjöd 17. – e5 18. fxe5 Lxe5 19. Txf8† Kxf8 följt av t ex 20. – Le6.

18. Sf3 Sb4 19. Df2 Dc5 20. Lc3 Sc6 21. Tae1 b6 22. Ld2 Sb4 23. Dg3!

Bonden på c2 är tabu: 23. – Sxc2? 24. Tc1.

23. – b5 24. f5! exf5 25. Se5 Le8

Eller 25. – Lxe5 26. Txe5 och d5-bonden är angripen.

26. axb5 Dxb5 27. Txf5 Kh8

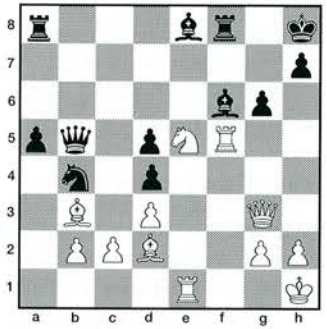

28. Txf6! Txf6 29. Sg4 Tf5

Det hotade 3. De5†.

30. Sh6 Th5 31. Df4 uppgivet.

Matthoten är ogarderbara.

▶ Leif Björking, Nässjö SK och Hekmet Zend, Sollentuna SK.

Den traditionella Täbyblixten samlade 95 startande som spelade 2x9 ronder. Även här höll sig de sovjetiska spelarna väl framme:

1) Vjatjeslav Bazjkov, Sovjet 14 (av 18), 2) Pavel Martynov, Sovjet 14, 3) Lars Karlsson, Södra SASS 13, 4) Stefan Solbrand, Solna SS 13, 5) Ruslan Sjerbakov, Sovjet 13, 6) Jakov Meister, Sovjet 13, 7) Vladimir Polej, Sovjet 12, 8) Jevgenij Agrest, Sovjet 12, 9) Nils Carlsson, Schackvännerna 12, 10) Mikael Jonsson, SK Rockaden 12, 11) Carl-Magnus Björk, SK Rockaden 12, 12) Kenneth Karlsson, Wasa SK 12.

TREDJE MATCHPARTIET
CARO-KANN (B 12)

Viswanathan Anand Indien — **Anatolij Karpov** Sovjet

1. e4 c6 2. Sf3 d5 3. Sc3 Lg4 4. h3 Lxf3 5. Dxf3 e6 6. d3

I partiet Boleslavskij – Flohr, Sovjetmästerskapet 1950, följde 6. d4 dxe4 7. Sxe4 Dxd4 8. Ld3 Sf6 9. Le3 Dd8 10. 0–0–0 Sbd7 11. Lc4 varefter vit hade tillräcklig kompensation för bonden. Anand väljer en lugnare variant.

6. – Sd7 7. Le2 g6 8. 0–0 Lg7 9. Dg3 Db6 10. Kh1 Se7 11. f4! f5

På 11. – 0–0 fruktade Karpov kanske bondeoffret 12. f5, men svart tycks kunna försvara sig efter 12. – exf5 13. exf5 Sxf5 14. Txf5?! gxf5 15. Lh6 Dd4.

12. e5 d4 13. Sb1 Sd5 14. Sa3 Lf8 15. Sc4 Dc7 16. a4!

Förhindrar motstöten 16. – b5. Vit har nu en bekväm ställning.

16. – S7b6 17. Df2 Sxc4 18. dxc4 Sb4 19. Lf3 Lc5 20. Td1 De7 21. De2 a5 22. c3! dxc3 23. bxc3 Sa6 24. Le3 Lxe3 25. Dxe3 Dc5

Eller 25. – Sc5 26. Td6! etc.

26. Dd4!

Vit har klar fördel och Karpov offrar snart en bonde för att komma till motspel.

26. – Kf7 27. Tab1 Tab8 28. Tb6

Med hotet 29. Lxc6. 28. – Thd8 bestraffas med 29. Txb7† osv.

28. – De7 29. Lxc6 bxc6 30. Txa6 Thd8 31. Dg1 Txd1 32. Dxd1 Td8 33. Df3 Da3 34. Kh2 Td7 35. Dxc6 Te7 36. Ta8!

Eller 36. Txa5 Dxc3 37. Ta8 Dd4 och svart kan kämpa ett tag till.

36. – Dc1

Det hotade 37. Dc8 med ogarderbar matt.

37. Df3 Kg7 38. Td8!

Sämre var 38. Txa5 Td7 39. c5 Td1 40. Ta7† Kh6 med starkt motspel för svart.

38. – Tc7 39. c5 Da3

Efter 39. – Txc5 blir svart matt: 40. Td7† Kh6 41. Dg3 etc.

40. Da8 Dxc5 41. Tg8† Kh6 42. Dd8 De7 43. Dd2 Tc4 44. Dd6 Df7

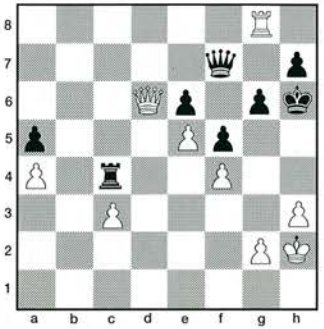

45. Tf8?

Här kunde Anand ha avgjort partiet genom 40. Dd8! Txf4 46. g4! varefter matten inte kan förhindras. I stället forceras spelet snabbt till remi.

45. – Db7 46. Dd8 De4 47. Dh4† Kg7 48. remi.

Jan Johansson delad etta

Jan Johansson delade i augusti segern i en öppen turnering i den spanska staden Olot. Bland de 120 deltagarna från 15 nationer fanns två GM och tio IM. Resultat: Roberto Cifuentes, Chile, Jan Johansson, Sverige, Bojan Kurajica, Jugoslavien, José Gil, Spanien, Edward Porper, Israel och Jordi Cuadras, Spanien alla 7/9. 6 poäng erövrades av bl a Ove Lundberg.

FEMTE MATCHPARTIET
CARO-KANN (B 12)

Viswanathan Anand Indien — **Anatolij Karpov** Sovjet

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Sf3 e6 5. Le2 Sd7

I partiet Hellers – Berg, Köpenhamn 1991, följde 5. – c5 6. 0–0 Sd7 etc (se TfS nr 6).

6. 0–0 Se7 7. c3 h6 8. Sa3 a6

Karpov väljer en säker men ganska passiv uppställning.

9. Sc2 Lh7 10. Sce1 c5 11. Ld3 Lxd3 12. Sxd3 Sg6 13. g3!

Spelet liknar Franskt och vit har en minimal fördel tack vare sin terrängövervikt.

13. – Le7 14. h4 h5 15. Te1 Tc8 16. Le3 c4

Låser centrum fullständigt. Svart måste i fortsättningen inrikta sig på passivt försvar.

17. Sc1 Tc6 18. Dc2 Sb6 19. Se2 Dd7 20. Sg5 Ld8

Om svart byter får den vita löparen en dominerande roll på g5.

21. Sh3

Svart hinner precis gardera rutan f5 efter 21. Tf1 Sc8 22. f4 Sce7.

21. – Sc8! 22. Sef4 Sxf4 23. Sxf4 Se7 24. Dd1 g6 25. Sh3!

Vits nästa plan är att byta även löparna.

25. – Sf5 26. Lg5 Lxg5 27. Sxg5 De7 28. Kg2 b5 29. Dd2 Tb6

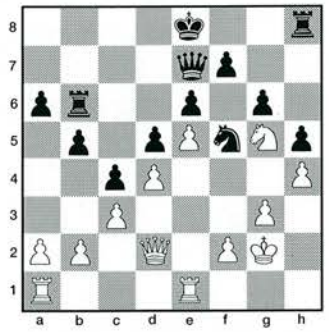

30. b4!

I rätta ögonblicket. Nu får spelarna var sin svag bonde på c3 respektive a6.

30. – cxb3 31. axb3 Tc6

Efter 31. – b4 32. c4 dxc4 33. bxc4 är de vita centrumbönderna farligare än de svarta på damflygeln.

32. b4 0–0 33. Teb1 Ta8 34. Tb3 Kg7 35. Sf3 Dd8 36. Ta5

Förhindrar a6–a5.

36. – Se7

Vit hotade att föra springaren till c5 med klar fördel.

37. Df4 Tc7 38. Df6† Kg8 39. Ta1 Tca7 40. Tba3 Sc6 41. Df4 Df8 42. Sg5 Se7

På 42. – a5 kommer vit i fördel genom 43. bxa5 Txa5 (43. – b4 44. cxb4 Dxb4 45. Ta4!) 44. Txa5 Txa5 45. Txa5 Sxa5 46. Df6! med hotet 47. Sxe6 fxe6 48. Dxg6†. 46. – De8 besvaras med 47. g4! hxg4 48. h5 gxh5 49. Dh6 med det avgörande hotet 50. Sh7.

43. f3! Sf5 44. g4 Sg7

Vit vinner efter 44. – hxg4 45. fxg4 Sxh4†? 46. Kg3, t ex 46. – Dh6 47. Sxe6 Dxf4† 48. Sxf4 eller 47. Th1 Sf5† 48. Kg2 Sh4† 49. Kf2 följt av Th3 och Kg3.

45. Sh3

Med hotet 46. Dg5 jämte 47. Sf4 som skulle framtvinga det för vit fördelaktiga avbytet på g4.

45. – Tc7!

Ett motangrepp i rättan tid.

46. Txa6 Txa6 47. Txa6 Dc8!

På 47. – Txc3 följer 48. Ta7 jämte 49. Sg5.

48. Ta1 Txc3 49. Sg5 Tc7 50. Kg3 Db7 51. Ta2 Dc6 52. Ta3 Se8 53. Dd2 Kg7 54. Ta2 Dc3

Dambytet kostar en bonde, men Karpov hade förmodligen tröttnat på att försvara sig passivt.

55. Dxc3 Txc3 56. Ta8 Kf8

Efter 56. – Sc7 får vit fördel med 57. Td8! följt av 58. Td7.

57. gxh5 gxh5 58. Tb8 Ke7

Inte 58. – Tc4 59. Txb5 Txd4? 60. Tb7 etc.

59. Txb5 f6 60. Tb7† Tc7 61. exf6† Kxf6 62. Tb8?

Vit har klar fördel i springarslutspelet efter 62. Txc7 Sxc7 63. Kf4 Sb5 64. Ke3 e5 65. dxe5† Kxe5 66. Sf7†! (66. f4†? Kf5 67. Sf3 Kg4 68. Sd4 Sd6 69. b5 Sc4†! med lika chanser) Kf6 67. Sd8 och vit manövrerar springaren till d4 eller d3. Eller 64. – Kf5 65. Sf7 Kf6 66. Sd8 och springaren går till d3 via c6 och e5.

62. – Sd6 63. Kf4

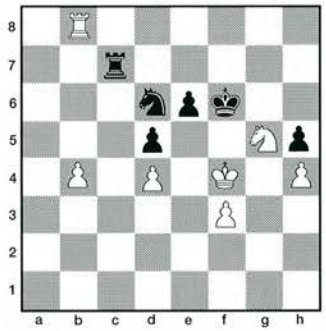

I denna ställning avbröts partiet och Karpov förseglade sitt nästa drag.

63. – Tc1

Här kom även 63. – Tc4 i beaktande. Vit spelar kanske 64. Sh7† Ke7 65. Kg5.

64. Tb6 Ke7 65. Ta6 Te1 66. Ta7† Ke8 67. Th7 Sb5 68. Sf7 Sxd4 69. Se5!

Håller kvar den svarta kungen på åttonde raden.

69. – Tb1

Tillåter 70. Kg5, men den vita b-bonden är viktigare.

70. Kg5 Txb4 71. Kf6 Kd8

Enda draget.

72. Txh5 Tb3 73. Tg5 Te3!

Vit vinner efter 73. – Sxf3? 74. Tg3! Sd4 75. Txb3 Sxb3 76. h5.

74. Tg4

Svart håller lätt remi efter 74. h5 Sxf3 75. Sxf3 Txf3† 76. Kxe6 Th3 och efter 74. Tg3 Sf5! 75. Th3 d4 76. Kxe6 d3 kan han t o m börja spela på vinst.

74. – Sxf3 75. Sf7† Kd7 76. h5 Te4! 77. Txe4

Annars följer 77. – Sd4 och 75. – Sf5.

77. – dxe4 78. h6 e3 79. h7 e2 80. h8D e1D 81. Dd8† Kc6 82. Da8†!

Vinner springaren men detta har ingen större betydelse.

82. – Kc7 83. Dxf3 Dh4† 84. Kg6 Dd4 85. Dg3† Kb7 86. Se5 Dd5 87. Kf7 Kb6 88. Dc3 Kb5 89. Db2† Ka6 90. De2† Kb6 91. Ke7 Kc5 92. Sd7† Kb4 93. Db2† Db3 94. Dxb3† remi.

ÅTTONDE MATCHPARTIET
NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 43)

Artur Jusupov	**Vasilij Ivantjuk**
Sovjet	Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 b6 5. Ld3 Lb7 6. Sf3 0–0 7. 0–0 c5 8. Ld2

Vanligare är 8. Sa4, som framtvingar avbyte på d4 och säkrar bondemajoriteten på damflygeln.

8. – cxd4

På 8. – d6 kommer vit i fördel genom 9. a3 Lxc3 10. Lxc3 Se4 11. Le1 Sd7 12. Sd2 f5 enligt partiet Donner – Spasskij, Beverwijk 1967, och nu rekommenderar Tajmanov 13. f3.

9. exd4 d5

Det naturligaste draget.

10. cxd5 Sxd5 11. Tc1

I partiet Kluger – Keres, Hastings 1957-58, följde 11. De2 Sc6 12. Tfd1 Le7 13. Tac1 Tac8 med gott spel för svart.

11. – Sc6 12. Te1 Tc8 13. Te4!

Signalen till angrepp - Jusupov är ju tvungen att vinna!

13. – Sce7 14. Sxd5 Sxd5 15. Th4 g6

Här förde 15. – h6 16. Lxh6 gxh6 17. Txh6 f6 till en ställning i vilken vit har starka hot. Men svart kan förmodligen försvara sig, t ex 18. Tg6† Kf7.

16. Txc8 Dxc8 17. Sg5! Le7

På 17. – h5 följer bajonettangreppet 18. g4!, t ex 18. – Lxd2 19. Dxd2 Sf6 20. gxh5 Sxh5 21.Le2 Sf6 22. Df4 Kg7 23. De5 Dc6 24. f3 med det oparerbara hotet 25. Th7†. Däremot vinner svart efter 17. – h5 18. Lxb4 Sxb4 19. Sxf7 Sxd3 20. Sd6 Dc6 21. Sxb7 Sxf2 22. Db1 Kg7.

18. Dg4 La6 19. Dh3 h5 20. Txh5 gxh5 21. Lh7† Kg7

Till samma spel som i partiet leder 21. – Kh8 22. Dxh5 Sf6 23. Dh4 (med hotet Ld2–f4, h2–h3 följt av Lf4–e5) Kg7.

22. Dxh5

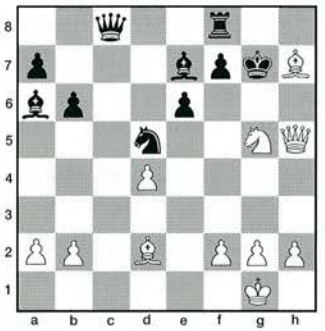

22. – Sf6?

Spelbart var nog 22. – Lxg5 23. Lxg5 f6 24. Dh6† Kf7 25. Dg6† Ke7 osv. Men 22. – f6 förlorar efter 23. Sxe6† Dxe6 24. Dh6† Kh8 25. Lf5†.

23. Sxe6†!!

Enda draget, men tillräckligt för vinst. På 23. Dh4 finns paraden 23. – Ld6.

23. – fxe6

Här leder 23. – Dxe6 24. Dh6† Kh8 25. Lf5† Kg8 26. Dg5† etc till partiställningen som uppstår efter 35. Dxe6.

24. Dh6† Kh8 25. Lf5† Kg8 26. Dg5† Kh8 27. Dh4† Kg8 28. Dg5† Kh8 29. Dh4† Kg8 30. Dg3† Kh8 31. Dh3† Kg7 32. Dg3† Kh8 33. Dh3† Kg7 34. Lxe6!

Efter några dragupprepningar följer nådastöten. Svart måste offra damen för att parera matthotet 35. Dh6.

34. – Dxe6 35. Dxe6 Ld8 36. g4 Te8 37. Df5 Lc4 38. g5 uppgivet.

Det hade kunnat följa t ex 38. – Sh7 39. d5 eller 38. – Sd5 39. b3.

Ett mycket fint angreppsparti av Jusupov!

NIONDE MATCHPARTIET
KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 67)

Vasilij Ivantjuk	**Artur Jusupov**
Sovjet	Sovjet

1. c4 e5 2. g3 d6 3. Lg2 g6 4. d4 Sd7 5. Sc3 Lg7 6. Sf3 Sgf6 7. 0–0 0–0 8. Dc2 Te8

Spelöppningen har övergått från Engelskt till Kungsindiskt, som Jusupov sällan spelar som svart. Enligt teorin får svart här utjäm-

ning genom 8. – exd4 9. Sxd4 Sb6 10. Td1 Sxc4 11. Scb5 a6 12. Dxc4 axb5 13. Sxb5 Se8, allt enligt partiet Tal – Lehmann, Palma de Mallorca 1966.

9. Td1 c6 10. b3

Svart fick fördel i partiet Wade – Bronstein, Belgrad 1954, efter 10. Lg5 Db6 11. h3 Da6 12. dxe5 dxe5 13. Se4?! Sxe4 14. Dxe4 h6 15. Le3 Sb6 16. Sd2 Lf5 17. Dh4 g5. Däremot leder 10. e4 till den s k huvudvarianten.

10. – De7

En avvikelse från Boleslavskijs rekommendation 10. – e4 11. Sg5 e3! 12. fxe3 Sf8 med lika chanser.

11. La3 e4 12. Sg5 e3 13. f4 Sf8 14. b4

Här besvaras 14. Sge4 naturligtvis med 14. – Lf5!.

14. – Lf5 15. Db3 h6 16. Sf3 Sg4 17. b5 g5!

En motstöt i rätt ögonblick.

18. bxc6 bxc6 19. Se5!?

Inledningen till stora förvecklingar.

19. – gxf4 20. Sxc6 Dg5 21. Lxd6 Sg6

Med det starka dubbelhotet 22. – Dh5 och 22. – Sxh2.

22. Sd5 Dh5 23. h4 Sxh4!?

Ännu kraftigare än 23. – fxg3.

24. gxh4 Dxh4

25. Sde7†?

Det avgörande felet. Visserligen förlorade både 25. Lxf4 Df2† 26. Kh1 Le4 27. Lxe4 Txe4 och 25. Sxf4 Dh2† 26. Kf1 Le4, men vit vinner efter 25. Sce7†!!. T ex 25. – Kh8 26. Sxf5 Dh2† (26. – Df2† 27. Kh1 f3 28. exf3 e2 29. Te1) 27. Kf1 Te4 28. Dd3 Tg8 (28. – Txd4 29. Dxd4 [29. Sxd4 Dh4 med matthot] Lxd4 30. Txd4 eller 28. – Sf2 29. Sxf4 Sxd3 30. Sg6† och vit vinner i bägge fallen) 29. Dxe4 Lf6 30. Lxf4 etc. Eller 25. Sce7†!! Kh7 26. Sxf5 Dh2† 27. Kf1 Te4 28. Dc2 osv.

Antagligen var den begränsade betänketiden en faktor att räkna med i det här första förlängningspartiet.

25. – Kh8 26. Sxf5 Dh2† 27. Kf1 Te6!!

Med det förintande hotet Te6–g6 jämte Dh2–h1†, Sg4–h2† och Tg6–g1† matt.

28. Db7

Eller 28. Se5 Lxe5 29. Lxe5† (29. Db7 Tg8) Txe5!! 30. dxe5 Tg8 med samma matthot en gång till.

28. – Tg6 29. Dxa8† Kh7 30. Dg8†!? Kxg8 31. Sce7† Kh7 39. Sxg6 fxg6 33. Sxg7 Sf2!

Med hotet 34. – Sh3.

34. Lxf4 Dxf4 35. Se6 Dh2 36. Tdb1 Sh3 37. Tb7† Kh8 38. Tb8† Dxb8 39. Lxh3 Dg3 40. uppgivet.

Dam-VM

Damernas VM-match, som omfattar 16 partier, inleddes i slutet av september i Filippinernas huvudstad Manila. Världsmästaren Maja Tjiburdanidze, 31, som spelar med den georgiska flaggan på bordet, försvarar för femte gången den titel hon erövrade år 1978.

Utmanaren, den 20-åriga kinesiskan Jun Xie, är historisk. Det är nämligen första gången sedan Vera Menchiks dagar som utmanaren inte kommer från Sovjet.

De två första partierna slutade med remi. I det första, med Xie som vit (öppet Spanskt), lyckades världsmästarinnan neutralisera en fribonde på sjätte raden och poängen delades efter 41 drag. Det andra partiet (Skotskt) togs remi redan efter 12 drag sedan damerna bytts.

Mer om matchen i nästa nummer!

SM-särspelen

SM-särspelen i Helsingborg kommer att äga rum i Olympiaskolan. Kadetterna, som spelar en dubbelrondig turnering, startar onsdagen den 30 oktober kl 16 medan SM- och JSM-finalisterna avverkar fyra partier med start torsdagen den 31 oktober kl 16.

Programmet i övrigt:

31 okt: Kadetter kl 14–20.

1 nov: Kadetter 9–15, 16–22, övriga kl 14.

2 nov: Alla kl 14.

3 nov: Alla kl 10.

Är striden inte avgjord efter de stipulerade partierna fortsätter man med snabbschack- och ev blixtpartier.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

GODA SVENSKA INSATSER I JUNIOR-VM I RUMÄNIEN

Sveriges representanter Viktoria Johansson och Jonas Barkhagen svarade för goda insatser i Junior-VM som spelades i turistorten Mamaia i Rumänien. Sjätte respektive tionde plats blev facit bland 29 respektive 50 startande.

Med kort varsel blev Rumänien utsett att arrangera årets Junior-VM. Tävlingarna placerades i Mamaia vid Svarta havets kust, där Kadett-VM hade avgjorts några månader tidigare. Möjligheten att skinna förbund och sekundanter på västvaluta är nog en av anledningarna till att rumänerna gärna tar hand om denna typ av tävlingar.

Mamaia är en mycket sliten kopia av en turistort på Mallorca. Hotellen som ligger på rad längs stranden har sett sina bästa dagar och de verkade vara mycket dåligt belagda. Speciellt matens standard gör det nog svårt att locka västturister.

Turligt nog hade Sverige skickat två tåliga och positivt inställda representanter, Jonas Barkhagen och Viktoria Johansson, vilket gjorde min egen sekundantuppgift angenäm. Det var väl egentligen bara när Jonas blev magsjuk under de sista dagarna som humöret sjönk något.

Pojkklassen dominerades stort av Sovjetspelarna som lade beslag på de tre främsta platserna. Vladimir Akopian korades till världsmästare efter särskiljning medan Michail Ulibin fick nöja sig med andraplatsen och Sergej Tiviakov tog hand om bronset.

Jonas Barkhagen gjorde en bra insats och blev tia. Han kunde också glädja sig åt att vara den ende som lyckades besegra den nye världsmästaren. Efter att ha varit pressad hela partiet tog Jonas chansen att skapa lite oklarheter – Akopian spelade på vinst lite för länge...

Barkhagen

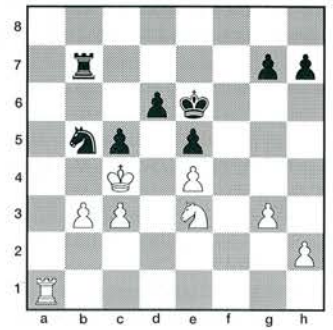

Akopian

43. – Sd4! 44. cxd4 Tb4† 45. Kd3 Txb3† 46. Kd2 exd4 47. Sd1 Tb7 48. Ta8 d5 49. Kd3 Tb3† 50. Kc2 Tb7 51. Sf2 dxe4 52. Sxe4 Kd5 53. Sf2 Te7 54. Kd2 c4 55. Ta5† Kc6 56. Sg4 Kd6 57. h4 Te4 58. Tg5 Te7 59. h5??

Förlorar forcerat. Fribönderna kostar nu hela tornet.

59. – c3† 60. Kd3 Tc7 61. Sf2 c2 62. Se4† Ke6 63. Sc5† Kf6 64. Se4† Kf7 65. Tf5† Ke6 66. Tc5 c1D 67. Sg5† Kd6 68. Txc1 Txc1 69. Kxd4 Th1

70. g4 Tg1 71. Se4† Ke6 72. Sf2 Te1 och svart vann efter ytterligare ett tiotal drag.

Jonas, som räknar långt och mycket, är bra på att ta chansen när den kommer. Följande två exempel får illustrera:

Sequera

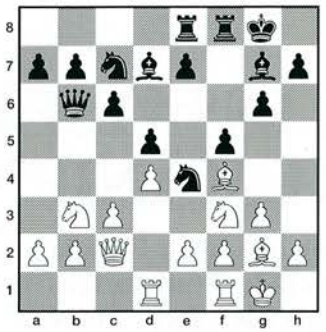

Barkhagen

Sequera (från Venezuela) har just gjort det "normala" **14. – Sc7.** Tyvärr (för honom) förlorar det pjäs:

15. Sc5!

Med hotet 16. Sa4 Da5 17. b4.

15. – Sxc5 16. dxc5 Dxc5 17. Lxc7 e5 18. Da4 De7 19. Dxa7 Tc8 20. Lb6 Ta8 21. Lc5 uppgivet.

Nästa snabbseger följde några ronder senare:

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 06)

Decebal Vlad	**Jonas Barkhagen**
Rumänien	Sverige

1. e4 g6 2. d4 Sf6!?

Det norska "råttförsvaret", en av Rolf Martens' uppfinningar. Som sekundant avrådde jag naturligtvis från att använda det i så här seriösa sammanhang, och när jag såg ställningen på Jonas' bräde ångrade jag verkligen att jag hade tagit med Martens' analyser till Rumänien…

3. e5 Sh5 4. c4 d6 5. f4 Lh6 6. Df3 dxe5 7. dxe5 Sc6 8. Le3 Lxf4! 9. Lxf4 Sd4 10. Dd1 Sxf4 och svart vann lätt.

Vad säger man efter något sådant?

Även i flickklassen blev det favoritseger genom Natasa Bojković, Jugoslavien som spelade säkert och varvade vinster med remier i jämn takt.

Viktoria Johansson, som hela tiden fanns med i toppen, skötte sig utmärkt. Trots förlust i sista ronden kom hon sexa. Hon spelade ett fint parti mot bronsmedaljösen:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 47)

Viktoria Johansson	**Maja Koen**
Sverige	Bulgarien

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0–0 5. Ld3 c5 6. Se2 cxd4 7. exd4 d5 8. cxd5 Sxd5 9. 0–0 Sc6 10. Lc2

Så brukar den "ordinarie" sekundanten Richard Wessman också spela.

10. – Ld6 11. Sxd5

Nu får vit en liten men klar fördel. Andra möjligheter är 11. Se4 och 11. a3 följt av 12. Dd3.

11. – exd5 12. Lf4 Lxf4 13. Sxf4 Dg5 14. g3 Td8?!

Ser passivt ut, men det är svårt att föreslå något bättre. T ex 14. – Lf5 besvaras med 15. Lb3. Kanske ska svart bara ställa löparen på e6 för att gardera d5. Om vit slår på e6 uppkommer en typisk fransk ställning som är ganska jämn eftersom vits d4-bonde är väl så svag som svarts e6-bonde.

15. Dd3 g6 16. Dd2 Lg4 17. Lb3 a5 18. f3 Le6 19. La4 Se7 20. Df2 Ld7 21. Lc2 Tac8 22. Tfe1 Lc6

Vit har manövrerat bra medan svarts omplacering av löparen till c6 inte imponerar.

23. Te5 Df6 24. Tae1 Tc7 25. Sg2!

På väg till g4 för att massera de svaga svarta fälten runt kungen (15. Dd3!). Försöker svart hindra detta med h7–h5 bryter vit upp kungsställningen med g3–g4 i lämpligt läge.

25. – Sc8 26. Se3 Dd6

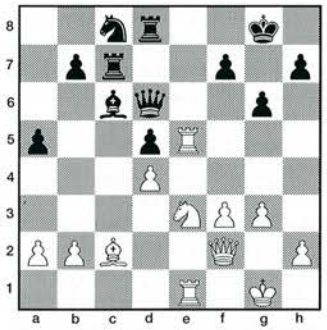

Svart tror sig ha förhindrat 27. Sg4 på taktisk väg men Viktoria har räknat långt.

27. Sg4! h5 28. Sh6†

Tvunget men bra. 28. Se3 besvaras med 28. – f6.

28. – Kg7 29. De3 Th8 30. Txh5! Dd8 31. Sf5†! gxf5 32. Txh8 Dxh8 33. Dg5† Kf8 34. Dd8† Kg7 35. Dxc7 uppgivet.

Med tanke på att både Jonas och Viktoria endast är 17 år gamla (åldersgränsen går vid 20) tror jag det kan bli ännu högre placeringar i framtiden!

Resultat, pojkar: 1) Vladimir Akopian, Sovjet 10½ (av 13), 2) Michail Ulibin, Sovjet 10½, 3) Sergej Tiviakov, Sovjet 8½, 4) Jirovsky, Tjeckoslovakien 8½, 5) Daniel Moldovan, Rumänien 8½, 6) Rogelio Barcenilla, Filippinerna 8½, 7) Jean-Marc Degraeve, Frankrike 8, 8) Peter Heine Nielsen, Danmark 8, 9) Viktor Bologan, Sovjet 8, 10) Jonas Barkhagren, Sverige 8… 14) Hannes Stefánsson, Island 7½ (50 deltagare).

Flickor: 1) Natasa Bojković, Jugoslavien 10 (av 13), 2) Anna-Maria Botsari, Grekland 9½, 3) Maja Koen, Bulgarien 9, 4) Natia Djandjagava, Sovjet 8½, 5) Adrienn Csöke, Ungern 8, 6) Viktoria Johansson, Sverige 7½, 7) Corina Peptan, Rumänien 7½, 8) Mrunalini Kunte, Indien 7½, 9) Djeno, Jugoslavien 7½, 10) Amelia Hernandez, Venezuela 7½.

Stellan Brynell

Schackdator – något för dig?

Funderar du på att skaffa en schackdator? I så fall är du inte ensam. Många har redan tillfredsställt sitt behov av en "tänkande" partner.

Initierade personer som TfS har varit i kontakt med gissar att det finns en bra bit över 50 000 schackdatorer i Sverige. En imponerande siffra, inte minst med tanke på att det bara redovisas cirka 20 000 registrerade schackspelare.

Antalet datorer går inte att fastställa. Försäljningssiffrorna är hemliga.

Hur ska man då förklara den till synes överväldigande datortätheten? Förmodligen är det så att många "hemmaspelare" ruvar på en maskin. Den kanske inköptes av nyfikenhet för många år sedan. Att testa den egna spelstyrkan mot en dator kan ju, om inte annat, ge ökar självförtroende. Idag är kanske datorn besegrad och står undanstoppad någonstans.

De senaste åren har inneburit en revolution på schackdatormarknaden. Ingen går nu helt säker i ett parti mot de bästa datorerna.

Ett intryck är dock att datorerna i större utsträckning kommer att få hålla sig på sin egen kant. Intresset för att låta maskiner starta i "mänskliga" turneringar är inte längre lika stort som förr.

Men visst förekommer det fortfarande datorer på hög tävlingsnivå. Korrspelarna kan på goda grunder misstänka att de i vissa partier har en dator som motståndare – det är ingen hemlighet att korrschacket har "drabbats" hårt av datorerna. Hur många drag kontrolleras inte av en dator innan de skickas i väg…

Vad ska man tänka på vid ett schackdatorköp? Allt beror på vad man vill ha för pengarna. Prisskillnaderna kan nämligen vara stora mellan datorer med i princip samma program.

Generellt sett bör man satsa på en dator som ligger cirka 200 rankingpoäng över den egan spelstyrkan. Man ska kunna "växa" med sin dator. I Schackdatorföreningens ansedda tidskrift PLY kan man finna värdefulla testresultat. PLY testar företrädesvis de senaste datorerna, men i tidigare nummer har man granskat också enklare maskiner.

Vanliga prislägen för schackdatorerna är 2 000 – 5 000 kronor. I USA är de billigare – men tull ska betalas och garantin kan man glömma. Denna gäller i två år vid köp i Sverige. Schackdatorer kan gå sönder, men reparationer är i regel ganska billiga.

Som motståndare har schackdatorn många fördelar. Den blir inte sur om den förlorar. Du får göra hur många omdrag du vill utan protester och kan tänka så länge du önskar – datorn har ett fantastiskt tålamod…

Den kan också användas i pedagogiskt syfte. Tack vare ett register går det att lära sig de vanligaste dragen i en spelöppning. Förmågan att lösa schackproblem är omvittnad och det kan inte kännas roligt att vara problemkompositör i dessa dagar. Datorerna är hypersnabba då det gäller att finna lösningar.

Krister Berg

Juniorallsvenskan:

MANHEM TOG ”DUBBELN”

Sensation – något annat ord täcker inte Manhems seger i Juniorallsvenskans final i Göteborg! I och med detta följde klubben upp vinsten i Kadettallsvenskan två veckor tidigare. Favoriterna från SK Rockaden, Stockholm fick denna gång se sig passerade trots ett rankingöverläge på över 300 poäng!

I regi av SS Manhem spelades årets final i Schackspelets Hus i Göteborg i månadsskiftet augusti – september. Ett nytt bevis för kontinuiteten i svenskt juniorelitschack är att fem av de sex finallagen var med redan i fjol i Umeå. Nykomlingen hette Åstorps SS, som ersatte Kristianstads SK.

Titelförsvarare var SK Rockaden, Stockholm, som också fick bära ett ganska stort favoritskap. Trots frånvaro av Patrik Lyrberg var lagets *reserv* Erik Hedman högre rankad än samtliga spelare i finalen utom Västerås ÖSK:s två toppnamn. 2245 löd lagets imponerande medelranking.

Som outsider gällde Västerås som dock haft lite svårt att samla bästa lag i SM-sammanhangen på senare tid. Denna gång saknades Johan Eriksson i toppen, men medelrankingen blev trots detta cirka 2100. Fjolårets tvåa Manhem saknade förstabordsspelaren Jesper Hamark och var rankad fyra strax över 1900, efter Åstorp.

Rond 1: SK Rockaden, Stockholm – Schack 08 2–2, Åstorps SS – SK Rockaden, Umeå 1–3, Västerås ÖSK – SS Manhem 1½–2½.

Lilla Rockaden Open

Årets upplaga av Lilla Rockaden Open i Stockholm den 9–11 augusti samlade 72 startande. Resultat: 1) Rune Jansson, SK Rockaden 7 (av 8), 2) Guillermo Rivera, Kristallens SK 6½, 3) Martin Persson, SK Rockaden, Umeå 6½, 4) Tobias From, SK Rockaden 6, 5) Kim Nurmiranta, Kristallens SK 6, 6) Arne Viklund, Wasa SK 6, 7) Eric Dominicus, SK Rockaden 6, 8) Anders Livner, SK Rockaden 5½, 9) Jon Åström, Kristallens SK 5½, 10) Jerzy Glod, Hägerstens SK 5½.

Redan i första ronden visade det sig emellertid att ranking och resultat är två vitt skilda saker. Schack 08:s ungdomliga lag svarade för en rejäl skräll genom att spela oavgjort mot det regerande mästarlaget. Här är ett av partierna från den matchen:

SPANSKT PARTI (C 69)

Tomas Karlsson	**Mikael Jonsson**
Schack 08	SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6 dxc6 5. 0–0 Dd6 6. d4 exd4 7. e5 Dg6 8. Sxd4 Lg4 9. f3 Lh3 10. De2 Lc5 11. Le3 0–0–0 12. c3 Se7 13. Kh1 Lxd4 14. cxd4 Lf5 15. Tc1 Ld3 16. Df2 h5 17. Sc3 h4 18. h3 Sf5 19. a4 The8 20. b4 f6 21. b5 cxb5 22. axb5 fxe5 23. dxe5 Txe5 24. Lf4 Te7

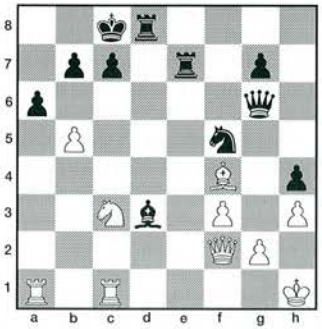

25. Da7 axb5 26. Sxb5 Lxb5 27. Da8† Kd7 28. Txc7† Ke8 29. Dxd8† Kf7 30. Dd5† De6 31. Txe7† Sxe7 32. Dxb5 Df6 33. Le5 Dg5 34. Dc4† uppgivet.

SK Rockaden, Umeå, som tog bronset förra året, öppnade med att vinna sin match. Sedan skulle det dock inte bli många poäng för västerbottningarna. Manhem vann en jämn drabbning mot Västerås efter tre remier – och skaffade sig medaljvittring…

Rond 2: SK Rockaden, Stockholm – Åstorps SS 3–1, SK Rockaden, Umeå – Västerås ÖSK 1–3, Schack 08 – SS Manhem 1–3.

En rond utan överraskningar. Schack 08 kunde/borde ha fått en halva till mot Manhem och Rockaden hade nog större utdelning på gång, men utan att få till avgörandet.

Rond 3: Åstorps SS – Schack 08 2–2, Västerås ÖSK – SK Rockaden, Stockholm 1–3, SS Manhem – SK Rockaden, Umeå 4–0.

För att ett lag ska vinna en tävling där det skiljer över 300 pinnar till den topprankade medtävlaren krävs det en del:

1) Man ska spela en bra bit över sina rankingtal samtidigt som

2) favoriten inte når upp till normal nivå. Men därutöver fordras vid så stora skillnader också

3) en viss medgång.

För Manhems del kom den i tredje ronden. Umespelarna tappade i och efter (!) tidsnöden två lätta pjäser och en ställning. Detta förvandlade ett inte orimligt 2–2 till rent bord för göteborgarna, som därmed hade ett överläge på 1½ poäng inför finalmatchen mot Stockholmsrockaden. Den före tävlingen förmodade finalen mot Västerås vann stockholmarna ganska logiskt.

Rond 4: SK Rockaden, Stockholm - SS Manhem 2–2, Åstorps SS – Västerås ÖSK 1–3, Schack 08 – SK Rockaden, Umeå 3½–½.

Med ett underläge inför finalen var Stockholmsrockaden tvungen att vinna för att behålla rimliga segerchanser. Men matchens första parti slutade så här:

SICILIANSKT PARTI (B 88)

Arvid Wikner	**Niclas Hjelm**
SS Manhem	SK Rockaden

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. Le3 a6 9. f4 0–0 10. Df3

Den här varianten har spelats ganska sparsamt men har gett vit god utdelning. Jag hade tittat på några partier på morgonen och kände mig ganska nöjd när Niclas tänkte i 50 minuter innan han utförde sitt nästa drag.

10. – Sa5

Här har också spelats 10. – Dc7, 10. – Sxd4 och 10. – Ld7.

11. 0–0–0 Dc7 12. g4 b5

I partiet Dominguez – Panno, 1962, spelades 12. – Sxb3† 13. axb3 b5 14. g5 Sd7 15. f5 b4 16. Sa4 exf5 17. Sxf5 och vit kom bättre.

13. g5 Sd7

Tillåter det nu följande offret, men vit får bra spel även efter 13. – Se8 (13. – Sxb3 se ovan) 14. f5.

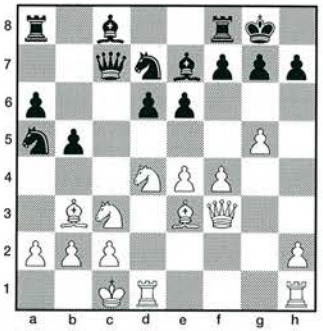

14. Lxe6! fxe6 15. Sxe6 Dc4 16. Sxf8 Lxf8 17. Thf1 Lb7?!

Nu kan jag flytta damen till h3 och samtidigt hota på d7.

18. Dh3 Sc5?!

Bättre var nog 18. – Df7. Det kunde följa 19. f5 Se5 20. Tf4 (med idén Tdf1, g6 och Th4) g6 21. Tdf1 och slag på g6.

19. f5 b4

Eller 19. – Df7 20. Lxc5 dxc5 21. e5 med fördel för vit.

20. Td4 bxc3

Här hade 20. – Df7 kunnat besvaras med 21. Txb4 Sc6?! 22. Lxc5 osv.

21. Txc4 cxb2† 22. Kb1 Sxc4 23. g6 h6 24. Lxc5 Sd2†

Om 24. – dxc5 så 25. Db3.

25. Kxb2 dxc5

På 25. – Sxf1 kommer förstås schacken på b3.

26. Td1 Sc4† 27. Kc1 Lc6 28. f6 Kh8 29. f7 Lb5 30. Dh4 Sd6 31. Txd6 Lxd6 32. e5 Lf8 33. e6 Ta7 34. Dd8 uppgivet.

(Kommentarer: Arvid Wikner)

Liksom i Kadettallsvenskan var Arvid Wikner Manhems verkliga stöttepleare. Sammanlagt 9 av 10 tog han vid första bordet i båda finalerna…

Jacob Henriksson kvitterade säkert mot Mattias Lundström men de båda övriga partierna fortsatte över fyra timmar. Nyckelpartiet blev det på andra bord mellan Rockadens Mikael Jonsson och Terry Feiff. Jonsson skapade i slutspelet en hyperstark fribonde som kostade pjäs men Feiff lyckades rädda sig

tack vare att stockholmaren fick kantbonde och "fel" löpare kvar. Vid 1½ lika bjöd Anders Adolfsson remi i fördelaktig ställning och säkrade därmed oavgjort.

Tack vare storsegern mot Umeå slog sig Schack 08 fram till en direkt avgörande bronsmatch mot Västerås i slutronden, en fin framgång för östgötarna.

Rond 5: Västerås ÖSK – Schack 08 3½–½, SS Manhem – Åstorps SS 3–1, SK Rockaden, Umeå – SK Rockaden, Stockholm 0–4.

Med ett försprång på 1½ poäng och bättre matchpoäng räckte matchseger för Manhem för att säkra SM-tecknet. Ganska snart låg också Åstorp under med 0–2 varefter en säkringsremi avgjorde kampen.

Stockholmsrockaden vann mot "kollegorna" från Umeå med maximala siffror, men vad hjälpte det? Sensationen var ett faktum.

Hit men inte längre kom Schack 08 som klart förlorade bronsmatchen. Laget har dock utvecklingsmöjligheter och kan mycket väl förbättra sin placering under kommande år.

Slutställning: 1) SS Manhem 14½ (9), 2) SK Rockaden, Stockholm 14 (8), 3) Västerås ÖSK 12 (6), 4) Schack 08 9 (4), 5) Åstorps SS 6 (1), SK Rockaden, Umeå 4½ (2).

I det segrande laget spelade Arvid Wikner (4½), Terry Feiff (3½), Mattias Lundström (3) samt vid sista bordet omväxlande Anders Adolfsson (1/2), Anders Bäcklund (1/1) och Henrik Axelsson (1½/2).

Finalens bäste poängplockare blev Jacob Henriksson, SK Rockaden, Stockholm med fem raka vinster vid andra och tredje bord.

Mats Eriksson

Distriktsbesök

Den 26 maj – 1 juni var ungdomskommitténs Björn Ansner och Sigvard Ohlsson på "turné" i Mellansverige. Förstärkta med förbundsordförande Christer Wänéus gjorde man distriktsbesök i Dalarna, Gotland, Gästrikland och Roslagen. Ansner och Ohlsson besökte också Stockholms SF:s ungdomsledarkurs och schackgymnasiet i Norrköping.

Det framkom bl a önskemål om att undersöka möjligheterna till samarbete med SISU (idrottsförelsens studieförbund) vad gäller utbildning, att nytt marknadsföringsmaterial för Sveriges Schackförbund tas fram och att SSF ska verka för att böcker om svenskt schacks historia och om Gideon Ståhlberg ges ut.

Schackgymnasiets elever hade synpunkter på schemaläggning och inkvartering. Som det nu är blir skoldagarna ofta långa då schacket läggs efter ordinarie schematid, och eleverna inkvarteras på skilda håll i Norrköping

SSF:s lägervecka

Klinta gård utanför Eslöv var platsen för den lägervecka som SSF anordnade i början av augusti. Juniorelit- (för spelare mellan 1800 och 2200), flick- samt junior- och kadettlandslagsläger stod ursprungligen på programmet.

Det förstnämnda fick dock strykas på grund av för få anmälningar. Det var inte första gången så måste ske, och framtiden för dessa läger i nuvarande form lär nu komma att prövas.

Det verkar troligt att många klubbar och distrikt över huvud taget inte informerar sina juniorer om möjligheten att åka på läger. Anmälningarna kommer klumpvis från vissa regioner medan andra delar av landet inte är företrädda alls.

I flicklägret den 4–7 augusti deltog 14 spelare under ledning av Richard Wessman och Mats Eriksson. En turnering vanns av Ingela Eriksson på 5/6 före Nelly Sällqvist och Christin Andersson 4½, Anna Eriksson 4.

Till landslagslägren den 7–9 augusti var ett tiotal spelare inbjudna till vardera. Tio kadetter fick träning av Stellan Brynell och åtta juniorer gnuggades av Richard Wessman.

Dessutom besöktes lägren av 1951 års VM-utmanare David Bronstein, som visade partier och redogjorde för sin syn på dagens schack.

De långa lägerdagarna innehöll givetvis även sin beskärda del av idrott och andra uteaktiviteter. Lägerturneringen "Klintablixten" vanns av Christian Jepson med 15½ före Richard Wessman 14½, Jonas Barkhagen 13½, Johan Hellsten och Stellan Brynell 12½ osv.

Skol-SM

Stefan Solbrand vann A-klassen vid årets Skol-SM som spelades i Lund den 27–29 september med drygt 800 deltagare.

Mikael Jonsson segrade i B-klassen medan Erik Hedman tog hem C-klassen. Referat och partier i nästa nummer!

Wessman ende västerlänningen i stormästarturnering i Moskva

I början av juni deltog Richard Wessman som ende västerlänning i en stormästarturnering av kategori X i Moskva. Han gjorde samma erfarenhet som många andra utlänningar före honom – det är svårt att ta poäng i Sovjet.

Med sju remier och fyra förluster fick Wessman nöja sig med 3½ poäng och delad tionde plats bland de 12 deltagarna.

Turneringen vanns av Aleksej Sjirov som tog 8 poäng (av 11) och var en halva före en annan snabbt stigande stjärna, junioren Viktor Bologan som i vintras segrade i Hallsbergsturneringen. Trea på 6½ blev den hos oss föga kände Viktor Moskalenko.

Wessman och Sjirov kommenterar ett par partier:

HOLLÄNDSKT FÖRSVAR (A 90)

Richard Wessman Sverige — **Viktor Moskalenko** Sovjet

1. d4 e6 2. g3 f5 3. Lg2 Sf6 4. Sf3 d5 5. 0–0 Ld6 6. c4 c6 7. Sc3 0–0 8. Lg5

Idén är ganska enkel. Vit vill blockera ställningen med c5 och f4 och sedan försöka utnyttja sin terrängövervikt på damflygeln. Med alla bönder på svart är det fördelaktigt att ha bytt svartfältslöparen.

8. – Sbd7 9. e3 h6!

Eftersom svart siktar på motspel på kungsflygeln (g7–g5) är detta drag logiskt. På 10. Lf4?! är 10. – Le7 intressant. Vit kan då inte spela 11. Sd2 på grund av 11. – g5! 12. Le5 Sg4.

10. Lxf6 Sxf6 11. Sd2 Ld7

Även 11. – b6, följt av 12. – Lb7, är möjligt. Efter textdraget riktar svart in sig enbart på kungsflygeln. Löparen kan t ex nå h5 via e8.

12. c5 Lc7 13. f4 g5 14. Sf3 Tf7!

En indirekt gardering av g5: 15. fxg5 Sg4 16. g6 Tg7.

15. Se5 Tg7 16. De2 h5 17. Sf3!

Vits springarmanöver ser lustig ut, men den är faktiskt nödvändig för att låsa spelet på kungsflygeln. På 17. – gxf4 klarar sig vit utmärkt efter 18. gxf4 följt av 19. Kh1 och 20. Tg1. Även efter 17. – Sh7 18. h4! och ett senare Sg5 har vit full kontroll. Svart får alltså nöja sig med partifortsättningen, som bara ger en öppen linje.

17. – g4 18. Se5

Efter 18. Sh4?! kan svart manövrera löparen till d8, varefter Se4 och Lxh4 inte går att stoppa.

18. – h4 19. Tfb1 Th7 20. Dd3 Kg7 21. b4 Lxe5 22. dxe5 Sh5

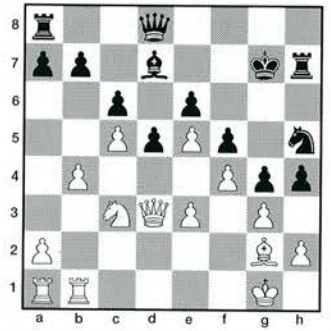

Svart hade nu tänkt sig 23. Se2 hxg3 24. hxg3 De7 25. a4 a6!, varefter det inte är lätt för vit att komma vidare på damflygeln. Svart kan dubblera tornen på h-linjen och hoppas på tillfälle att offra på g3.

23. e4!!

Ett överraskande drag. Bara genom ett motoffer kan svart nu hänga kvar i partiet.

23. – fxe4 24. Sxe4 hxg3 25. hxg3 dxe4 26. Lxe4 Sxf4!

Efter 26. – Th8 27. Td1 är svart förlorad. Han räddar sig tack vare en tempovinst på h3.

27. gxf4 Th3 28. Dd1?!

Nu håller svart remi med några exakta drag. Betydligt hårdare var 28. Dd6!? som leder till oöverskådliga komplikationer. Jag har en känsla av att svart är illa ute, men helt klart är det naturligtvis inte.

28. – Kh8!

Vit blir utsatt för ett farligt angrepp på g-linjen efter 29. Dxg4 Th4, följt av De7 och Tg8.

29. Lg2 Th7 30. Dxg4 De7 31. Dg5! remi.

Ställningen är helt lika, t ex 31. – Dxg5 32. fxg5 Tg8 33. Tf1 Txg5 34. Tf8† Tg8. Men om vit inte gör 31. Dg5 får svart i det närmaste vinstspel på g-linjen.

(Kommentarer: Richard Wessman)

SPANSKT PARTI (C 78)

Viktor Bologan Sovjet — **Aleksej Sjirov** Sovjet

Just nu är Viktor Bologan en av Sovjets starkaste juniorer. Han kommer från Moldavien, har en GM-norm och för närvarande ett rankingtal på 2575.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 b5 6. Lb3 Lb7

Jag spelar nästan alltid Archangelskvarianten som svart. Huvudorsaken är att det finns möjlighet att hitta egna vägar i komplikationerna. Andra, mera populära spanska fortsättningar är i mitt tycke alltför teoretiska.

7. d3

Detta positionella drag verkar vara bäst. Jag tror inte på 7. Te1 eller 7. c3.

7. – Le7

Experterna på Archangelsk, Aleksander Beljavskij och Vladimir Malanjuk, spelar alltid 7. – Ld6. Enligt min åsikt borde vit kunna utnyttja en så "ful" löparplacering. Mitt förslag är 7. – Ld6 8. Sc3 0–0 9. a4 b4 10. Se2 h6 (10. – Te8 11. Sg5! Tf8 12. a5) 11. a5! Te8 12. Sg3 Lf8 13. Te1 och vit står bättre.

8. Sc3

En annan idé är 8. c4. Svart kan då välja mellan 8. – bxc4 9. Lxc4 0–0 10. Sc3 d6 och 8. – b4, i båda fallen med svårbedömd ställning.

8. – 0–0 9. Ld2!?

I partiet Reeh – Sjirov, Gausdal 1991, följde 9. a4 b4 10. Sd5 men efter 10. – Sa5 11. Sxe7† Dxe7 12. La2 d5 stod svart OK.

9. – d6

Med hotet 10. – Sa5.

10. a4!?

Det här draget överraskade mig. Under mina förberedelser var jag lite rädd för 10. Sd5 Sxd5 11. Lxd5. Jag tänkte fortsätta med 11. – Dc8 och försöka utjämna på något sätt. Så här efteråt ter det sig inte så svårt.

10. – Sa5!

Enda draget. Mycket dåligt är 10. – b4 11. Sd5 a5 12. c3, med viss fördel för vit.

11. La2

Vit har inget särskilt efter 11. axb5 Sxb3 12. cxb3 axb5 13. Txa8 Lxa8 14. Sxb5 c5.

11. – b4 12. Sd5

Om 12. Se2 så 12. – d5 13. exd5 Lxd5 och svart står utmärkt.

12. – Sxd5 13. exd5 c5 14. dxc6

Jag fruktade 14. c3, för efter 14. – bxc3 15. Lxc3 Lc8 16. Sd2! står vit klart bättre. Svart kan i stället offra bonde: 14. – b3! 15. Lxb3 Sxb3 16. Dxb3 Tb8! med god kompensation. Vits bonde på d5 är svag och en vettig plan för svart är 17. – Kh8 jämte 18. – f5 och 19. – De8.

14. – Sxc6 15. Ld5?

Ett misstag. Normalt var 15. Te1 Kh8 16. c3 och vit står t o m något bättre. Svart har emellertid inga stora bekymmer.

15. – Da5 16. La2

Vit erkänner att han har förbisett 15. – Da5. Men andra drag var ännu sämre.

16. – d5!

Hittills har mitt spel varit inriktat på utjämning, men nu ville jag ha mer. Tro dock inte att jag har vunnit två hela tempon (La2–d5–a2) – min dam står inte så bra på a5.

17. Te1 Ld6 18. Sh4!?

Jag hade väntat 18. c3, på vilket jag hade planerat 18. – Tae8! 19. Db3 e4! 20. cxb4 Dc7 eller 19. cxb4 Lxb4!, i båda fallen med bra spel för svart. Kanske var det ändå bäst för vit att välja något av dessa alternativ.

18. – Lc8! 19. c3 Le6 20. Df3?!

Fel plan. Efter det korrekta 20. Sf3! står svart bara något bättre, även om ställningen efter 20. – Tab8 inte är odelat angenäm för vit.

20. – bxc3! 21. bxc3

Inte 21. Lxc3 Lb4! med klar fördel för svart.

21. – Tab8 22. Sf5 Lc7!

Jag övervägde 22. – Lxf5 25. Dxf5 Tb2, men hittade ingenting särskilt efter 24. Dd7! Txd2 25. Dxd6! Dxc3 26. Lxd5.

23. Se3

Jag blev förvånad över att det här draget kom så snabbt. Intressant är 23. Sxg7, vilket Bologan tydligen inte övervägde så noga. Efter partiet sade han att han inte tyckte om 23. – Kxg7 24. Lh6† Kg6 25. Lxf8 Txf8. Efter 26. Dg3† Kf6 27. Dh4† har dock vit minst remi.

I stället hade jag planerat 24. – Kxh6! 25. Df6† Kh5 och nu kunde jag inte se någon matt.

Men här finns en fantastisk chans, nämligen 26. h3 Tg8 27. Te4!! (hittat av Bologan efter partiet) dxe4 28. Lxe6 Txg2† (28. – fxe6 29. g4† Txg4 30. hxg4† Kxg4 31. Kh1!) 29.Kxg2 fxe6 30. Df7† och vit får remi genom evig schack.

Svart kan emellertid vinna med 28. — Tg6! 29. Lxf7 Kh6 30. Lxg6 hxg6 osv, så det var alltså inte så dumt att avstå från 23. Sxg7. Bologan är en positionell spelare och kanske litade han på mina analyser...

23. – Tfd8 24. Dd1

Alla pjäserna måste gå tillbaka. Svart står nu mycket bättre, men det är inte så lätt att utnyttja fördelen. Vit har fortfarande motspelschanser.

24. – Dc5!

Jag tänkte länge på 24. – Tb2. Vit kan inte spela 25. Lc1 på grund av 25. – Txa2! 26. Txa2 d4 27. Sc4 Lxc4 28. dxc4 dxc3, varefter svart står klart bättre. Men efter 25. Dc1! leder 25. – Tdb8 26. Sd1 T2b7 27. c4 Sb4 28. cxd5 Sxa2 29. Lxa5 Sxc1 30. Lxc7 Txc7 31. dxe6 till remi om vit spelar exakt.

25. Tb1 Dd6!

Med hotet 26. – e4.

26. Dh5 g6?

Ett feldrag. Efter det positionella 26. – Se7! klarnar fördelen eftersom vit inte kan göra mycket mot 27. – Sg6 och ett senare Dd6–a3.

27. Dh4 e4 28. Txb8 Lxb8 (?) 29. Sf1! exd3 30. Lh6

Plötsligt har vit fått i gång en attack. Och jag är redan i tidsnöd...

30. – Lf5!

Det här draget håller komplikationerna vid liv.

31. Sg3

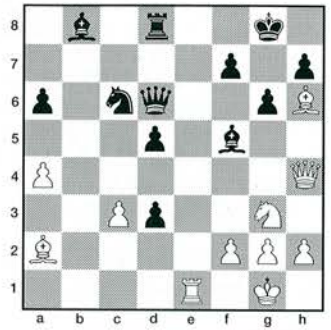

31. – Le4!

Här föll den gode Viktor i djupa tankar och snart var även han i tidsnöd. Jag kan inte kommentera de följande 12 dragen, endast påpeka att min motståndare missade *nästan* alla praktiska chanser. Men nästan räknas inte...

32. Lb3 Lc7 33. Ld1 (33. f3!?) **f5 34. Sxe4 fxe4 35. c4? Sd4! 36. cxd5 Sf5 37. Dh3 Dxd5 38. Lg5 Te8 39. Lf6 Le5 40. Lg5 Ld4 41. Tf1 Tf8 42. Kh1 Tb8 43. g4**

Här hade jag fortfarande tid kvar. Jag var säker på att tidskontrollen var passerad men blev plötsligt nervös och försökte vinna direkt.

43. – Tb1??

Det enkla 43. – Sg7 var naturligtvis tillräckligt för vinst.

44. gxf5 e3† 45. Dg2

Här föll min kläpp och jag började skriva ner dragen. Och kände mig som en idiot...

Ny triumf för Sjirov

Aleksej Sjirov kunde lägga en ny triumf till sina tidigare segrar i år då han med 8/10 tog hem även Lloyds Bank Open i London. Intressant var för övrigt att spelare med den nygamla nationsbeteckningen Lettland lade beslag på tre av de fyra första platserna.

En av dem som förlorade mot Sjirov var Thomas Ernst, som i gengäld hade nöjet att besegra bl a Michael Adams. 6½ poäng räckte dock bara till 26:e plats bland de 242 deltagarna.

Resultat: Sjirov 8, Adams samt Edwin Kengis och Aleksander Sjabalov, båda Lettland 7½ etc.

45. – Dxg2† 46. Kxg2

När dimmorna skingrats har vit pjäs mer. Aj aj aj...

46. – Tb2?!

Misstag kommer sällan ensamma. Textdraget förlorar inte men bygger på en dålig idé. Självklart såg jag att jag håller remi efter 46. – Txd1 47. Txd1 e2 48. Tb1 Lc3 49. Tb8† Kf7 50. Tb7† Kg8! (inte 50. – Kf8? 51. f6! Lxf6 52. Ld2) 51. Tb8† Kf7. Men hur kan jag offra kvalitet efter att ha satt bort en pjäs?

47. Lf3!

Vad? Jag var säker på att partiet skulle sluta remi efter 47. Lxe3 Lxe3 48. fxg6 hxg6 49. Kf3. Men nu spelar Bologan på vinst. Olyckligtvis (till slut lyckligtvis) insåg jag inte hur rätt han hade.

47. – gxf5?!

Efter att ha tagit bonden ångrade jag mig. Jag kunde inte förstå varför jag inte spelade 47. – e2 48. Tc1 gxf5. Efter 49. Ld5† Kg7 50. Tc8 h6! vinner svart, men efter partiet kom jag på att vit kan göra 50. Tc7† Kg6 51. h4!.

Först verkar detta förkrossande eftersom 51. – e1D 52. Tc6† Kg7 53. Lh6† Kh8 54. Tc8† leder till matt. Men efter 52. – Lf6! 53. Txf6† Kg7 54. Tf7† Kg6 får vi, vilket egentligen ingen av oss förtjänat, var sin halva.

48. Ld5† Kg7?

Nu är svart nära förlust. Efter 48. – Kf8 49. Kf3 e2 50. Tc1 uppkommer samma ställning som i partiet.

49. Kf3! e2

Enda draget.

50. Tg1!

Vit hotar matt och det enda jag kan göra är...

50. – Kf8 51. Tc1?!

Nu drog jag en lättnadens suck. Jag visste inte hur jag skulle besvara 51. Ld8! då 51. – Ke8 52. La5 förlorar. 51. – Lg7 52. Lc4! ser obehagligt ut men 52. – Tb4! finns.Efter 53. Lxd3 Td4 54. Kxe2 Txd8 55. Lxa6 Td4 kan svart förmodligen hålla remi, även om det inte blir lätt.

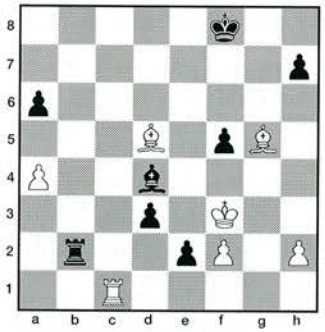

51. – h5!!

Ett intressant psykologiskt ögonblick. Textdraget leder till remi liksom 51. – h6. Men efter det sistnämnda draget har vit inget val utan måste gå in i 52. Lxh6† Ke7 53. Lc4 Lc3 54. Lxd3 e1D 55. Txe1† Lxe1 56. Le3 med klar remi.

Nu kan vit spela likadant (52. Lh6† etc) men utan svarts h-bonde. Det bästa är 52. h4! Lc3 53. Txc3 e1D 54. Tc8† Kg7 55. Tc7† Kg6 56. Lf7† Kg7 57. Ld5† med evig schack.

Men jag såg på Bologans ögon att han var för trött för att räkna varianter. Med bara två minuter kvar spelade han...

52. Tc8†??

Nu tror jag att vit är förlorad.

52. – Kg7 53. Te8

Det var för sent att spela 53. Tc7† Kg6 54. h4 på grund av 54. – e1S†!! 55. Kf4 Txf2† 56. Kg3 f4† 57. Lxf4 d2 eller 57. Kh3 Kf5! och partiet kan inte räddas.

53. – Lc3 54. Lf4 Tb6!

Det här draget hade vit antagligen missat.

55. Le5†

Jag kan inte hitta något bättre då 55. Le3 bemöts med 55. – Td6.

55. – Lxe5 56. Txe5 Kf6!

Naturligtvis inte 56. – Tb1 57. Lc4 e1D 58. Txe1 Txe1 59. Lxd3 med remichanser.

57. Te8 Tb1 58. Lc4 e1D 59. Txe1 Txe1 60. Lxd3 a5 61. Lb5 Tb1 62. uppgivet.

Trots att Viktor och jag är goda vänner kämpade vi hårt. Efter sex timmar analyserade vi i ytterligare en timme vilket innebar att vi missade kvällsmaten.

(Kommentarer: Aleksej Sjirov)

Ralf Åkesson tolva

Ralf Åkesson delade tolfte plats i en starkt besatt öppen turnering med 242 deltagare på den grekiska ön Korfu. Kiril Georgiev, Bulgarien segrade med 7½/9 före bl a Ivan Sokolov, Jugoslavien, Jeroen Piket, Holland, Vasilios Kotronias, Grekland, Stuart Conquest, England och Alexander Wojtkiewicz, Polen. Åkesson tog 6½ poäng.

DAN ÖSTERGAARD VANN RÖDEBY OPEN

■ Dan Östergaard, Limhamns SK segrade i årets upplaga av Rödeby Open i Karlskrona. Tävlingen samlade 54 startande, en något lägre siffra än i fjol då man hade nöjet att se en kontingent spelare från Baltikum som gäster.

I år deltog endast inhemska spelare med Franko Lukez, Växjö SK och Saevar Bjarnason, Malmö SS som de högst rankade före bl a fjolårssegraren Ingemar Schütz, SS Allians, Skänninge.

De hade det ganska motigt i starten – Bjarnason föll i tredje ronden mot Ronald Heidenfors, Växjö SK och Schütz blev i samma omgång besegrad av Sten Bernhardsson, Rödeby SK. Den sistnämnde tillhörde arrangörsstaben men hoppade in för att undvika udda deltagarantal.

Lukez klarade sig undan nederlag men förlorade i stället de två sista partierna, mot Jan Clementsson, Limhamns SK och Bjarnason.

Östergaard tappade inledningsvis en halva mot junioren Magnus Nilsson, Åhus SK och smög sedan upp mot toppen. Före slutomgången delade han ledningen tillsammans med Schütz samt klubbkamraterna Conny Holst och Clementsson.

Schütz och Clementsson delade poängen i sista ronden vilket lämnade Östergaard och Holst att göra upp om förstapriset på 4 000 kronor:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 98)

Conny Holst Limhamns SK — **Dan Östergaard** Limhamns SK

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Se1 Sd7 10. Sd3 f5 11. Ld2 Sf6 12. f3 f4 13. g4 c6 14. Sf2 Kh8 15. b4 b5! 16. dxc6 bxc4 17. Lxc4 Sxc6 18. Sd5 Tb8 19. Tb1 h5 20. h3

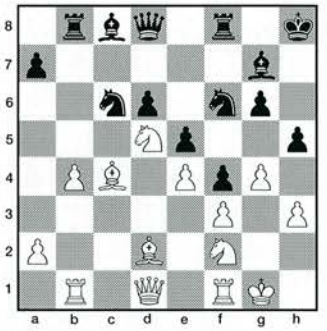

20. – Sh7! 21. Kg2 Dh4 22. Th1 Sg5 23. Kf1 Sd4 24. Se7 Kh7 25. Sxc8 Tbxc8 26. Le2 Tc2 27. a4 Tfc8 28. b5 Ta2 29. Ta1 Txa1 30. Dxa1 Sgxf3

Tysk-jugoslaviskt schackbröllop

Ett samarbetsavtal har ingåtts mellan tyska Walter Rau Verlag i Düsseldorf och jugoslaviska Informator, som med gemensamma krafter vill satsa speciellt på läroböcker. Walter Rau är Tysklands största schackförlag medan Informatorböckerna hittills har sålts i 2 miljoner exemplar i 130 länder.

På bilden förläggaren Beatrix Rau-Siegert och stormästaren Aleksandar Matanović.

31. Lxf3 Sxf3 32. Lc3 Dg3 33. a5 Txc3! 34. Dd1 Ta3 35. gxh5 gxh5 36. b6 axb6 37. axb6 Ta2! 38. uppgivet.

Det gav följande slutställning:

1) Dan Östergaard, Limhamns SK 6 (av 7), 2) Jan Clementsson, Limhamns SK 5½, 3) Saevar Bjarnason, Malmö SS 5½, 4) Ingemar Schütz, SS Allians, Skänninge 5½, 5) Anders Nylén, Limhamns SK 5½, 6) Conny Holst, Limhamns SK 5, 7) Ronald Heidenfors, Växjö SK 5, 8) Petter Schiller, Limhamns SK 5, 9) Leif Svensson, SA Fenix, Borås 4½, 10) Sven Lindeman, Farsta SK 4½, 11) Sten Bernhardsson, Rödeby SK 4½, 12) Håkan Knutsson, SA Fenix, Borås 4½, 13) Ulf Lundgren, Rödeby SK 4½, 14) Mikael Jönsson, Rödeby SK 4½.

Till sist ett par trevliga miniatyrer:

SPANSKT PARTI (C 44)

Ingemar Schütz SS Allians — **Lars-Eric Lundgren** Schack 08

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. c3 d5 4. Lb5 dxe4 5. Sxe5 Dg5 6. d4 Dxg2 7. Tf1 Lh3?! 8. Db3! Se7 9. Dxf7† Kd8 10. Lf4 e3 11. fxe3 Dxb2

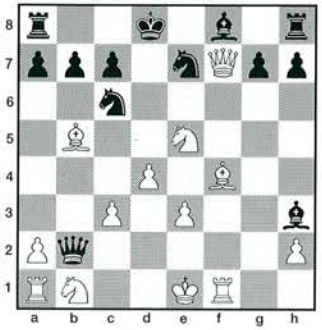

12. Lg5! Dc1† 13. Kf2 Dc2† 14. Kg3 Lxf1 15. Dd5† Kc8 16. Dd7† uppgivet.

SPANSKT PARTI (C 80)

Ulrik Svensson Rödeby SK — **Christian Grandsjö** Helsingborgs ASK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Sxe4 6. Te1 Sc5 7. Lxc6 dxc6 8. Sxe5 Le7 9. d3 0–0 10. Sc3 Te8? (10. – f6 enligt Didier – Maróczy, Paris 1900) **11. Dh5 g6 12. Df3 Lf6 13. Lg5 Kg7 14. Lh6†! Kg8 15. Sxc6! uppgivet.**

Det är redan klart att det blir en tävling även nästa år. Datum är redan fastställt: 6–9 augusti.

Tom Wedberg säker segrare i Enköping

❑ Topprankade Tom Wedberg gjorde sin plikt, dvs vann, i SK-33:s augustiturnering i Enköping. Med 6½ poäng på de sju ronderna tog han ensam hand om förstapriset.

Tävlingen, som samlade 81 startande, inleddes med tre halvtimmespartier varpå följde fyra långpartier. Det är en tävlingsform som har vunnit ökad popularitet på senare år, eftersom man då kan avverka en "riktig" turnering över ett veckoslut.

Första ronden bjöd på en riktig knall i det att andrarankade Thomas Engqvist förlorade mot Simon Marder, Upsala ASS (1800). I övrigt gick allt enligt ritningarna för de främsta och efter fyra ronder hade fyra man full pott – Tom Wedberg, Robert Åström, Rikard Backelin och Lars Madebrink.

I femte omgången gick Åström loss i toppen efter seger mot Madebrink sedan han vederlagt ett alltför optimistiskt kvalitetsoffer och Wedberg som svart bjudit remi mot Backelin efter 20 drag. Samtidigt försvann Engqvist för gott ur diskussionen efter ett nytt nederlag, nu mot Johan Furhoff.

Turneringen avgjordes i sjätte ronden genom följande parti:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Robert Åström SS Luleå — **Tom Wedberg** Wasa SK

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 b6 7. Lg5 Lb7 8. f3 h6 9. Lh4 d5 10. cxd5 exd5 11. e3 Te8 12. Sh3 c5 13. Lb5 Lc6 14. Lxc6 Sxc6 15. 0–0 c4 16. Tad1 b5 17. Lxf6?! Dxf6 18. e4 Dh4 19. e5 b4! 20. axb4 Tab8 21. f4 Txb4 22. Df3 Td8 23. Td2 Tb3 24. Dd1 Sb4 25. Da1 a6 26. Da5 Tb8 27. Dc7 Dd8 28. Dxd8† Txd8 29. Sf2 a5 30. Ta1 Ta8 31. Ta4 Kf8 32. g3 Ke7 33. Kg2 Kd7 34. Sd1? Sd3! 35. Kf1 Ke6 36. Ta2 a4 37. Ta3

Veteran-VM

Det första officiella världsmästerskapet för veteraner spelas i slutet av november i Bad Wörishofen, Tyskland. Åldersgräns: 60 år. Nordisk representant blir IM Kaarle Ojanen, 72, Finland.

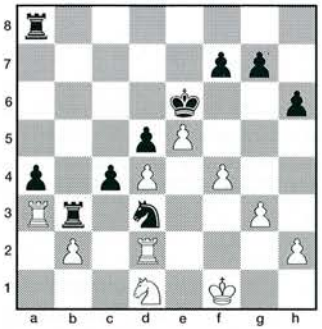

37. – Sxb2! 38. Txb3 cxb3 39. Txb2 a3 40. Tb1 b2 41. uppgivet.

Mot slutet var Åström i svår tidsnöd. Nu finns ingenting att göra: 41. Sxb2 Tb8!.

I sista ronden slog Wedberg Ingemar Schütz och Åström säkrade en odelad andraplats genom att vinna mot ditttills obesegrade Johan Furhoff. Backelin då? Jo, han spelade remi mot Furhoff i sjätte ronden och avslutade med ännu en remi, mot Tony Herrström.

Resultat: 1) Tom Wedberg, Wasa SK 6½, 2) Robert Åström, SS Luleå 6, 3) Rikard Backelin, Vällingby SS 5½, 4) Harald Lögdahl, Eskilstuna SK 5½, 5) Tony Herrström, Linköpings ASS 5½, 6) Johan Furhoff, Södra SASS 5, 7) Lars Madebrink, Karlskoga SK 5, 8) Robert Ericsson, Linköpings ASS 5, 9) Ingemar Schütz, SS Allians, Skänninge 5, 10) Thomas Engqvist, Örebro SS 5, 11) Johan Sittenfeld, SS Delectus, Sigtuna 5, 12) Johan Nordebrink, Västerås SA 5.

Storklubbarna

Storklubbarna – det är förstås de som har de bästa spelarna, vinner SM-titlar osv. Men man kan räkna på annat sätt och titta t ex på medlemsantalet. Enligt den senaste statistiken från Sveriges Schackförbund är följande 20 Sveriges största klubbar:

1) Schack 08, Norrköping 668 medlemmar (därav 619 juniorer), 2) SK Rockaden, Stockholm 519 (442), 3) Västerås SA 513 (505), 4) Avesta SS 449 (438), 5) Sandvikens SK 394 (369), 6) Alingsås SSA 348 (347!), 7) SK Passanten, Huddinge 276 (248), 8) Linghems Skola SK 250 (250!), 9) SS Manhem 248 (128), 10) Skara SS 224 (216), 11) Horndals SK 211 (201), 12) Limhamns SK 208 (157), 13) Skellefteå SK 196 (170), 14) Upsala ASS 195 (125), 15) Fagersta SS 186 (162) och Norrköpings SS 186 (164), 17) Linköpings ASS 173 (129), 18) Wasa SK, Stockholm 163 (100), 19) Jönköpings SS 160 (134), 20) Eslövs SK 159 (144).

Haningeturneringen

En ideell förening håller på att skapas för att kunna permanenta en internationell storturnering i Haninge. I organisationen ska ingå representanter för Sveriges Schackförbund, Schackakademin, Haninge Turism och Stockholms Schackförbund.

Årets turnering blev inställd men man hoppas kunna komma tillbaka i maj nästa år. Eventuellt kommer man att skära ner antalet deltagare till tio. Tänkbar spelplats är Hotell Najaden i Haninge.

Nynäs Open

Michael Wiedenkeller, Robert Bator och Stefan Solbrand delade segern i Nynäs Open, snabbschackturneringen (30 min) med tidshandikapp som avgjordes i Nynäshamn i början av september med 79 startande.

C-spelaren Hans Karlsson ledde efter fem ronder med maximala 5 poäng men förlorade sedan mot Wiedenkeller som därefter övertog täten. I sista ronden förlorade Wiedenkeller i sin tur mot Bator.

Resultat: Wiedenkeller, Bator och Solbrand 7½, Zbigniew Bator 7, Hans Karlsson, Jörgen Nordqvist, Alexander Karlsson (C) och Arne Lundin (D) 6½, Peter Bergström, Kjell Andersson, Anders Ljung, Malte Burwick, Christer Hartman, Peter Holmgren och Adam Birgivi 6.

Schackförbund förbjöds

Det turkiska schackförbundet, grundat 1954 och medlem av FIDE sedan 1961, har förbjudits och dess tillgångar har konfiskerats. Orsaken är, märkligt nog, att schack har erkänts som olympisk sport av Internationella Olympiska Kommittén.

Vid inträdet i den nationella OS-kommittén visade sig schackförbundet vara den enda demokratiska organisationen. Detta passade inte den ansvarige ministern som grundade ett nytt förbund och förbjöd det gamla.

Problem

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

14988. György Bakcsi
H-Budapest

Matt i 2 drag

14989. Marcel Segers
B-Bryssel

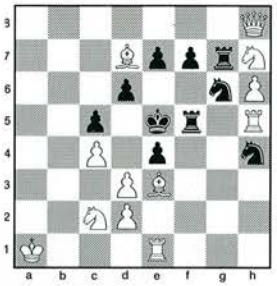

Matt i 2 drag
b) v Ka1 till a8

14990. Raimondas Senkus
Lith-Marijanpole

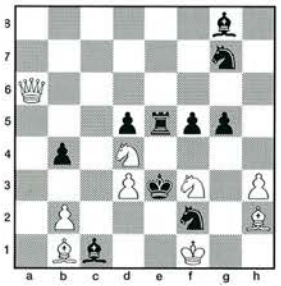

Matt i 3 drag

14991. Andrej & Boris Byljevskij, SU-Uljanovsk. Vit: Ka7 Dh6 Td4 La2 Ld2 Sa8 Sd8 Ba3 a4 e5. Svart: Kc5 Dc2 Tb2 Te6 Ld7 Le3 Sb3 Ba6 d3. Matt i 2 drag.

14992. Raimondas Senkus. Vit: Ka2 Dh1 Ld7 Le7 Sf3 Ba3 d2 g6. Svart: Kd5 Ba4 c5 d3 d4 e5 f4 g7. Matt i 2 drag.

14993. A Grinblat (1 pr Israel R T 1985). Vit: Kb8 Dg8 Tf5 Tf8 Lc3 Lc4 Sd1 Sd4 Be3 g2 h3. Svart: Ke4 Ta2 Lb7 Lg7 Sf6 Ba5 d2 d7 g5. Matt i 2 drag.

14994. N Shankar Ram (*The Hindu* 1982). Vit: Kg2 Da6 Th5 La1 Sf5 Sg3 Bd2. Svart: Kf4 Sc4 Sd6 Bd7 g4. Matt i 2 drag.

14995. Michael Keller (*Schakend Nederland* 1976, FIDE Album 1974–76 nr 336). Korrektur av Bengt Ingre, Mora. Vit: Kd1 Dc2 Tf7 La8 Lb6 Sd5 Sf1 Ba3 b4 d4. Svart: Kc4 Dh2 Th3 Th5 Lg5 Sh7 Bb5 c3 d2 f2 h6. Matt i 3 drag.

14996. Lennart Larsson, Lerum.Vit: Kd7 Da8 Tb4 Tf6 Le7 Lh3 Sb1 Se6 Bd3 d5 g6. Svart: Ke5 Da3 Ta4 La1 Sa2 Sg2 Ba5 b5 d6 f4 g4 h4 h6. Matt i 3 drag.

14997. V Antipov (V Bron Memorial 1986). Vit: Kh4 De4 Sg3. Svart: Kh8 Be5 e6 f7. Matt i 3 drag.

Lösningsfrist 10 december.

Domslut i Tidskrift för Schacks årsturneringar 1984 och 1985 för självmatts- och hjälpmattsproblem samt seriedragare

1 pris 14451 av W Jörgensen (†). Ka6 Dc8 Lg8 Bf5 g7 – Kh6 Lg6 Sh8 Bf6. Hjälppatt i 2 drag. 4 lösningar. 1. Lxf5 gxh8D 2. Lh7 Df5/1. Lh7 gxh8L 2. Lxf5 Dxf5/1. Lh5 gxh8T 2. Kg7 Txh5/1. Lf7 gxh8S 2. Kg7 Sxf7. Ej hjälpmatt utan patt men fick givetvis ändå vara med.

Uppgiften tilldelas utan tvekan första pris enär ett schackproblem knappast kan göras bättre! Konstruktionen är mästerlig och innehållet – svart löparstjärna följd av vit allförvandling – högst originellt.

2 pris 14452 av A Lundström, Umeå. Ka6 Sb6 – Ke4 Df1 Ta3 Te6 Lc8 Lf4 Sa5 Sb7 Bc4 d4 d5. Hjälpmatt 4 drag. 1. Te5 Sxc4 2. Df3 Sxa5 3. Te3 Sxb7 4. Lf5 Sc5. Vackert minimalproblem med självfängslingar och frigörningar.

3 pris 14462 (v) av C Jonsson, Skärholmen. Kh8 Lb1 Sc4 Bc2 – Ke4 Bf3 g2 h2. Seriehjälpmatt 7 drag. 1. g1S 2. Sh3 3. h1D 4. Dc1 5. Sf4 6. Sd5 7. Df4 c3. b) Sc4 på e6. 1. g1L 2. Le3 3. Lh6 4. h1T 5. Th5 6. Te5 7. Le3 c4. Allförvandling i förnämligt utförande.

1 Hedersomnämnande 14471 av G Källgren (†). Ke8 Lb7 Lh6 Sc6 Sd6 Ba6 h2 – Kf3 Da4 Td5 Tf2 La2 Lh4 Sh7 Bc5 d4 g2. Hjälpmatt 2 drag. 5 lösningar. 1. Dxa6 Lxa6 2. Te5 Sxe5/1. Lc4 Kf7 2. Le2 Se5/1. c4 Lc8 2. Tb5 Sxd4/1. Tg5 Sb5 2. Tg4 Sxd4/1. Te2 Se4 2. Td7 Se5. Fem frigörningar av vit Sc6. En imponerande prestation.

2 HO 14506 av E Albert, Long Beach. Kd1 Th7 Bd4 e4 – Kd3 Se6. Hjälpmatt 3 drag. 2 lösningar. 1. Ke3 Ke1 2. Kf4 Kf2 3. Sg5 Th4/1. Kc4 Th7 2. Sc7 Kc2 3. Sb5 Ta4. Kameleonteko med idealmatter. Skön konst i litet format.

3 HO 14533 (v) av A J Lobusov, Moskva. Kd1 De4 Te2 Th5 Lg1 Sc8 Se3 Ba4 c3 d2 d6 f4 g4 – Kc5 De5 Ta1 Th7 La7 Lb1 Ba2 b3 c4 c6. Självmatt 3 drag. 1. Dh1 (2. Sf5 3. Sh6 Lf5) Tg7 2. Sf5 3. Sxg7. 1. – Tf7 2. Sd5 3. Sf6. 1. – Dxh5 2. Sg2 Kd5 3. Sh4 Le4. 1. – Txh5 2. Sf1 3. Dxh5. Fantasifullt komponerad självmatt.

4 HO 14502 av C Jonsson. Kd1 Dc8 Bd2 e2 – Kd4 La5 Sc2 Bb3 c6. Hjälpmatt 2 drag. 4 lösningar. 1. Lc3 dxc3 2. Kc4 Dxc6/1. Lb4 d3 2. Kc3 Dh8/1. Kc4 d4 2. c5 Dxc5/1. Se3 dxe3 2. Ke4 De6. Albinos i luftig och elegant dräkt.

Omnämnande utan rangordning. 14535 av T Garai, Glendale, 14501 av M Persson, Mora, 14459 av B Gedda (†), 14482 av C-Ph Nilsson, Nynäshamn, 14492 (v) av L Makaronez, Haifa.

I turneringen deltog 31 problem. Av dessa var fyra behäftade med fel och blev ej korrigerade.

■ 1985 ÅRS TURNERING

1 pris 14615 av G Källgren (†). Ka1 Db3 Ta7 Tg8 Ld4 Bb4 b5 d3 h6 – Kf7 Dc6 Tg5 Th8 Le8 Lf6 Sc4 Sg6 Bd7 e7 g4. Hjälpmatt 2 drag. 5 lösningar. 1. e6 Txe8 2. Sd6 Dxe6/1. e5 Lc5 2. Dc8 Dxc4/1. d6 Txg6 2. Tg8 Txf6/1. d5 bxc6 2. Sce5 Dxd5/1. Dd5 Txd7 2. Sce5 Dxd5. Fyra väl poängterade lösningar med halvlåsning. En hjälpmattstvåa i den stora stilen.

2 pris 14602 av A J Lobusov, Moskva. Kb1 Dg6 Tf7 Tg5 La2 Lh2 Sc6 Sd8 Bb4 e6 f3 h5 – Kd5 Lh7 Sc4 Sg8 Bb2 e7 f5 h6.Självmatt 2 drag. Försök: 1. Dg7? hxg5/Sf6 2. Tfxf5 (A)/Tgxf5 (B) Lxf5 men 1. – Lg6!. 1. Tg7? Lxg6/hxg5 2. Tgxf5 (B)/Dxf5 (C) men 1. – Sf6!. Lösning: 1. Tg1 (dragtvång) Sf6/Lxg6 2. Dxf5 (C)/Tfxf5 (A) Lxf5. 1. – f4 2. Dd3 Lxd3. Intressant cykliskt spel i självmattstvåa förtjänar att premieras.

3 pris 14563 av B Lindgren, Lidingö (tillägnat H Hultberg). Kh3 Te5 Th5 Ld3 Sc5 – Kc6 Db3 Ta3 Tc7 Lb1 Le1 Bb5 d4 d5. Hjälpmatt 2 drag. 1. Lc3 Lc4 2. dxc4 Te6. b) Db3 på c3. 1. Lg3 Le4 2. dxe4 Th6. Allt fungerar perfekt i denna med stor omsorg konstruerade uppgift.

1 Hedersomnämnande 14647 av B Gedda (†). Kc2 Df7 Td1 Te1 Lc1 Lh1 Sa5 Sh6 Bb4 c3 – Ke4 Tg2 Lf1 Se2 Ba3 e5 g4. Självmatt 3 drag. 1. Kd2! (dragtvång) g3 2. Db7 Kf4 3. Kd3 Sxc1. 1. – a2 2. Df5 Kd5 3. Kc2 Sd4. En raffinerad inledning startar ett underfundigt variantspel med korsschackar.

2 HO 14622 av M Persson, Mora. Kc1 Ta4 Ta6 Lh5 Sd3 Bf2 g2 g5 – Kf5 Dd6 Tc7 Th4 Lc3 Le4 Sf4 Sf6 Bf7 g3 g7. Hjälpmatt 2 drag. 1. S4xh5 T6a5 2. Kg4 f3. b) Sd3 på d7. 1. S6xh5 T4a5 2. Kg6 Sf8. Två fina fängslingsmatter.

3 HO 14634 av C Jonsson, Skärholmen. Ke4 Lc2 Ld8 Sb4 Se1 – Kc1 Db3 Td2 Th3 Lg8 Ba2 a3 b5 f6 h2 h5. Hjälpmatt 2 drag. 1. Df7 Lxf6 2. Tb3 Sxa2. b) utan Sb4. 1. Dg3 Le7 2. Lb3 Lxa3. Originalitet motiverar en relativt hög placering.

4 HO 14549 av R Forsberg, Stockholm. Ka4 Db3 Tc1 Tf5 Lf6 Sa2 Sd2 Ba6 d5 – Kc5 Ta1 Lc2 Le1 Sf3 Ba7 d6. Självmatt 2 drag. 1. Ka5 (2. Db6 axb6) Sxd2 2. Dc3 Sc4. 1. – Se5 2. Dc4 Sxc4. 1. – Lxd2 2. Db4 Lxb4. 1. – Txa2 2. Da3 Txa3. 1. – Tb1 2. Db5 Txb5. Det var flera goda självmattsproblem 1985. Här en välgjord och variantrik tvådragare.

5 HO 14572 av C Jonsson (tillägnat A Lundström). Ke1 Td3 Lb1 Be4 – Kb2 Tc3 La3 Bc2 e2 e3. Hjälpmatt 3 drag. Skenspel: 1. – Td1 2. c1S Ld3 3. Sa2 Tb1. Lösning: 1. Kb3 Td4 2. Lb2 Lxc2 3. Ka3 Ta4. Underhållande dragpliktsproblem med platsbyten.

Omnämnande utan rangordning: 14635 av B Åkerlund, Sandviken, 14594 av J Knöppel, Lidingö, 14629 av C-Ph Nilsson, Nynäshamn,

14648 av A Lundström, Umeå, 14573 av E Wikström, Boden, 14598 av S Limbach (†) & R Kapica, Czestochowa, 14562 (v) av E Svedberg, Gnarp (tillägnat H Hultberg).

I denna turnerng deltog 38 problem. Av dessa utgick fem. Fyra var bilösliga och har ej korrrigerats medan ett (14657) hade en identisk föregångare.

Sammanfattningsvis: Två högklassiga turneringar med ett stort antal utmärkta problem.

Slutligen beklagar vi de senkomna domsluten.

Spärrfrist 3 månader efter domslutens publicering.

Domare : Lennart Larsson

Termer och teman (9)

H Ahues
3 pr Schweizerische Schachzeitung 1962

Matt i 2 drag

I TfS nr 7 visades *fortsatt försvar* av svart försvarspjäs. Analoga rörelsescheman av vita angreppspjäser benämns *fortsatt angrepp*. Denna tämligen moderna problemidé demonstreras av variantspelet i problemkomplexet.

Vit drar 1. Sd4 likg (t ex Sb3) och etablerar därmed hotet 2. Dd4 matt. Mot detta hot har svart paraden 1. – Lg7!. Genom att spela 1. S4e6? (*fortsatt angrepp)* får vit på 1. – Lg7 draget 2. Sc7† matt men fråntager samtidigt Lh3 det hägrande mattdraget 2. Le6, vilket ger svart försvaret 1. – Se2!.

Vit spelar vidare 1. Sf5? (*fortsatt angrepp i fortsatt angrepp*) varpå 1. – Lg7 och 1. – Se2 kan besvaras med mattsättningarna 2. Se7 respektive 2. Se3. Dock berövas åter Lh3 möjligheten 2. Le6 och svart får paraden 1. – Se6!. Ytterligare försök är 1. S4c6? (likvärdigt med 1. S4e6 och således även *fortsatt angrepp*) Lg7 2. Se7† matt men parad 1. – Sb5!. Slutligen är lösningen 1. Sb5! (*fortsatt angrepp*) Lg7 2. Sc7† matt.

Baltikum i OS

I november lär FIDE:s generalförsamling vid sitt sammanträde i Berlin återge de baltiska staterna deras medlemskap. Därmed får de möjlighet att vara med i bl a OS. Här är lite statistik som berättar hur det har gått för dessa länder i tidigare olympiader:

Haag 1928: Lettland 14:e nation bland 17 deltagande. Estland och Litauen deltog inte. Sverige blev nr 13.

Hamburg 1930: 18 nationer deltog. Lettland blev nr 10 och Litauen nr 14. Sverige kom 9:a. Estland deltog inte.

Prag 1931: Lettland 6:a före Sverige (7:a) på samma poäng, Litauen 13:e. Estland deltog inte. 19 nationer.

Folkestone 1933: Sverige 3:a, Litauen 7:a och Lettland 9:a. Estland deltog inte. 15 nationer.

Warszawa 1935: Sverige 2:a, Lettland 9:a, Estland 11:a i debuten, Litauen nr 14. 20 nationer.

München 1936 (8-mannalag vilket missgynnade de små nationerna**):** Lettland 6:a, Estland 10:a och Litauen 11:a. Sverige 8:a. 21 nationer.

Stockholm 1937: Estland 7:a, Litauen 8:a (på samma poäng), Lettland 11:a. Sverige 10:a. 19 nationer.

Buenos Aires 1939: 26 nationer i två finalgrupper. Estland 3:a i A-gruppen, Lettland 7:a, Litauen 13:e. Sverige på 4:e plats, en halv poäng efter Estland.

Genomsnittsplaceringarna i de nio förkrigsolympiaderna (inklusive London 1927) blir för Baltikum och de nordiska länderna följande:

Estland: (4 starter), platssiffra 7,75, Lettland: (8) 9,00, Litauen: (7) 11,43.

Sverige: (9) 7,44, Danmark (9) 11,33, Finland (4) 13,50, Island (5) 15,80, Norge (5) 17,40.

Alexander Hildebrand

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

Studiekompositionen i Estland

2604. P Tamm
Postimees 1929

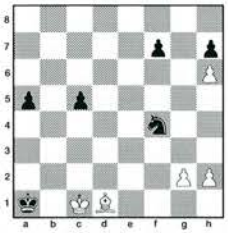

Vinst

2605. G Wechterstein
Esmaspäev 1932

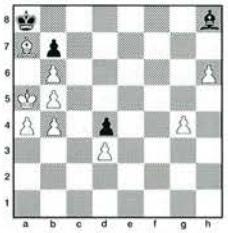

Vinst

2606. A Eller
Eesti Male 1939

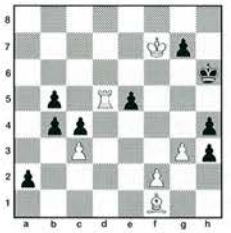

Vinst

2607. A Lutt
1 pr Schachmaty v SSSR 1952

Remi

❑ Efter ett halvsekel av ockupation och förtryck har de baltiska staterna återvunnit sin frihet och självständighet. Åter kommer de att kunna delta i internationella sammanhang under egna emblem, bl a i kommande schackolympiader.

Precis som baltiska idrottsmän har även baltiska schackspelare och schackkomponister fått uppträda som representanter för Sovjetunionen, under eget namn men med tillägget SSSR på tröjan eller med "Sovjet" som nationsbeteckning. Nu är det äntligen slut med det.

I några artiklar ska vi belysa de baltiska studieförfattarnas verksamhet. Vi börjar med Estland:

Redan under den ryska tiden (från 1700-talet till slutet av första världskriget) har många prominenta studieförfattare vistats och verkat på det nuvarande Estlands territorium. Hit hör bl a A Troitzkij, som i början av seklet publicerade åtskilliga originalstudier i TfS med angivelsen "A Troitzkij, Jewe". "Jewe", ibland stavat "Jewwe" är det tyska namnet på den estniska orten Johvi i nordöstra delen av landet. Dessutom bodde A W ett tag i Vilna (det ryska namnet på Vilnius).

Även V Korolkov bodde i sin tidiga barndom i Tallinn eller Reval som staden då hette. Bröderna Behting (på lettiska Betins) och J Sehwers har också varit verksamma i Estland, trots att de ursprungligen härstammar från Lettland. F Amelung är född i Estland men flyttade sedermera till Riga.

Alla dessa framstående studieförfattare är dock ryssar (Troitzkij och Korolkov) eller balttyskar. Estniska studieförfattare uppenbarar sig först under självständighetstiden.

De mest aktiva av dessa är P Keres (med ett 30-tal studier), skrivaren av dessa rader, som publicerade sina första studier under krigsåren i Estland och nu med sin produktion i Sverige är uppe i över 150 verk, samt J Randviir, som utvecklades till en habil studiekomponist i slutet av 1980-talet efter avslutad karriär som tävlingsspelare.

På ett par år har Randviir publicerat cirka 80 studier och han lär ha ytterligare några tio-

tal i byrålådan. På sistone har vi ofta sett hans originalskapelser i TfS. Men vi ska inte uppehålla oss vid dessa tre, vars alster TfS-läsarna ofta har mött, utan presentera några mera udda namn på estniska spelare och problemister som även har ägnat sig åt studier.

Lösningar

2604. Ett verk av den oss veterligt förste estniske studieförfattaren som även var en stark spelare. 1. Lc2 Sg6 2. Lxg6 fxg6 3. h4 a4 4. g4 a3 5. g5 a2 6. h5 c4 7. hxg6 hxg6 8. h7 c3 9.h8T! c2 10. Th5 gxh5 11. g6 ±.

2605. 1. Lb8! Le5 2. g5 Lf4 3. h7 Lxb8 4. h8S! och vinner. Draget 1. g5? vinner däremot inte: 1. – Lf6 2. g6 Lg7! 3. Lb8 Lxh6 4. Le5 Lf8 5. Lxd4 Kb8 6. g7 Lxg7 7. Lxg7 Kc8 remi.

2606. A Eller var mästarspelare och hans fåtaliga studier är ganska slutspelsbetonade.1. Td6† Kh7 2. Ta6 b3 3. g4 b2 4. Ld3†! cxd3 5. g5 a1D 6. Th6†! och matt i några drag. Eller 3. – g5 4. f4! exf4 5. Lxc4! bxc4 6. Ta5 b2 7. Txg5 med en ny mattvariant. Om 2. – hxg3 så 3. Lxh3 (men inte 3. Txa2?) g6 4. Txa2. Saknar inte poänger.

2607. A Lutt började komponera redan på 30-talet. Här är en annan av hans prisbelönta studier i *Esmaspäev* 1932: Kg3 Le4 Sg6 Bc6 g4 – Kg8 Db8 Bb3 e5 g7. Remi. 1. c7 Dxc7 2. Ld5† Kh7 3. Sf8† Kh6 4. g5† Kh5 5. Lf3† Kxg5 6. Se6† Kf5 7. Sxc7 b2 8. Sb5 b1D 9. Le4†! K/Dxe4 10. Sc3/Sd6† med remi. Klassiska "gaffelbitar".

Författarens topprestation är dock ovanstående studie som segrade i en stor studietävling i Sovjet. 1. a5! Lxa5 2. b6! Te7 (2. – Lb6 3. Lg1 Lxg1 4. g7!) 3. Ld6 Td7 (3. – Te1 4. Kh2! Lb6 5. g7) 4. Le5 Lxb6 5. g7 Td8 6. Lc7! Lxc7 7. g8D Txg8 patt.

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

Politiken Cup

❑ Ferdinand Hellers och Jonny Hector delade femte plats i årets upplaga av Politiken Cup som har flyttat från Köpenhamn till Ålborg. Turneringen var starkt besatt med 7 GM och 13 IM bland de 62 deltagarna av vilka den jugoslaviske stormästaren Ivan Sokolov var högst rankad.

Hector kämpade inledningsvis i toppen men föll sedan tillbaka medan Hellers var ur slag. De båda svenskarna spelade remi inbördes i sista ronden.

Resultat: 1) Ivan Sokolov, Jugoslavien 7½ (av 9), 2) Colin McNab, Skottland 7, 3–4) Mihai Suba, England och Lars Bo Hansen, Danmark 6½, 5–8) Ferdinand Hellers, Sverige, Jonny Hector, Sverige, Tomas Luther, Tyskland och Pavel Martynov, Sovjet 6.

Här en typisk Hector-avslutning:

Jens Ove Fries Nielsen
Danmark

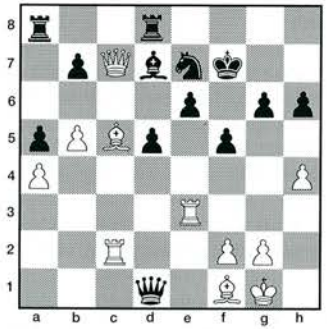

Jonny Hector
Sverige

38. Txe6! Dxc2 39. Txe7† Kg8 40. De5 uppgivet.

Ny rysk encyklopedi

❑ Under årens lopp har en rad schacklexikon på skilda språk sett dagens ljus. Nu föreligger en rysk schackencyklopedi, som för lång tid framåt kommer att bli standardverket på detta område.

Schachmaty Entsiklopeditjeskij Slovar med Anatolij Karpov som redaktör har varit under arbete i bortåt tio år med över 100 in- och utländska medarbetare. Resultatet har blivit en bok på drygt 600 sidor, rikt illustrerad i trespaltigt format som i 3 000 artiklar täcker alla tänkbara yttringar av schacklig verksamhet och schackligt tänkande.

Så gott som samtliga ledande schackmästare i det förflutna och i nutid är registrerade, ofta med utförliga biografier och med belysande partier. Enligt företalet ska alla stormästare finnas med, men man har i varje fall missat en, nämligen Norges Simen Agdestein. Till detta kommer 350 tabeller över de starkaste turneringarna genom tiderna.

Jan Berglund har varit svensk medarbetare och svenskt schackliv har därmed fått god täckning. Samtliga svenska stormästare har sina egna biografier, några med bild: Ulf Andersson, Pia Cramling och Gideon Ståhlberg.

Även svenska problemister uppmärksammas, t ex Axel Åkerblom och TfS-medarbetaren Alexander Hildebrand.

Lennart Hansson

Nya böcker

❑ **Evfim Geller:** Königsindische Verteidigung (Schachverlag Rudi Schmaus).

Kungsindiskt försvar är en av de mest spelade och kampbetonade uppställningarna mot vits dambondeöppning. Av spelare som haft fina framgångar med denna kampöppning märks Michail Tal, Bobby Fischer, Tigran Petrosian, Svetozar Gligorić och Garri Kasparov.

Men främst förknippar man kanske Kungsindiskt med Evfim Geller, som kommit med många intressanta försvarsidéer för svart, även om han spelat öppningen många gånger även som vit.

Gellers populära bok *Königsindische Verteidigung* kom för en tid sedan ut i en ytterligare förbättrad upplaga med partier t o m olympiaden i Thessaloniki 1988. På 257 sidor har författaren fått med både en mängd teoretiskt stoff och 23 välkommenterade partier. Huvudrubriker: Fyrbondevarianten (5. f4), Sämischsystemet (5. f3), vits löparutveckling till g2, det klassiska systemet (5. Sf3, 6. Le2) och udda varianter (bl a Gammalindiskt).

Geller är väl förtrogen med öppningens djupare idéer och finesser, och hans bok rekommenderas varmt för den som gärna vill spela på vinst även med de svarta pjäserna!

Rolf Lekander

❑ **Ken Smith/John Hall:** Königsindischer Angreiff (Verlag Das Schach-Arkiv Kurt Rattman, häftad, pris ca 25 D-Mark).

– Detta var min favorituppställning, lär Bobby Fischer ha sagt. Och vilken spelöppning menade han då? Jo, Kungsindiskt angrepp där vit ställer upp sig med Sf3, g3, Lg2, 0–0, d3, Sbd2 följt av e4 à la Réti nästan oavsett vad svart spelar.

Man kan också som Fischer inleda med 1. e4 och sedan mot t ex Caro-Kan (1. – c6) och Franskt (1. – e6) svara med 2. d3 och mot Sicilianskt (1. – c5) spela 2. Sf3 och sedan 3. d3. Vit spelar helt enkelt Kungsindiskt försvar men med ombytta färger och mertempo, och det kan naturligtvis inte vara dåligt.

Boken av Ken Smith och John Hall (översatt till tyska av Eric Siebenhaar) på 218 sidor innehåller förutom en teoretisk del 43 välkommenterade partier med olika svartuppställningar samt som avslutning hela 100 okommenterade partier spelade t o m 1989.

En positionell öppning väl värd att pröva som vit, även om den kanske kan bli lite enformig i längden.

Rolf Lekander

■ **En minimatch i Sydney mellan superdatorn Deep Thought och den australiensiske mästaren Darryl Johansen slutade 1–1.**

För femte året i rad inbjuder SS Manhem till

ERNST ÅHMANS MINNESTURNERING

2–3 november

Spelplats: Hvitfeldtska Gymnasiet, Rektorsgatan 2, Göteborg kl 10.00 båda dagarna.
Kommunikation: Tag spårvagn 6 mot Guldheden eller spårvagn 7 mot Tynnered och stig av vid Vasa Sjukhus.
Spelsystem: Åtta ronder Monrad.
Betänketid: 45 minuter per spelare och parti.
Priser: Ett garanterat första pris på 3.000:–; därefter i fallande skala beroende på deltagarantal. Dessutom erhåller var sjunde deltagare under 2200 ett ratingpris på 500 kr.
Anmälan: Sker genom insättande av startavgiften 200 kr (seniorer), 150 kr (juniorer födda 1973 och senare) på SS Manhems postgirokonto 422 822-7. Ange klubb och ratingtal; senast den 25 oktober. GM och IM betalar ingen startavgift.
Efteranmälan: Kan ske mot 50 kr i förseningsavgift fram till 09.30 på lördagen.
Pers avprickn: Skall ske senast klockan 09.30 i spellokalen.
Förfrågningar: SS Manhem 031/13 68 15, Claes R. Nilsheden 031/22 17 59, Fredrik Acosta 031/21 89 27.

Dessutom inbjudes samtliga deltagare och övriga intresserade att delta i blixtturneringen

ÅSKBOLLEN

som spelas enligt sommarschackmodellen med kval och finaler fredagen den 1 november 18.30. Starten kostar 25 kr (seniorer) och 10 kr (juniorer födda 73 och senare). Övrig information se ovan. Samtidigt pågår juniorturneringen Manhem Open.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Matanovic: Schackinformator 51	637 p	h	160:–
Schwarz: Sizilianisch mit c2–c3	168 s	h	127:–
Tiemann: Die Französische Verteidigung	281	h	139:–
Suetin: Französisch. Systeme mit 3. Sc3	175	i	116:–
Pape/Jensen: Gibbins- Weidenhagen-Gambit	82	h	92:–
Soltis: Gewinnen mit 1. d4	158	h	106:–
Lutes: French Defence, McCutcheon Variation	209	h	137:–
Wade: Remember the MacCutcheon	86	h	59:–
Silman/Donaldson: The Classical Dragon	175	h	118:–
Soltis: Opening Ideas and Analysis for Advanced Players	283	h	160:–
Basman: The Killer Grob	174	h	104:–
Taimanov: Winning with the Sicilian	148	h	155:–
Povah: How to play the English Opening	140	h	116:–
Taulbut: How to play the French Defence	122	h	108:–
Trends: Caro-Kann Advance, Catalan, Queens Indian with g3, Sicilian Sozin, f4 Sicilian, Semi-Slav and Meran, 1. d4 d6 . . . Lg4 Systems	per st		38:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)
Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Välkommen till

KARLSTAD OPEN

27–30 december 1991

KARLSTADS ASS inbjuder till den 13:e upplagan av den internationella schackturneringen KARLSTAD OPEN.

Spelplats Hotel Gustaf Fröding där vi kan erbjuda spellokaler av yppersta klass.

Logi Samma priser som i fjol. Helpension i dubbelrum, 3 övernattningar + 10 måltider för 1.015:–. Dito med enbart frukost 725:–. Extra övernattning om Du ankommer annandag jul 240:–. Enkelrumstillägg 105:– per natt. Extrabädd i dubbelrum erbjuds.
Boka direkt hotellet per tel 054-83 10 00.

Spelform Sju ronder efter nordiskt system. Betänketiden är 40 drag på två timmar, därefter en halv timma för resten av partiet. Dock spelas första ronden med betänketiden 1.5 timme per spelare för hela partiet.

Spelprogram Rond 1 startar 27/12 kl. 15.00 och rond 7 börjar 30/12 kl. 09.00. Prisutdelning c:a 14.30.

Prislista I år förbättrar vi prislistan kraftigt genom högre toppriser och fler deltävlingar. Ett specialpris för bästa kvinnliga spelare har bl.a. inrättats.
12 000, 6 000, 3 000, 1 500, 1 000, 1 000, 1 000, 1 000, 1 000, 1 000, 750, 750, 750, 750, 750, 500, 500, 500, 500, 500.
Observera att spelare som uppnår 5 poäng med stor sannolikhet får penningpris.

RATINGPRISER grupper om 12 spelare		1 200:–
OLD GENTLEMENS CUP för spelare födda 1941 och tid.		1 000:–
ALL LADY CUP	bästa kvinnliga spelare	1 000:–
JUNIORPRIS	födda 1971 och senare	1 000:–
KADETTPRIS	födda 1975 och senare	750:–
SKÖRDEPRIS	Mest rat.plus spelare –1700	500:–
SKÖRDEPRIS	Mest rat.plus spelare 1701–	500:–

Startavgift 320:– för alla spelare utom IGM och IM som erhåller fri start. IGM dessutom fritt logi.

Anmälan Anmälan sker genom insättande av startavgiften på postgiro 496 07 54-2 KARLSTADS ASS TÄVLINGAR SENAST DEN 16 december (utlandet 10 dec.)
Ange ratingtal och tel. samt eventuellt födelseår om Du är berättigad att delta i någon deltävling.
Efteranmälan utan extrakostnad tar vi emot per telefon om vi har plats. Personlig anmälan i spellokalen senast 14.15. Spelare som anländer senare utan att ha meddelat detta kan inte påräkna deltagande i tävlingen.

Information Elof Bodgren 054-15 97 08 K-Å Andersson 054-51 38 37

– VÄLKOMNA TILL KARLSTAD –

POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

SCHACK-HISTORIA MED *TfS*

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg								
1931	150:–*	1965	150:–	1974	100:–	1983	100:–	
1950	200:–	1966	200:–	1975	100:–	1984	100:–	**Special I**
1954	150:–	1967	200:–	1976	100:–	1985	100:–	10 TfS-nummer från
1956	150:–	1968	200:–	1977	100:–	1986	100:–	olika årgångar 50:–
1957	150:–	1969	120:–	1978	100:–	1987	100:–	
1960	200:–	1970	120:–	1979	100:–	1988	100:–	
1962	200:–	1971	120:–	1980	100:–	1989	140:–	**Special II**
1963	150:–	1972	200:–	1981	100:–	1990	140:–	10 olika utländska
1964	150:–	1973	100:–	1982	100:–			schacktidskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6